

Årsmelding 2009

Innholdsfortegnelse

KAP. 1 – GENERELL DEL.....	3
1.1 INNLEDNING	3
1.2 RÅDMANNENS KOMMENTAR	3
1.3 ORGANISASJONEN	5
1.3.1 ORGANISASJONSKART	5
1.3.2 ANSATTE.....	6
1.3.3 ARBEIDSMILJØ OG NÆRVÆR.....	6
1.3.5 BEFOLKNINGSUTVIKLING.....	8
1.4 HOVEDTREKK FRA VIRKSOMHETEN 2009	10
1.4.1 KOMMUNEØKONOMIEN	10
1.4.2 KARTLEGGING, TILLIT OG ÅPENHET	10
1.4.3 PLANLEGGING AV FRAMTIDENS GRIMSTAD	11
1.4.4 GRIMSTAD I DET REGIONALE BILDET	12
1.4.5 KULTUR I GRIMSTAD	13
1.4.6 SAKER FRA SEKTORENE.....	14
KAP. 2 – ØKONOMISK RESULTAT OG ANALYSE	16
2.1 RESULTAT OG HOVEDÅRSAKER	16
2.2 NETTO DRIFTSRESULTAT	18
2.3 LIKVIDITET	19
2.4 FOND	19
2.6 LANGSIKTIG GJELD	20
2.7 FORELØPIGE KOSTRATALL 2009	21
KAP. 3 – RAPPORT FRA SEKTORENE/ENHETENE	23
3.1 STØTTEFUNKSJONER OG FELLESOMRÅDET	23
3.2 HELSE- OG SOSIALSEKTOREN	28
3.4 KULTUR- OG OPPVEKSTSEKTOREN	43
3.4 TEKNISK SEKTOR	65

KAP. 1 – GENERELL DEL

1.1 INNLEDNING

Etter regnskapsforskriftene skal kommunen hvert år avlegge et årsoppgjør, som består av årsregnskapet og årsmeldingen. Årsmelding og årsregnskap skal vedtas av kommunestyret senest 1.juli det påfølgende år. Rådmannen utarbeider årsmeldingen og fremmer denne for de organ kommunestyret bestemmer. Årsmeldingen skal oversendes til kontrollutvalget før utvalget avgir uttalelse til årsregnskapet. Årsmeldingen skal foreligge til behandling i kommunestyret samtidig med at årsregnskapet skal behandles.

Årsregnskapet ble avlagt 15.februar i henhold til frist. Det har vært god dialog med revisjonen underveis, og kommunestyret fikk en første orientering om resultatet i møte 22.mars.

Årsmeldingen for 2009 er noe endret i forhold til tidligere år. Kap 1 gir en generell beskrivelse av organisasjonen og virksomheten i 2009. Kap 2 viser økonomisk resultat og en økonomianalyse for kommunen. Kap 3 består av rapporter fra sektorene og enhetene. Rapportene er utarbeidet av kommunalsjefene og enhetslederne selv, og er i liten grad bearbeidet av rådmannen. Økonomianalysen er supplert med en rapportering av kommunens finansforvaltning, som følger som vedlegg til årsmeldingen sammen med en del andre instansers årsmelding.

Årsmeldingen vil forhåpentligvis gi læring og være til nytte både for politikere, administrasjon og kommunens innbyggere i det videre arbeidet med utviklingen av Grimstad!

1.2 RÅDMANNENS KOMMENTAR

Grimstad kommunes årsregnskap for 2009 legges frem med et resultat noe bedre enn varslet i siste kvartalsrapport.

Som nytilsatt rådmann er det ikke enkelt å mene noe om de enkelte forhold som ligger bak tallene for 2009. Likevel har jeg lyst til å knytte noen kommentarer til resultatet og enkelte nøkkeltall.

Hovedbudskapet er at resultatet fortsatt viser at aktiviteten i 2009 har vært for høy og at et negativt netto driftsresultat gjør at kommunens Robekposisjon befestes ytterligere. Resultatet viser at sektorene i 2009 har hatt store utfordringer med å holde seg innenfor sine budsjetttrammer og at økte skatteinntekter utover det budsjetterte er grunnen til at kommunen kommer bedre ut enn det reviderte budsjett skulle tilsi.

Grimstad kommune har nå tømt sine frie driftsfond og har derfor ikke en buffer til å håndtere negative svingninger i driften i fremtiden. For en kommune uten disposisjonsfond eller andre frie midler, vil bl.a. svingninger innenfor skatteinntektene være en utfordring som fremstår med en høy grad av risiko. Denne risikoen forplanter seg videre inn i driftsåret 2010. Det er derfor et prioritert mål at Grimstad kommune snarest mulig legger opp til et årsresultat som gradvis bygger opp et disposisjonsfond som en buffer mot denne type svingninger. Målet for en sunn kommuneøkonomi ligger på et netto driftsresultat tilsvarende 3% av driftsinntektene pr år.

Bruk av momsrefusjonsmidler direkte i driften gjør denne situasjonen ytterligere komplisert, og dette forsterkes ved at refusjonsordningen er under endring fra sentralt hold.

Kommunens likviditet har over den siste perioden stadig blitt svakere noe som ytterligere blir forverret ved at de store fondene benyttes i forbindelse med investeringer som gjennomføres i planperioden 2010-2013.

En overordnet vurdering av sektorenes og enhetenes resultat med utgangspunkt i driftsresultatet for 2008, viser at det ble gjennomført mange gode beslutninger ifbm driftsbudsjettet for 2009. De absolutt fleste tiltak som ble vedtatt har vist seg å gi ønsket virkning. Da slike omfattende tiltak tar tid å få gjennomført i en så stor organisasjon, viser resultatet at en skal være svært godt fornøyd med den enkelte ansattes innsats for å nå de innsparingsmål som ble satt. Dette er en viktig erfaring som vi må bygge videre på i vårt møte med skiftende forutsetninger og uoversiktlige finansierings-systemer fra sentralt hold.

Fremover må Grimstad kommune legge opp til å stabilisere det tjenestenivået en i dag har lagt opp til, endre dette i takt med endrede forutsetninger og behov, samt ha sterk fokus på å holde investeringsnivået på et lavest mulig nivå.

Grimstad, 15.april 2010

Halvard Aglen
rådmann

1.3 ORGANISASJONEN

1.3.1 ORGANISASJONSKART

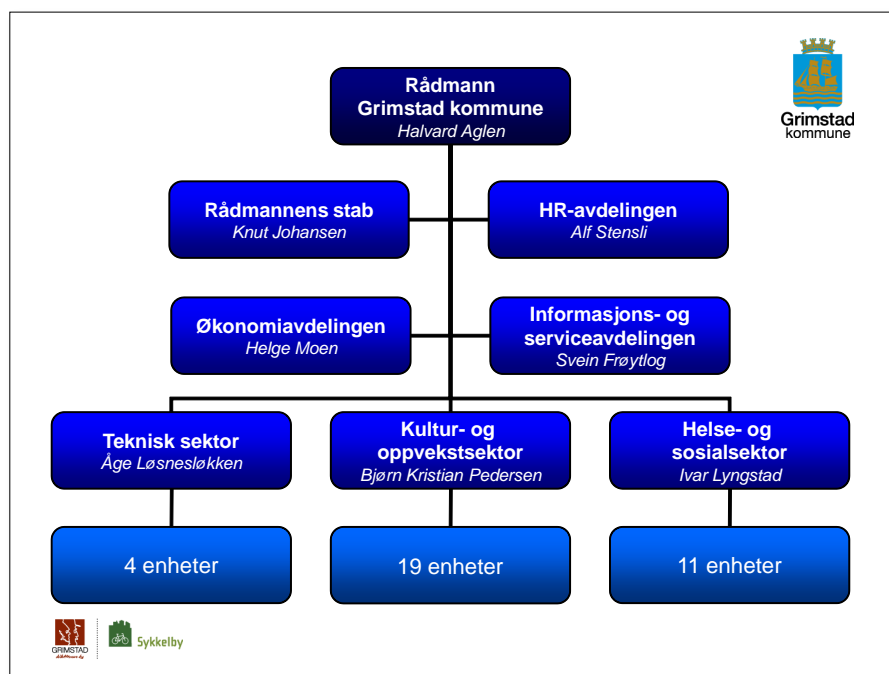
Med bakgrunn i KS-017/09 "Evaluering av ny administrativ struktur i Grimstad kommune" ble det etter forutgående drøftinger med berørte medarbeidere og fagforeninger foretatt endringer i rådmannens støttefunksjoner etter sommerferien og i løpet av høsten 2009. I tillegg er det foretatt noen endringer i enhetsstrukturen. Følgende endringer er gjort:

- Ny økonomiavdeling er etablert fra 1.1.2010. Økonomiavdelingen har ansvar for budsjett, regnskap, økonomistyring, skatt og gebyrer/fakturering.
- Rådmannens stab består av rådgivere på samfunnsplanlegging, styringssystemer, jus, IKT, innkjøp og politisk sekretariat.
- OSS og organisasjonsavdelingen er heretter benevnt hhv Informasjons- og serviceavdelingen (ISA) og HR-avdelingen.
- Turistkontoret er overført fra OSS til kulturtjenesten.
- Overformynderiet og Husbankordningene er overført fra OSS til sosial- og barneverntjenesten.
- Hjemmetjenesten er delt i fire nye tjenesteenheter.
- Fjære skole er delt i hhv Fjære barneskole og Fjære ungdomsskole.
- Eide oppvekstsenter er delt i hhv Eide barnehage og Eide skole.
- De kommunale barnehagene ble opprettet som egne enheter og øvrig barnehageadministrasjon ble lagt til veilednings- og utviklingstjenesten fra 01.12.2008.

Plan- og økonomiutvalget inngikk avtale med rådmann Hans Ole Ziegler om fratredelse pr 1.mai 2010. Avtalen ble senere gitt en tidligere iverksetting, slik at rådmannen fratrådte stillingen 1.okt 2009. Ledersituasjonen har vært utfordrende for organisasjonen i 2009. Etter en rask tilsettingsprosess med eksternt rekrutteringsfirma ble Halvard Aglen tilsatt som ny rådmann fra 1.jan 2010. Kommunalsjef Ivar Lyngstad var konstituert som rådmann i den mellomliggende periode.

Det nye organisasjonskartet fra 2010 framgår av figuren til høyre.

Kommunen har relativt lave og stabile utgifter til administrasjon (3.178 kr pr innb iht KOSTRA 2009), som er ca 10% lavere enn sammenlignbare kommuner og landsgjennomsnittet, men noe høyere enn mer folkerike kommuner.

1.3.2 ANSATTE

Følgende fakta kan gis om ansatte i Grimstad kommune for 2009:

Årsverk:

Tekst	31.12.2009	31.12.2008
Antall årsverk fast ansatte	963	941,3
Antall årsverk tidsbegrenset	162,55	185,9
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	120,54	126,38
Antall ansatte	1265	1249
Antall kvinner	993	974
%andel kvinner	78,5	78
Antall menn	272	275
%andel menn	21,5	22
Antall kvinner i ledende stillinger (kap.3 stillinger)	20	16
%andel kvinner i ledende stillinger	45,5	43,2
Antall menn i ledende stillinger	24	21
%andel menn i ledende stillinger	54,5	56,8

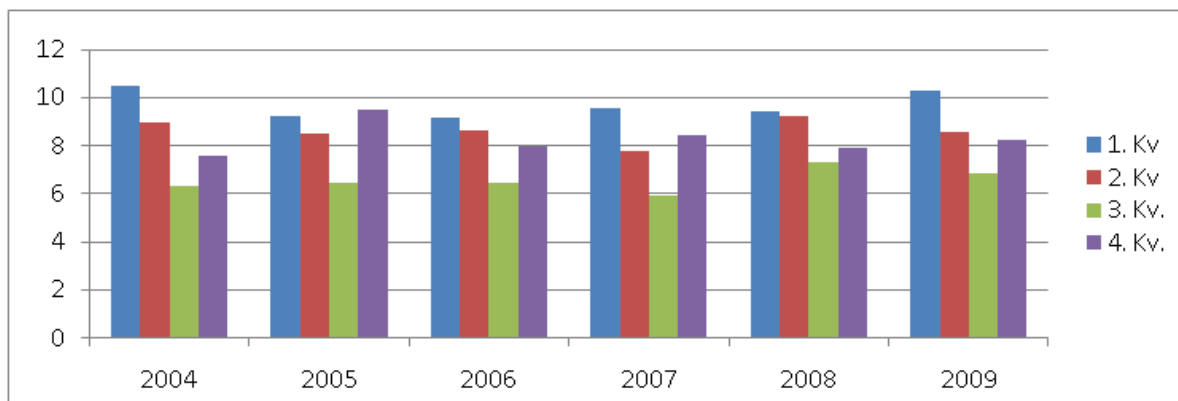
Fordeling heltid/deltid:

Tekst	31.12.2009	31.12.2008
Antall ansatte i deltidstillinger <90	719	714
Antall kvinner i deltidstillinger < 90	661	655
% andel kvinner i deltidstillinger	66,7	67,2
Antall menn i deltidstillinger<90	60	59
%andel menn i deltidstillinger	28,3	21,5

1.3.3 ARBEIDSMILJØ OG NÆRVÆR

Totalt fravær: I arbeidet med å øke nærværet og dermed å redusere sykefraværet hadde Grimstad kommune en målsetning om et fravær mellom 3 og 5% avhengig av type virksomhet, totalt maks 5% ved utgangen av 2009 (jfr. Mål i Nærværsprosjekt.). Målsetningen ble ikke nådd, totale sykefravær for Grimstad kommune utgjorde **8,53%** for 2009.

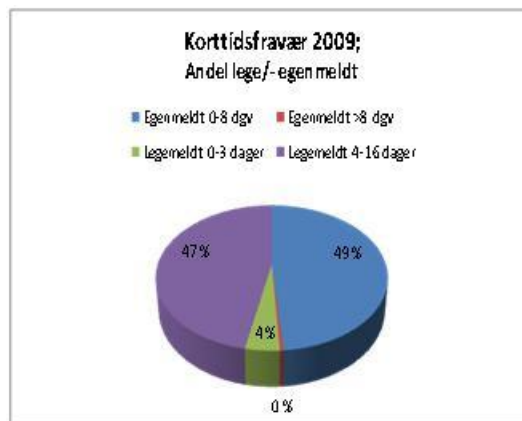
Kvartalsvis utvikling: Kvartalsvis har sykefraværet i 2009 variert fra 10,27% i 1.kvartal, 8,56% i 2.kvartal, 6,85% i 3.kvartal og til 8,26% i 4.kvartal. Figuren nedenfor viser at variasjonen i kvartalene er en normal utvikling av fraværet i løpet av et år.

I og utenfor arbeidsgiverperioden: Det totale sykefraværet i Grimstad kommune utgjorde i 2009 på 8,53%. Av dette utgjorde korttidsfraværet (inntil 16 dg = arbeidsgiverperiode) 1,94% og langtidsfraværet(over 16 dager) 6,78 prosent. Totalt sykefravær i 2008 var 8,59%, hvorav korttidsfraværet var 1,97% og langtidsfraværet var 6,62%. Sykefraværet i arbeidsgiverperioden sank, mens sykefraværet utenfor arbeidsgiverperioden

økte. Dette er en motsatt trend enn resten av landet, hvor sykefraværet i arbeidsgiverperioden økte og falt svakt utenfor arbeidsgiverperioden. Figuren til høyre viser fordeling av fravær i arbeidsgiverperioden fordelt egenmeldt og lege-meldt fravær.

Kjønn: Den kjønnsvisse fordelingen av fraværet 3.kvartal viser at det største fraværet finner vi blant kvinner hvor fraværet utgjør 9,34%, mot 5,94% blant menn. Dette er også i samsvar med at vi finner det største fraværet i Helse- og sosialsektoren og Kultur- og oppvekstsektoren. Det er i disse sektorene vi hovedsakelig har de kvinnedominererte yrkene.

Sektor: Nærværet steg fra 91,29% i 2008 til 94,9% i 2009 i støtte/stab, mens det sank fra 90,09% til 89,29% i Helse- og sosialsektoren. Nærværet steg i Kultur- og oppvekst fra 92,17% til 92,63%. Teknisk sektor hadde en økning fra 92,12% til 92,53%.

Årsak til fravær: Årsaker til sykemeldt fravær i Grimstad kommune er hovedsakelig knyttet til muskel-/skjelettlidelser (26,2%) og psykiske lidelser (23,9%), sykdommer i luftveiene (11,3%) og svangerskaps sykdommer (10,8%). (Kilde: NAV 1. Kvartal 2009)

Oppfølging: Oppfølging av ansatte, herunder oppfølging av fravær, er et linjeansvar og nærmeste leders ansvar. Organisasjonsavdelingen har ansvaret for å utarbeide og sikre gode rutiner for oppfølging av fravær og samarbeid internt og mot eksterne partnere som bl.a NAV og Arbeidslivssenteret. Grimstad kommune driver et godt arbeid med bedriftsintern attføring (BIA). Dette innebærer tilrettelegging og omplassering av ansatte som av helsemessige årsaker har behov for dette. Organisasjonsavdelingen har ansvaret for utvikling og vedlikehold av gode og rapporter for fraværstall. Sykefraværet følges videre opp på et mer detaljert nivå innen hver tjenesteenhet. Spesielle tiltak og/eller behov for ekstraordinære tiltak har vært vurdert fortløpende.

1 Fra sommerfesten for ansatte

Nærværestiltak: Det har i 2009 vært iverksatt en rekke nærværestiltak. Sommerfest for alle ansatte, "Sykle til jobben", motivasjonsseminar er tiltak som har vært tilbud til alle ansatte. I tillegg har enkelte enheter fått støtte til tiltak. Organisasjonsavdelingen har koordinert bruken av tiltaksmidler på kr 150 000,-

Innsparing: Kommunestyret vedtok en innsparing på 1 mill kr knyttet til redusert sykefravær i 2009. Reduksjon ble foretatt forholdsmessig på den enkelte enhet.

1.3.4 LIKESTILLING

Etter likestillingsloven skal kommunen utarbeide rapport/årsmelding som beskriver den faktiske tilstanden for likestilling, og eventuelle planlagte eller iverksettende tiltak i virksomheten. Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) har i 2009 kontrollert Grimstad kommune i forhold til redegjøringsplikten. Konklusjonen ble at Grimstad kommune oppfyller lovens krav. En fullstendig likestillingsrapport følger som vedlegg til årsmeldingen.

Likestillingsindeks: Fra 2009 er SSBs likestillingsindeksen endret og utvidet med flere parametre. Indekstallet kommunene oppnår i den nye likestillingsindeksen varierer fra 0,0 til 1,0 (maksimal likestilling). Med likestillingsindeks 0,689 er Grimstad kommune plassert blant kommunene med Middels høy likestilling (for å havne blant de beste kommunene måtte Grimstad ha en score på 0,696 eller bedre). Grimstad scorer høyt på barnehagedekning, kjønnsbalanse i kommunestyret, utdanningsnivå og deltakelse i arbeidslivet

Kommune:	Grimstad
Andel barn 1-5 år i barnehage 2008:	0,887
Kvinneandel kommunestyrerepresentanter. 2007:	0,914
Utdanningsnivå blant kvinner og menn 2008:	0,886
Deltakelse i arbeidsstyrken, kvinner og menn 20-66år. 2008:	0,910
Gjennomsnittlig bruttoinntekt, kvinner og menn. 2008:	0,579
Andel sysselsatte i deltid, kvinner og menn, 20-66 år. 2008:	0,305
Andel fedre 2005 og 2006 med fedrekvote eller mer:	0,564
Grad av kjønnsbalansert næringsstruktur, 2008:	0,626
Grad av kjønnsbalanse i offentlig forvaltning, 2008:	0,578
Grad av kjønnsbalanse i privat sektor, 2008:	0,743
Andel kvinnelige ledere 2008:	0,573
Grad av kjønnsbalansert utdanningsprogram 2008:	0,632
Indeks:	0,689

Ansatte: Grimstad kommune har 1265 fast ansatte. Kjønnsfordelingen er 78,5 % kvinner og 21,5 % menn. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse er 76,05 %. Menn har i gjennomsnitt ganske mye høyere stillingsprosent (88,45 %) enn kvinner (72,66 %). Totalt 144 personer, eller 11,5 % av de fast ansatte i kommunen, har stillinger under 40 %.

Ledelse: Etter omorganiseringen består rådmannens ledergruppe nå av 8 personer, og alle er menn. To kvinner har vært konstituert i 2009. Få kvinner søkte på topplederstillinger. Blant enhetsledere har det i 2009 vært en ganske stabil fordeling. Både i teknisk sektor og i helse/sosial har kvinner vikariert/fungert som enhetsledere. Ved utgangen av 2009 har 16 kvinner og 13 menn fungert i enhetslederstillinger.

Lønn: Forhandlingene av lederlønninger i 2009 bidro til at likelønnsituasjonen er blitt noe bedre ved at det ble gitt kronetillegg. I 2009 har de lavest lønnede lederne fått de høyeste lønnsøkningene, samt at kvinnelige ledere jevnt over har fått høyere lønnsøkning enn sine mannlige kolleger. Lønsspennet for enhetsledere har totalt sett blitt mindre gjennom de siste forhandlingene. Også i kap 5-forhandlingene ble det gitt kronetillegg for å oppnå utjevning. I gjennomsnitt fikk menn i disse forhandlingene økt sin årslønn med kr 18900, mens kvinner i gjennomsnitt fikk økt sin årslønn med kr 20600. Likevel er det fortsatt slik at det er menn som har oppnådd de høyeste lønningene innen de forskjellige stillingsgruppene. Kvinners gjennomsnittslønn er fremdeles lavere enn menns gjennomsnittslønn i de fleste gruppene.

1.3.5 BEFOLKNINGSUTVIKLING

Endringer i kommunens folketall handler om forholdet mellom fødsler, dødsfall og flyttinger. Kommunen kan påvirke befolkningsutviklingen ved sin bolig-, nærings-, kultur- og oppvekstpolitikk. Grimstad hadde **20.497 innbyggere** 1.januar 2010. Befolkningen økte med 386 personer i 2009 (+1,9 %). Siden kommunesammenslåingen i 1971 har den årlige befolkningsveksten i gjennomsnitt vært nær 230 innbyggere.

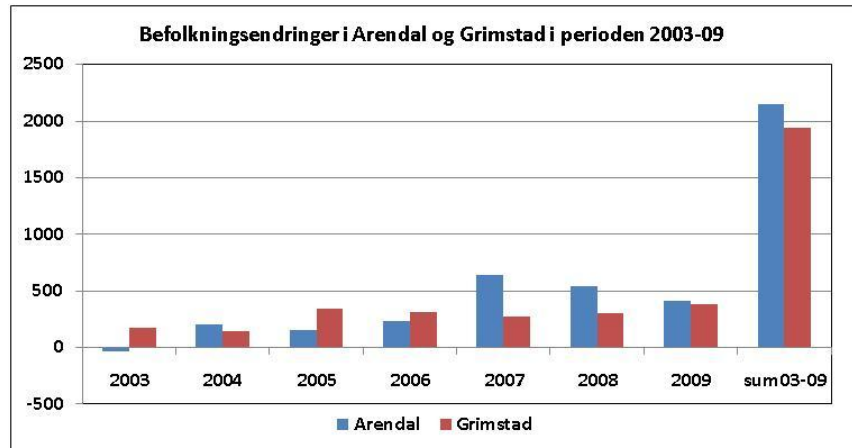
Befolkningsendringer i Grimstad kommune i perioden 2000 – 2009:

År	Folkemengde per 01.01	Levende-fødte	Døde	Fødsels-overskudd	Inn-flytting	Ut-flytting	Netto-innflytting	Folketilvekst
2000	17 821	266	168	98	987	854	133	231
2001	18 052	216	145	71	1 103	916	187	255
2002	18 307	243	135	108	1 003	867	136	242
2003	18 549	238	168	70	936	809	127	191
2004	18 740	272	136	136	871	863	8	145

2005	18 885	242	156	86	1063	813	250	339
2006	19 224	256	156	100	1048	836	212	312
2007	19 536	243	148	95	1119	940	179	273
2008	19 809	240	137	103	1113	933	200	302
2009	20 111	286	148	135	1158	914	244	386
Sum 2000-09		2502	1497	1002	10401	8745	1676	2676
Snitt 2000-09		250	150	100	1040	875	168	268

Befolkningen i regionen Arendal og Grimstad økte samlet med nær 4.100 innbyggere i 7-årsperioden 2003-2009. Den relative befolkningsveksten var høyere i Grimstad enn Arendal.

I 2009 økte befolkningen i Grimstad og Arendal samlet med 800 innbyggere.

1.4 HOVEDTREKK FRA VIRKSOMHETEN 2009

1.4.1 KOMMUNEØKONOMIEN

Foreløpige KOSTRA-tall viser en forbedring av kommuneøkonomien i 2009. For kommunene (utenom Oslo) øker netto driftsresultat fra -0,6% til +2,7%. Årsakene er sammensatte. Skatteveksten har vært høyere og lønns/prisveksten lavere enn forventet, men resultatet skyldes ikke minst lave renter og unormalt store gevinster på finansplasse-inger. Det har blitt 3 400 flere årsverk i kommunesektoren i 2009.

Grimstad har et netto driftsresultat på -1,0% i 2009. Dette er en klar forbedring fra 2008, men kommunen kan ikke ha en situasjon med negative netto driftsresultat over tid. Aktiviteten må tilpasses inntektene slik at kommunen igjen oppnår økonomisk hand-lefrihet. Rådmannen mener likevel at kommunen har gjennomført en relativt vellykket snuoperasjon i 2009. Resultatet må ses i sammenheng med at opprinnelig budsjett ble saldert med et flatt kutt i rammene på 17,2 mill kr og at det senere i løpet av våren ble gjennomført ytterligere budsjettreduksjoner på hhv 8 og 6 mill kr. Sektorene har i stor grad lykkes med å tilpasse driften til reduserte rammer, men erfaringene fra 2009 be-krefter at omstillinger tar tid. For eksempel oppnådde helse/sosial først full effekt mot slutten av året. Det endelige resultatet for sektorene ble betydelig bedre enn varslet i 3.kvartal. Nærmere informasjon framgår av økonomianalysen og av enhetenes rappor-ter.

Som en del av budsjettarbeidet har kommunen med hjelp av eksterne firma (Agenda og RO) gjennomført store utredninger med sikte på kostnadsreduksjoner innen barnehage, grunnskole og pleie/omsorg. Utredningene har gitt kommunen nyttig beslutningsunder-lag både for tiltak på kort sikt og som grunnlag for arbeidet med handlingsprogram 2010-2013.

Kommunestyret vedtok i juni å fordele regnskapsunderskuddet fra 2008 over flere år. Som følge av dette er Grimstad ført opp på KRDs Robek-liste, og har ikke anledning til å ta opp lån eller inngå leieavtaler uten fylkesmannens godkjenning. Av underskuddet på 39,6 mill kr (inkl VARF) dekkes 12,6 mill kr opp i regnskapet for 2009. Havn har et un-derskudd på nær 0,8 mill k i 2009, slik at samlet restbeløp er 27,8 mill kr, inkl VARF og havn (se note 5 til regnskapet). I handlingsprogram 2010-2013 har kommunestyret vedtatt en plan for inndekning av det resterende underskudd i årene 2010 og 2011.

Rådmannen har i 2009 hatt hovedfokus på analyse av resultatet for 2008 og på et fort-løpende budsjettarbeid gjennom hele året for å tilpasse aktivitetene til rammene. Denne prioriteringen har medført at arbeid med nye systemer og rutiner innen økonomiområdet ble forsinket. Utviklingen av kommunens samlede økonomiforvaltning vil bli videreført i 2010 i ny organisering.

1.4.2 KARTLEGGING, TILLIT OG ÅPENHET

Grimstad kommune har etter hvert etablert gode rutiner for kartlegging av egen virk-somhet som en del av kommunens strategiske utviklingsarbeid. Kommunen er spesielt kjent for åpenhet om resultatene. I tillegg til medarbeider- og brukerundersøkelser er det i 2009 gjennomført en innbyggerundersøkelse som del av kommuneplanarbeidet.

Medarbeiderundersøkelsen:

UiAs rapport om medarbeiderundersøkelsen konkluderte med at *den negative trenden har snudd!* Tallene viser en klar positiv utvikling, og Grimstad er tilbake på 2005-nivå og vel så det for enkelte av temaområdene. De beste resultatene på kommunenivå handler om *Samarbeid med kollegene (5,1), Innhold i jobben (4,9), Mobbing, diskriminering og varsling (4,8), og Stolthet over egen arbeidsplass (4,8)*. Sammenlignet med andre kommuner ligger Grimstad omtrent på landsgjennomsnittet. Tilfredsheten er bedre på

fem tema, nemlig *Samarbeid med kollegene* (+0,1), *Mobbing, diskriminering og varsling* (+0,1), *Faglig og personlig utvikling* (+0,1), *Systemer for lønns- og arbeidstidsordninger* (+0,2), og *Stolthet over egen arbeidsplass* (+0,2). I forhold til ledelse, både nærmeste leder og overordnet ledelse, kommer imidlertid Grimstad kommune svakere ut enn landsgjennomsnittet i 2009, med et klart svakere resultat for *Overordnet ledelse* (-0,4). Medarbeidertilfredsheten er høyest i kultur/oppvekst og lavest i sentrale støttefunksjoner.

Brukerundersøkelser:

I 2009 er det lagt fram undersøkelser i grunnskolen og i SFO.

- **Grunnskolen:** Generelt scorer elever, lærer og foreldre i Grimstadskolen nær resultatene for landsgjennomsnittet. Flertallet av elevene i Grimstad trives på skolen, og lærerne i Grimstad oppgir å trives sammen med elevene sine. Elevene i Grimstad svarer at de er klart mer fornøyd med de fysiske forholdene ved skolen (temperatur, klasserom, skolebibliotek osv) enn gjennomsnittet av elever ellers i landet.
- **SFO:** Samlet scorer Grimstad som landssnittet eller over på alle punkt, bortsett fra ett. På området "Fysisk miljø" scores det under snittet for landet. Det er store variasjoner mellom den enkelte SFO, også i forhold til andel svar. Generelt kommer det mange positive tilbakemeldinger på personalet og det arbeidet som drives på den enkelte SFO. Noen kommentarer er mer kritiske, og gjelder særlig klager på uteområder og inneareal.

Innbyggerundersøkelsen:

Innbyggerundersøkelsen i 2009 gir Grimstad en score (4,0) om lag som landsgjennomsnittet (4,1), når alle variabler summeres. 11 forhold fikk en betydelig bedre score enn landssnittet, mens 19 forhold fikk en merkbart dårligere score. UiAs analyse viser at de positive avvikene i liten grad gjenspeiler at innbyggerne er svært fornøyd med disse forholdene, men heller at innbyggerne i kommunene som Grimstad kommune sammenlignes med, har vært enda mer misfornøyd. Innbyggerne i Grimstad kommune er aller mest fornøyd med *området hvor de selv bor*, samt *miljøkvaliteter* som drikkevann, luftkvalitet og muligheten for sortering av avfall. Det er først og fremst *lokaldemokratiet* innbyggerne i Grimstad kommune er minst fornøyd med. Det er fem forhold som scorer spesielt lavt og hvor flertallet av innbyggerne er mer misfornøyd enn de er fornøyd. Dette gjelder innbyggernes tillit til at kommunen behandler like saker likt, muligheten til å påvirke kommunale beslutninger, hvordan kommunen følger opp det som er lovet, hvordan folkevalgte lytter til innbyggernes synspunkter og hvordan folkevalgte i kommunen løser lokale utfordringer.

2 Grimstad Rådhus

Resultatet fra innbyggerundersøkelsen gir – sammen med forhold som i 2009 er avdekket i forbindelse med kommunale innkjøp, innkreving av kommunale avgifter og eiendomsskatt m.v. – behov for en sterk innsats på mange plan for å øke innbyggernes tillit til kommunen. Åpenhet er et viktig stikkord i denne forbindelse. Dette vil bli fulgt opp gjennom kommuneplanen, etikkplanen, innbyggerportalen og en rekke andre tiltak som iverksettes i kommuneorganisasjonen.

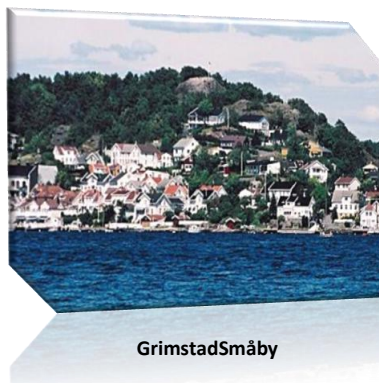
1.4.3 PLANLEGGING AV FRAMTIDENS GRIMSTAD

Grimstad har hatt en jevn og sterk befolkningsvekst siden kommunesammenslutningen i 1971, og alle prognoser tilsier fortsatt vekst. Det er derfor behov for å se utviklingen i et langsiktig perspektiv, og kommuneplanarbeidet startet med to framtidsbilder/scenarier for Grimstad 2035 – 30 000 innbyggere (hhv *GrimstadSmåby* og *UrbanGrimstad*). Gjennom hele 2009 har kommuneplanutvalget og administrasjonen arbeidet med både sam-

funns- og arealdelen i kommuneplanen. I det nå avsluttede byregionprosjektet er det gjennomført to ATP-samlinger med Arendal og regionale myndigheter.

Det foregår nå parallelle planprosesser og utredninger som på mange måter vil forme framtidens Grimstad;

- En befolkningsvekst på 10 000 innbyggere vil kreve 5-7 000 nye boliger de neste 25 årene. I et samfunnsøkonomisk perspektiv blir det viktig å foreta riktige valg både på kort og lang sikt. Framtidens utbyggingsmønster og arealbruk må vurderes i forhold til infrastruktur, miljø/klima, jordvern, folkehelse, helseutvikling, eldrebølge, universitet/studenter osv. I kommuneplanarbeidet har kommunestyret vedtatt noen hovedprinsipper for arealdisponering, der det vektlegges konsentrert utbygging langs definerte kollektivakser, differensiering av boligmassen (nye boliger bør samlet bestå av 70% konsentrert bebyggelse og 30% eneboliger), fortetting i bysentrum m.v. Det tas sikte på førstegangsbehandling av kommuneplanen sommeren 2010.

- Kommunedelplan for Grimstad byområde (*byplanen*) følges opp med en egen områdeplan for havneområdet fra Bioddan til Grømbukt. Arbeidet har av ulike årsaker blitt forsinket i 2009, men er nå startet opp igjen. Grimstad er i en unik situasjon som har et bysentrum med betydelige muligheter for utvikling og transformasjon.
- Mulighetsstudien for kompetanseområdet følges opp med en egen områdeplan for Campus Grimstad. Det er inngått avtale med private aktører om planarbeidet i området, som i et langsiktig perspektiv vil stå helt sentralt for utviklingen av universitetet og kompetansebasert næringsutvikling i Grimstad.
- En ny energi- og klimaplan (vedtatt i 2010) har klimamål som vil legge føringer for all planlegging og for kommunens egen virksomhet.
- Fylkeskommunen utreder en *Regional plan for senterstruktur og handel*, som med basis i lovverket vil legge rammer og føringer for utvikling av handel i Grimstad. Planen vil bli vedtatt i 2010.
- Til tross for utredning i et pilotprosjekt gjorde Statsbygg 2009 et prinsippvedtak om salg av Dømmesmoen. Eiendommen har stor betydning for Grimstad og kommunen har tatt initiativ for å sikre fortsatt offentlig eierskap.

3 Illustrasjon av teknologiparken, med nytt universitet

Gjennom de parallelle planprosessene har de folkevalgte i Grimstad har nå en unik mulighet til å legge premisser for en helhetlig utvikling av bysentrum og områdene rundt. Ikke minst er det viktig å se områdeplanene for havneområdet og Campus Grimstad i sammenheng. Samtidig gir dette også store utfordringer i forhold til framdrift for enkeltprosjekter.

1.4.4 GRIMSTAD I DET REGIONALE BILDET

Grimstad kommune er i dag den eneste kommunen på Agder som ikke deltar i et eller annet lokalregionalt organ. Arendal og Grimstad utgjør det østre tyngdepunktet i Agderbyen. Både når det gjelder pendling og når det gjelder interkommunalt samarbeid, for-

holder Grimstad seg i dag i det alt vesentlige til Arendal. Etter en fornyet drøfting valgte kommunestyret i 2009 at Grimstad fortsatt skal stå utenfor samarbeidet *Østre Agder*.

Ny E18 vil over tid endre det regionale bildet og reelt bidra til at hele Agderbyen blir ett felles bo- og arbeidsmarked. Som universitetsby har Grimstad felles interesser med Kristiansand. I sin uttalelse til *Regionplan Agder 2020* understreket Grimstad ønsket om å være delaktig i den regionale utvikling, men viste til at kommunen er i en mellomposisjon i forhold til samarbeid mot øst og vest. Grimstad protesterte sterkt mot en regional organisering som utelukker kommunen fra regionalt "utviklingsarbeid på strategisk nivå" fordi man ikke deltar i et lokalregionalt organ.

På samme grunnlag er Grimstad utelukket fra valg til Agderrådets sentrale organ. Kommunestyret uttalte derfor i 2009 at Grimstad som den tredje største kommunen på Agder burde få plass i Agderrådets arbeidsutvalg (i skrivende stund ser det ut til at dette er fulgt opp slik at kommunen får observatørplass i utvalget).

I uttalelsen til regionplanen gikk Grimstad klart inn for en fylkessammenslutning. For Grimstad er det viktig at arbeidet med å slå sammen Aust- og Vest-Agder fylkeskommuner lykkes slik at det kan etableres tydelige regionale organ med beslutningskraft. I dag er samarbeidet avhengig av konsensus i de fleste sammenhenger. Grimstad har i 2009 også uttalt et ønske om at Kjevik lufthavn styrker sin posisjon som regionens hovedflyplass.

Grimstads plass i det regionale bildet vil bli fulgt opp i kommuneplanen for 2010-2022.

1.4.5 KULTUR I GRIMSTAD

Hamsunåret 2009 ble markert med en rekke arrangementer nasjonalt og lokalt. Den siste av fire store nasjonale markeringer ble gjennomført i

4 Ørnulf Opdahls maleri av Knut Hamsun

Grimstad i september, med fokus på *På gjengrodde stier*. Festforestillingen i Fjæreheia og utstillingen i Grimstad Kunstforening var vellykket og fikk god nasjonal oppmerksomhet. Og gjennom året var det for øvrig en rekke små og store arrangementer som f.eks opplesningsserien *På oppleste stier*, avduking av byste og oppkalling av Knut Hamsuns plass ved biblioteket, utstillingen Hamsuns postkasser, Agder Teaters *Blomster og blod – en Marie Hamsun-monolog*, Ibsen- og Hamsundager med et stort og variert program, kunstutstillinger, bokutgivelse, vandringer osv.

Fjæreheia Drift AS ble etablert som et nytt driftsselskap og eies av Grimstad kommune, Aust-Agder fylkeskommune, Agder Teater AS og Kastellet Kultursenter AS. Målet var økt aktivitet på teaterscenen i steinbruddet, og dette har en i stor grad lykkes med. Fjæreheia Drift AS sørget for hele 28 arrangementsdager i 2009. Driftsselskapet har som mål å etablere en selv bærende virksomhet i løpet av en tre-års prøveperiode hvor 2009 var det første året.

Sommerbyen Grimstad hadde også i 2009 en rekke kulturarrangementer innen revy, teater, konserter, utstillinger osv. Mange av arrangementene får nasjonal medieomtale, og er viktige for kommunens samlede tilbud innen reiseliv og turisme. Blant landsdelens mange festivaler befester Grimstad sin rolle som det sentrale stedet for revy, teater og litteratur på Sørlandet. Det er viktig å opprettholde denne rollen, selv om det for 2010 er noen utfordringer i forhold til arrangementssteder m.v. Også kortfilmfestivalen gir Grimstad god mediedekning. Festivalens framtid har vært drøftet i 2009.

I tillegg til ovennevnte arrangementer er *den generelle kulturaktiviteten* viktig for innbyggerne helse og trivsel. Grimstad har også i 2009 hatt stor aktivitet innen idretts – og kulturlivet, noe kulturtjenestens rapport understreker.

1.4.6 SAKER FRA SEKTORENE

Kommunalsjefene og enhetslederne har i sine kommentarer mye fokus på økonomistyring og omstillinger. Samtidig er det grunn til å understreke at Grimstad innenfor stramme økonomiske rammer fortsatt gir gode og varierte tjenester til sine innbyggere. I tillegg til de hovedtrekk som en omtalt ovenfor, vil rådmannen for sin del trekke fram følgende fra 2009:

- Det har gjennom 2009 vært fullt fokus på kostnadsreduksjoner i kommunale barnehager og foreløpige Kostra-tall viser at tiltakene har gitt effekt. Fra 2010 vil dette trolig gi ytterligere innsparinger gjennom reduserte tilskudd til private barnehager. Eide barnehage har blitt utbygd og kommunen har overtatt Tønnevoldskogen barnehage. Kommunen har fortsatt full barnehagedekning.
- Tross store omstillinger og innsparinger har pleie- og omsorgstjenesten klart å oppholde fokus på faglig utviklingsarbeid i pleie/omsorg, i første rekke med utgangspunkt i Fevikstuns status som Undervisningssykehjem (UHS). I 2009 ble Grimstad også tildelt funksjonen som Undervisningshjemmetjeneste (UHT), noe som gir grunnlag for å bygge opp et integrert FOU-miljø under Bestillerenheten. Grimstad er videre utviklingskommune innen demens (Demensplan 2015).
- NAV Grimstad åpnet i juli 2009, og økonomisk sosialhjelp og introduksjonsordningen for flyktninger er delegert til statlig ledelse av kontoret. Grimstad har fått et flott og moderne kontor som skal fylles av et godt tjenestetilbud for kommunens innbyggere.
- Økt skolekapasitet og ny skolestruktur er utredet i flere omganger. Landvik skole er utvidet (byggetrinn 1) og ble åpnet til skolestart. Videre utredninger om skolestruktur vil skje i forbindelse med kommuneplanen og framtidig utbyggingsmønster i kommunen.
- Ny innbyggerportal (hjemmeside) ble lansert i 2009 som del av felles IKT-prosjekt. IKT-prosjektene og kommunens IKT-tjenester har gitt store utfordringer i 2009. Det er samtidig utvilsomt at prosjektet er et løft og en standardøkning som kommunen ikke vil fått til på egen hånd.
- To nye brannbiler er anskaffet i 2009 og vil sikre kommunens beredskap.
- Oppgraderingen av Levermyr idrettsanlegg er videreført med et nytt garderobe- og tribuneanlegg, som vil stå ferdig våren 2010.
- Kvalifiseringstjenesten er flyttet til leide lokaler på tidligere Frivoll videregående skole. Nytt privat asylmottak for enslige mindreårige er etablert på Egra.

5 Åpning av Eide barnehage

6 Ny brannbil

- I en ny vurdering av budsjett og investeringsprogram vedtok kommunestyret å utsette nytt bibliotek på rutebilstasjonen i tre år. I handlingsprogram 2010-2013 er biblioteket innarbeidet med oppstart i 2012, men med en reduksjon i kostnadsrammen med 30 mill kr.

KAP. 2 – ØKONOMISK RESULTAT OG ANALYSE

En økonomianalyse gir ved bruk av sentrale nøkkeltall viktig informasjon om utviklings-trekkene i kommunens økonomi. En slik analyse sier noe om finansielle forhold og om årsakene til regnskapsresultatet. En nærmere beskrivelse av hvordan kommunen anvender sine midler framgår av enhetenes rapporter. God økonomistyring må til for å holde balanse i økonomien slik at kommunen skal være i stand til å tilpasse seg endrede behov og rammebetingelser.

2.1 RESULTAT OG HOVEDÅRSAKER

Driftsåret 2009 er regnskapet gjort opp med et regnskapsmessig merforbruk på **0,78 mill kr** (som gjelder havn). Driftsregnskapet for 2009 viser følgende hovedtall:

Driftsregnskapet (tall i tusen kr)	Regnskap 2009	Rev.budsjett 2009	Regnskap 2008
Rammetilskudd fra staten	172 679	188 928	150 166
Skatteinntekter	472 194	443 500	408 900
Eiendomsskatt	21 616	21 800	19 050
Andre driftsinntekter	453 707	410 330	411 688
SUM DRIFTSINNTEKTER	1 120 196	1 064 558	989 804
SUM DRIFTSUTGIFTER	1 141 638	1 089 922	1 039 763
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	- 21 442	- 25 364	- 49 959
Netto eksterne finanstransaksjoner	- 90 771	- 78 569	- 92 710
Internhusleie	59 600	50 442	58 585
Motpost avskrivninger	40 993	40 076	39 758
NETTO DRIFTSRESULTAT	-11 620	- 13 415	- 44 326
Sum bruk av avsetninger	58 488	30 813	19 874
Sum avsetninger	- 47 651	-17 471	-14 575
Regnskapsmessig merforbruk (*)	- 783	- 73	-39 024

(*) Det regnskapsmessige merforbruket i 2009 gjelder havn.

Hovedårsakene til endringer i forhold til revidert budsjett er:

1. Økte frie inntekter (skatt og rammetilskudd)	+ 12,4 mill kr
2. Netto merforbruk i sektorene, inkl kirke/trossamfunn	- 6,2 mill kr
3. Selvkost/VARF/Havn	- 0,2 mill kr
4. Økte netto renter/avdrag	- 2,8 mill kr
5. Pensjonskostnader og premieavvik	- 3,2 mill kr

Avvikene forklares nærmere nedenfor.

1. Frie inntekter (skatt og rammetilskudd)

De frie inntektene for 2009 er totalt 12,4 mill kr bedre enn budsjettet. Skatteinntekten ble 472,2 mill kr, som er 28,7 mill kr mer enn budsjettet (6,47 %). I forhold til 2008 øker skatteinntektene med 15,4 %. Dette er betydelig høyere enn skatteveksten for landet (5,3 %). Rammetilskuddet ble 172,6 mill kr. Dette er 16,2 mill kr svakere enn budsjettet og skyldes inntektsutjevningen.

2. Netto merforbruk i sektorene

Sektorene har i 2009 et samlet netto merforbruk på over 6,2 mill kr i forhold til revidert budsjett (tall avrundet nærmeste hele tusen):

• Felles støttefunksjoner	- 1 073
• Fellesområde kommunen	- 423
• Helse- og sosial	- 5 163
• Kultur- og oppvekst	2 623
• Teknisk (ekskl. VARF og Havn)	- 2 019
• Kirke/trossamfunn	- 89

Nærmere forklaringer til de enkelte resultater er beskrevet i årsmeldingens kap 3. Generelt er aktivitetsnivået for høyt og enhetene strever med å tilpasse virksomheten til budsjetttrammene. Helse/sosial har store utfordringer med å styre økonomien i forhold til

ressurskrevende brukere, demente og mennesker med sammensatte problemer innen rus og psykiatri. Resultatet for sektorene er likevel betydelig bedre enn varslet i 3.kvartal, hvor det ble antydnet et samlet merforbruk på opptil 15 mill kr.

3. Selvfinansierende tjenester/VARF

Selvfinansierende tjenester har et regnskapsmessig mindreforbruk på i underkant av 0,6 mill i 2009. Dette er brukt til nedbetaling/inndekning av noe av merforbruket i 2008. Det vises ellers til sektorens beskrivelse i årsmeldingens kap 3.

4. Netto renter/avdrag

Netto renter og avdrag for 2009 ble ca 1,2 mill mindre i forhold til budsjettet. I all hovedsak skyldes dette den store rentenedgangen i løpet av året. Renteutgiftene ble ca 9 mill mindre enn budsjettet, mens renteinntektene minker med ca 6 mill kr. Avdragene ble ca 32,7 mill, noe som er ca 1 mill over budsjettet.

5. Pensjonskostnader og premieavvik

Grimstad kommunes netto pensjonskostnader er en beregning av årlige endringer i hvor mye hver ansatt skal ha i pensjon ved oppnådd pensjonsalder. Dette kalles en aktuarberegning og utføres av pensjonsselskapene hvert år. Differansen mellom hva vi faktisk betaler av regninger til KLP/SPK og netto pensjonskostnad, kalles premieavvik. Har vi betalt inn mer til pensjonskassene enn beregnet netto pensjonskostnad, skal differansen føres som inntekt i driften. Har vi betalt mindre enn beregnet netto pensjonskostnad, må differansen føres som ekstrakostnad. Beregning av kommunens pensjonskostnader som skal resultatføres, er altså avhengig av hva vi faktisk kommer til å betale av regninger og av beregnet premieavvik. For regnskap 2009 utgjorde oppgjøret av KLP/SPK og premieavviket til sammen 3,1 millioner.

Analyse av bruttotall:

<p>Formålet med oppstillingen er å si noe om økningen/nedgangen som har funnet sted i de forskjellige utgiftsgruppene. Tabellen viser en vekst i lønnsutgifter på 6,8 % og sosiale utgifter på 9,7 %. Dette er en vekst som er noe høyere enn den gjennomsnittlige kommunale lønnsveksten på landsbasis. Veksten i sosiale utgifter har direkte sammenheng med lønnsveksten og utviklingen i pensjonskostnaden. Utgifter til kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon øker med 19,5 %. Hovedårsaken til denne økningen er driftstilskudd til private barnehager og kjøp av institusjonsplasser. En så sterk økning her skulle tilsa en lavere vekst på kommunens egen tjenesteproduksjon (spesielt lønnsutgifter). Økningen i overføringer er statstilskudd til private barnehager og videreformidling av spillemidler etc. Det vises ellers til sektorenes beskrivelse i årsmeldingens kap 3.</p>	Horizontal analyse (tall i hele tusen)					
	Hovedoversikt drift					
	Tekst	2009	2008	Økning/Reduksjon		
				Beløp	i %	
	Sum driftsinntekter	1 120 196	989 804	130 456	13,2%	892 380
	Driftsutgifter					
	Lønnsutgifter	523 573	489 848	33 725	6,9%	432 604
	Sosiale utgifter	143 405	130 632	12 773	9,8%	112 939
	Kjøp av varer/tjenester som inngår i eget forbruk	141 233	132 622	8 727	6,5%	124 622
	Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.prod	136 245	114 016	22 422	19,5%	92 587
	Overføringer	157 864	136 845	21 019	15,4%	114 318
	Avskrivninger	40 993	39 759	1 234	3,1%	45 106
	Fordelte utgifter	-1 675	-3 959	2 284	-57,7%	-2 565
	Sum driftsutgifter	1 141 638	1 039 763	102 184	9,8%	919 611
Brutto driftsresultat	-21 442	-49 959	28 272	-57,1%	-27 231	

<p>Formålet med denne oppstillingen er å vise kostnadsstrukturen til kommunen i forhold til driftsinntektene. Oversikten viser at lønn og sosiale utgifter samlet sett vokser med nær 46,5 mill kr fra 2008 til 2009. Lønn og lønns relaterte utgifter utgjør samlet sett 59,5 % av driftsinntektene.</p>	Vertikal analyse						
	Hovedoversikt drift						
	Tekst	2009	i %	2008	i %	2007	i %
	Sum Driftsinntekter	1 120 196	100%	989 804	100%	892 380	100%
	Driftsutgifter						

Utgifter til egen tjenesteproduksjon har en negativ utvikling på 0,8 % fra 2008-2009. Det kan se ut som at en setter ut flere tjenester til andre, og skjærer ned på egen driftsaktivitet. Det er grunn til å vurdere dette i sammenheng med økningen i lønnsutgifter. Ser en utgiftene til kjøp av tjenester og overføringer under ett, utgjør dette 26,3 % av driftsinntektene, eller en økning på 1%. Til sammen vokser disse utgiftene med 43,4 millioner. Det vises ellers til sektorens beskrivelse i årsmeldingens kap 3.

Lønnsutgifter	523 573	46,7%	489 848	49,5%	432 604	48,5%
Sosiale utgifter	143 405	12,8%	130 632	13,2%	112 939	12,7%
Kjøp av varer/tjenester som inngår i eget forbruk	141 233	12,6%	132 622	13,4%	124 622	13,9%
Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.prod	136 245	12,2%	114 016	11,5%	92 587	10,4%
Overføringer	157 864	14,1%	136 845	13,8%	114 318	12,8%
Avskrivninger	40 993	3,7%	39 759	4,0%	45 106	5,1%
Fordelte utgifter	-1 675	-0,1%	-3 959	-0,4%	-2 565	-0,3%
Sum driftsutgifter	1 141 638	101,9	1 039 763	105,1	919 611	103,1
Brutto driftsresultat	-21 442	-1,9%	-49 959	-5,1%	-27 231	-3,1%

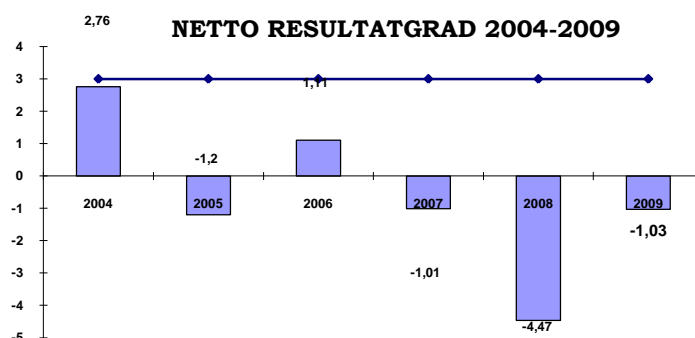
2.2 NETTO DRIFTSRESULTAT

Netto driftsresultat er den viktigste indikatoren i beskrivelsen av kommunal økonomi. Den viser hva kommunen har igjen til å dekke investeringer og avsetninger, når alle utgifter er betalt. Dersom netto driftsresultat er negativ, må det hentes frie driftsmidler fra oppsparte midler for å dekke inn merforbruket.

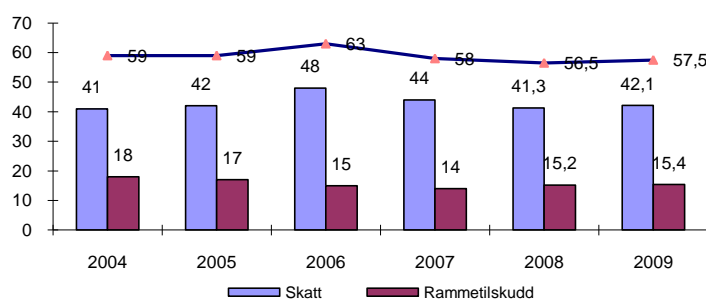
Netto resultatgrad viser netto driftsresultat i % av kommunens totale driftsinntekter. Dette betyr hvor stor del av driftsinntektene som kan benyttes til investeringer og avsetninger. Dersom netto resultatgrad er negativ, har kommunen ikke økonomisk bæreevne til å fremskaffe driftsmidler til investeringer. Det betyr at kommunen blir helt avhengig av fondsmidler for å skaffe fram egenkapital til investeringer. Som en norm for god kommuneøkonomi bør netto resultatgrad være 3-5 %.

Netto resultatgrad for årene 2004-2008 er på -0,56 %. Resultatet varierer en del, og det er spesielt 2004 som drar opp gjennomsnittet. Resultatet for 2008 var på -4,47% og innebar at kommunens disposisjons fond på det nærmeste ble brukt opp. Kommunen kan over tid ikke leve med slike driftsresultat. For 2009 er netto driftsresultat på

-1,03%. Det er urovekkende når en i flere år går med underskudd. Utvikling fra 2008 til 2009 er likevel positiv, og viser at en har satt i gang tiltak som har positiv effekt på resultatene. Kommunen må fremdeles foreta radikale grep i årene som kommer, for å tilpasse aktiviteten i enhetene de kommende år, for at en skal kunne generere netto driftsresultater opp mot det anbefalte minimum på 3 %. Vekstkommuner som Grimstad bør ideelt sett ha et enda høyere netto driftsresultat enn det anbefalte for å kunne møte økt tjenestekrav/tilbud og til å finansiere nye vekst relaterte investeringer med oppsparte midler.

Skatt og rammetilskudd utgjør kommunens frie inntekter. Grafen viser hvor stor prosent av driftsutgiftene som blir dekket av skatt og rammetilskudd, dvs i hvilken grad kommunen fritt disponerer sine inntekter. Hovedtrekket i utviklingen fra 2004 til 2009 er at nær 60% av brutto driftsutgifter blir dekket av skatt og rammetilskudd. Denne trenden holder

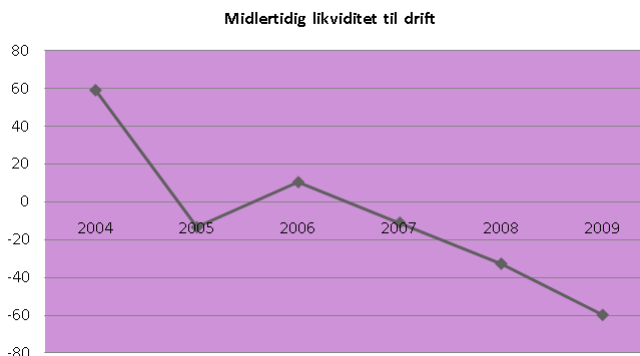

seg, og samlet sett står skatt og rammetilskudd for 57,5 % i 2009.

2.3 LIKVIDITET

I følge regnskapsforskriftene har kommunestyret et ansvar for at kommunens likviditet til enhver tid er tilstrekkelig til å møte de løpende betalingsforpliktelser. Kommunestyret skal vurdere styrking av likviditeten dersom denne anses som lav.

Arbeidskapitalens driftsdel (kortsiktig likviditet til drift) er summen av omløpsmidler (bankinnskudd, obligasjoner og kortsiktige fordringer) minus kortsiktig gjeld, bundne fond og ubrukte lånemidler. Det er altså alt det vi har av fri likviditet til å klare våre løpende betalingsforpliktelser. Figuren viser utviklingen i kortsiktig likviditet til drift fra 2004-2009. Reduksjonen i 2004 hovedsakelig skyldes delvis innfrielse av lånegjeld (103 mill kr). Endringen i 2005 skyldes først og fremst at lånemidler for 2004 først kom inn i 2005. For 2009 er det en svekkelse av arbeidskapitalens driftsdel med 27,1 mill. Endringene i bundne fond og ubrukte lånemidler har en netto nedgang på 104,2 mill. Kommunens omløpsmidler (bank, obligasjoner, kortsiktige fordringer) har blitt redusert med 133,4 mill, og kortsiktig gjeld er redusert med 2 mill.

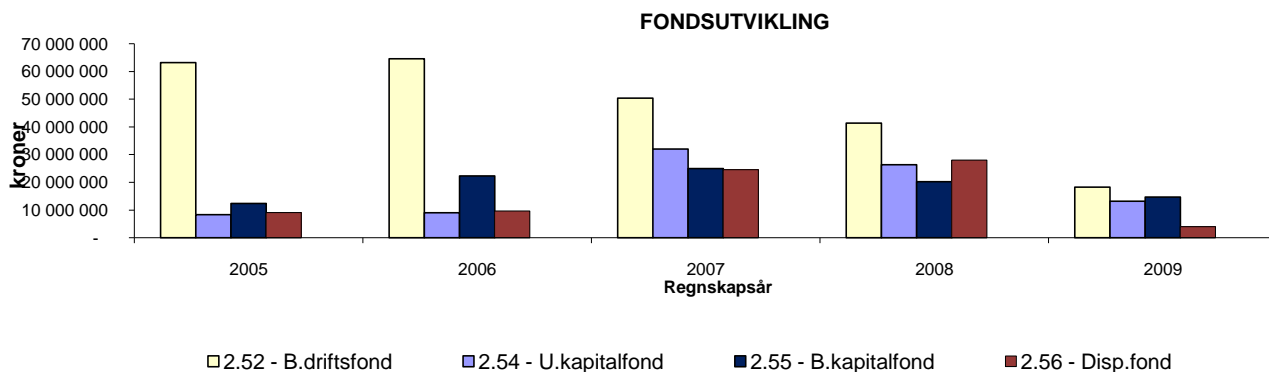
Kommunen har så langt ikke hatt problemer med å dekke løpende betalingsforpliktelser. Likviditetssituasjonen må imidlertid følges nøye i de nærmeste årene. På kort sikt bidrar nedgangen i likviditet til at kommunen i første halvdel av 2010 må lånefinansiere igangsatte investeringsprosjekter 2009 som det tidligere ikke er tatt opp lån til. Det har vært en bevisst strategi i 2009 om ikke å ta opp lån for tidlig i investeringsfasen, men heller disponere tidligere ubrukte lånemidler.

2.4 FOND

Fondsbeholdningen til en kommune sier noe om kommunens økonomiske handlefrihet. Det skilles mellom fire typer fond (saldo er pr. 31.12.2009):

- *Disposisjonsfond* er finansiert av netto driftsresultat, og kan fritt brukes til dekning av utgifter både i drifts- og investeringsregnskapet. Avsetningen er enten et resultat av årsbudsjettvedtak eller gjennom politiske enkeltvedtak. Saldo pr. 31.12.09 er 4 mill kr (redusert med 24,1 mill kr i 2009). Reduksjonen kommer i all hovedsak fra dekning av underskudd 2008 og dekning av utgifter i forbindelse med oppreisingsordningen til tidligere barnehjemsbarn.
- *Bundne driftsfond* er fond som er avsatt til bestemte formål i driftsregnskapet. Midlene er bundet av eksterne aktører i form av for eksempel tilskudd, gaver og øremerkede midler, eller selvkost fond (VARF fond). Saldo pr. 31.12.09 er 18,3 mill kr (redusert med 23 mill kr i 2009). Den store nedgangen i 2009 skyldes i all hovedsak bruk av gjeldsavdragsfond i forbindelse med innløsning/tilbakebetaling av obligasjonslån.
- *Ubundne investeringsfond* er fond som fritt kan nyttes til dekning av utgifter i investeringsregnskapet og er avsatt fra drift- eller investeringsregnskapet gjennom vedtak. Saldo pr. 31.12.09 er 13,2 mill kr (Redusert med 13,1 mill kr i 2009). Endringen skyldes i all hovedsak finansiering av opp pussing fagskolen og avvikling av likviditetsreserve investering.

- *Bundne investeringsfond* er fond som er avsatt til bestemte formål i investeringsregnskapet. Midlene er bundet av eksterne aktører i form av for eksempel tilskudd, gaver og øremerkede midler. Saldo pr. 31.12.09 er 14,7 mill kr (reduisert med 5,5 mill kr i 2009). Endring skyldes ekstra ordinære innbetalinger på forvaltningslån.

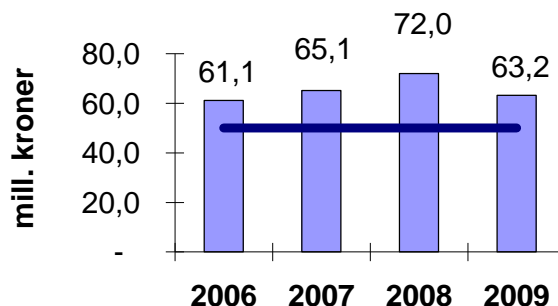
2.6 LANGSIKTIG GJELD

Grimstad kommune hadde ved regnskapsavslutningen en samlet lånegjeld på **935,7 mill kr**. Inkludert i denne ligger:

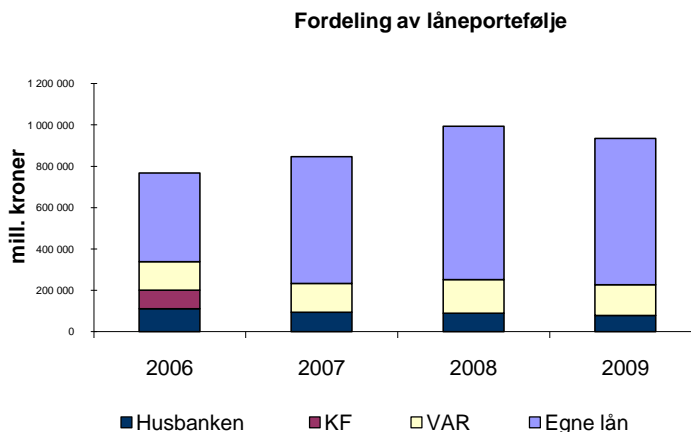
- Formidlingslån i Husbanken på 78,9 mill kr
- Lån/avskrivningsgrunnlag til selvfinansierende tjenester (vann/avløp) på 148,5 mill kr.
- Lån til havn på 16,2 mill.

Avdrag i forbindelse med forvaltningslån i Husbanken blir belastet investeringsregnskapet og skal over tid gå i null.

Lånegjeldsgraden viser netto lånegjeld i forhold til kommunens brutto driftsinntekter. Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. Lånegjeldsgraden gir et godt bilde av kommunens evne til å betjene gjelden. Lånegjeldsgraden bør over tid ikke overstige 50 %. Grimstad ligger betydelig høyere enn dette, men ved vurderingen bør man imidlertid se på sammenhengen i kommunens lånegjeld, d.v.s. andelen av helt eller delvis selvfinansierende lån. Grimstad kommunes totale lånegjeld (brutto) pr. 31. desember 2009, tilsvarer en belastning pr. innbygger på kr. 45.650. Netto lånegjeld tilsvarer kr. 34.736 pr. innbygger

Figuren viser hvordan Grimstads låneportefølje fordeler seg på ulike typer lån. Formidlingslån gjennom Husbanken og VAR-lån skal være selvfinansierende. Det er derfor viktigst å fokusere på utviklingen i lån som gjelder egen drift (øvre del av søylediagrammet). Egen lånegjeld har hatt en reduksjon i året som har gått, og dette skyldes en bevisst nedbygging av ubrukte lånemidler. Dermed er det ikke tatt opp lån i 2009 for vedtatt

igangsatte investeringsprosjekter. Målet har vært å rydde i ubrukte lånemidler og ikke ta opp lån som medfører rente og avdragsbelastning. Det langsiktige målet må være å frigjøre midler fra renter og avdrag til avsetninger slik at en større del av investeringene kan finansieres med egenkapital.

2.7 FORELØPIGE KOSTRATALL 2009

Foreløpige KOSTRA-tall viser en forbedring av kommuneøkonomien i 2009. For kommunene (utenom Oslo) øker netto driftsresultat fra -0,6% til +2,7%. Årsakene er sammensatte. Skatteveksten har vært høyere og lønns/prisveksten lavere enn forventet, men resultatet skyldes ikke minst lave renter og unormalt store gevinster på finansplasse- ringer. Det har blitt 3 400 flere årsverk i kommunesektoren i 2009.

Nedenfor vises en oversikt over utvalgte nøkkeltall for Grimstad de siste tre årene, målt i forhold til sammenlignbare kommuner (gruppe 8), kommuner over 20.000 innbyggere (gruppe 13), fylket og landet. En nærmere analyse vil bli foretatt når endelige KOSTRA-tall foreligger i juni.

	Grimstad	Grimstad	Grimstad	Gj.snitt gruppe 8	Gj.snitt gruppe 13	Gj.snitt Aust- Agder	Gj.snitt landet
	2007	2008	2009	2009	2009	2009	2009
Finansielle nøkkeltall:							
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-2,8	-5,1	-1,9	1,8	1	-0,6	1,2
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-0,7	-4,5	-0,9	2,9	2,4	1,5	2,8
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	185,2	193,2	173,7	181,6	174,4	192,1	167,9
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	26	21,6	7,1	24,6	24,1	18,6	21
Frie inntekter i kroner per innbygger	26732	27799	31462	32714	31711	33509	34183
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	29339	35279	34736	40920	34893	48139	28757
Prioritering:							
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	9172	18378	18919	12934	15487	19431	17383
Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring per innbygger 6-15 år	66665	75869	77908	83663	77761	84807	84272
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	1214	1310	1352	1619	1527	1641	1687
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten	8616	9545	10532	12303	12331	12540	12848
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år	2363	2672	2728	2112	2729	2869	2705
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barneverntjenesten	3809	4079	4163	5572	5314	4780	5525
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb.	3074	3134	3178	3543	2851	3896	3535
Dekningsgrad:							
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	79	88,7	91,2	89,6	89	86,5	88,5
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, prosent	5,9	7,3	8,7	8,3	6,9	9,5	7,6
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	9,4	9,2	9	9,3	8,6	9,3	9,3
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	7,5	7,2	6,6	7,8	8,4	8,4	8,3
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100	100	100	95,5	93,8	97,9	93,6
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	13,5	14	15,4	12,4	13	15,7	14,6

Andelen sosialhjelpsmottakere 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år	3,6	3,6	3,7	3,6	3,8	4,9	3,9
Andel barn med barneverntiltak ift. innb. 0-17 år	3,4	3,3	3,1	4,3	3,9	3,7	4,2
Lengde kommunale veier og gater i km pr. 1 000 innbygger	5,6	5,5	5,4	9,8	5,6	9,5	7,9
Produktivitet/enhetskostnader:							
Korrigerte brutto driftsutgifter i kr per barn i kommunal barnehage	122675	136329	123952	130219	132035	130896	133266
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole per elev	64090	74226	76586	84623	78010	84588	82919
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.til 7.årstrinn	16,1	14,8	15,1	13	14,2	13,4	13,2
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.til 10.årstrinn	18,3	15,7	15	14,3	16	14,8	14,8
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester	154645	170988	144181	175133	173961	137429	168070
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	761762	840738	899975	830730	856515	835052	805620
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	1051	1471	2236	2689	1696	2402	2619
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	1822	2368	3196	3107	2367	3891	3039
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2271	2158	2356	2250	2190	2324	2296
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	164691	188800	192136	89864	153079	118734	119377

Gruppe 8 = Grimstads nåværende kommunegruppe (mellomstore kommuner)

Gruppe 13 = Kommuner over 20.000 innbyggere (Grimstad vil bli overført hit)

KAP. 3 – RAPPORT FRA SEKTORENE/ENHETENE

3.1 STØTTEFUNKSJONER OG FELLESOMRÅDET

Enhet : Rådmannen

Rådmann : Halvard Aglen

Visjon : Grimstad – en stolt og åpen kommuneorganisasjon

Hovedmål : Kommunen som organisasjon skal gjøre Grimstad til et attraktivt sted for innbyggere og næringsliv. De kommunale tjenestene skal legges til rette for samhandling mellom økonomi, kompetanse og kultur i utvikling av det gode sted.

Sentrale nøkkeltall – Rådmannen					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kro- ner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regn- skap)
Utgifter	2 963 520	4 277 221	2 791 800	-1 485 421	153
Inntekter	-248 445	-17 798	-17 800	-2	100
NETTO	2 715 075	4 259 423	2 774 000	-1 485 423	154
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)		100			
Totale årsverk (faste)	2	1			
Totale årsverk (tidsbegrenset)		1			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Merforbruket på nær 1,5 mill kr skyldes skiftet i rådmannsstillingen. Bruk av eksternt rekrutteringsfirma og annonsering etter ny rådmann utgjør ca 360.000 kr. I tillegg er avtalen med tidligere rådmann utgiftsført i sin helhet i 2009.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Når det gjelder resultatvurdering og måloppnåelse viser rådmannen til årsmeldingens generelle del. Utgifter til næringsutvikling inngår i ovennevnte budsjett. Kommunen har et positivt samarbeid med Grimstad Næringsråd og Grimstad min By om kommunens næringsutvikling. Næringsrådet gir følgende status for 2009:

***Næringsutvikling:** I 2009 ble det etablert 242 nye virksomheter i Grimstad – aksjeselskaper, enkeltmannsforetak, NUF, foreninger osv. 2009 viste trekk på at deler av næringslivet som ble spesielt rammet av finanskrisen – fritidbåtbransjen - fikk i gang aktivitet og en ser lysere på framtiden i bransjen. Den maritime virksomheten i Grimstad er viktig for byen. De tradisjonelle virksomhetene går bra. I tillegg har vi hatt tilgang på nye. Partner Shipping har blitt en tilvekst på bilfraktmarkedet. Norsk Veritas har etablert eget kontor i byen. Flere bedrifter i kommunen har hatt permitteringer i 2009. Allikevel er det slik at næringslivet i byen ikke har vært preget av situasjonen. 2010 viser bedring, selv om svikt i leveranser til off-shore-industrien er en utfordring.*

Bygging av Campus Grimstad sammen med en rekke større boligprosjekter vil få betydning for Grimstad i framtida, og sikre aktiviteten i bygg- og anleggsbransjen. Ny E18 fra Grimstad til Kristiansand ble åpnet. Samarbeidet vestover vil øke, noe som vil styrke Grimstad posisjon på Sørlandet. Regionalt samarbeid er nødvendig for å tilrettelegge for næringsutvikling. Det gjelder arealplanlegging, infrastruktur og annen tilrettelegging. På det politiske og administrative plan er det tett samarbeid som skal styrke veibygging, kollektivtilbud og flytilbud. Dette er samarbeidsområder som er viktig for å utvikle næringslivet i kommunen. Arbeidet med planene rundt utvikling av sentrum, havneområdet og Campus Grimstad er under arbeid. Arbeidet tar tid. Det er viktig for utviklingen av byen og er avgjørende for Grimstad sentrums utvikling.

7 Campus Grimstad

Det regionale næringsfondet for Arendal, Froland og Grimstad med støtte fra fylkeskommunen fikk i 2009 tilført 3.360.000 kr. Av dette gikk ca 1 mill kr til bedrifter og prosjekter i Grimstad. I tillegg ble det bevilget 350.000 kr til fellesprosjekter.

Enhet : Informasjon og Service Avdelingen (ISA)

Enhetsleder : Svein Frøytlog (konstituert)

Visjon : Informasjons og Service Avdelingen (ISA) – hjertet i organisasjonen

Hovedmål : Vår kompetanse og erfaring skal gi god service og sikre tjenester med høy kvalitet.

Sentrale nøkkeltall – Informasjon og Service Avdelingen (ISA)					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	12 002 898	10 319 512	9 737 660	-581 852	106
Inntekter	-4 227 197	-2 136 763	-1 903 560	233 203	112
NETTO	7 775 701	8 182 749	7 834 100	-348 649	104
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	87,77	96,62			
Totale årsverk (faste)	15,45	13,4			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	1,4	2,4			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	0,66	1,35			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Sommeren - og tidlig høst- 2009 ble det foretatt en rekke administrative endringer i Servicesenteret (OSS), nå Informasjons- og serviceavdelingen (ISA). Se omtale om organisatoriske endringer et annet sted i årsrapporten. Merforbruket er knyttet til:

- lønn og sosiale utgifter til to enhetsledere;- hele 2009 for tidligere leder av OSS og for konstituert leder fra 1.8.09
- lønnskostnader til overtid for medarbeidere som har arbeidet med nytt sak/arkivsystem (ePhorte) og ny kommuneportal (Innbyggerportalen), samt politisk sekretariat. Disse har ikke fått muligheter til å avspasere mertid pga. mange presserende arbeidsoppgaver og behov for kompetanse på systemer/fag
- lønnskostnader til vikar som har avlastet prosjektmedarbeidere, samt ivaretatt både sentralbordtjenester og mottaksregistrering av inngående fakturaer
- lønnsjustering til medarbeider med utvidede arbeidsoppgaver og økt ansvarsområde

Resultatvurdering og måloppnåelse:

K-styret vedtok i sak 063/04, 20.9.04, å etablere et Offentlig Servicesenter (OSS).

Målet var å få til en organisasjon som skulle være basert på prinsippet om "en dør, ett telefonnummer". Senteret skulle kunne gi publikum og ansatte hurtig respons og god service på førstelinjetjenester. Ved å ha medarbeidere med bred faglig kunnskap, god kjennskap til kommunens tjenesteområder og kunnskap om kommuneorganisasjonen, skulle senteret kunne håndtere 75 - 80 % av alle henvendelser, samt ivareta et bredt spekter av administrative tjenester og være en motor i utviklingen av en moderne og effektiv kommunal servicevirksomhet. Dette service- og administrasjonskonsept er i liten grad blitt realisert.

Etter omlegging til ny støtteenhet, ISA, er tjenesteplattformen blitt mer spesialisert. Flere årsverk er overført til andre tjeneste- og støtteenheter (se omtale annet sted).

For å kunne ivareta kommunens overordnede målsettinger, legges det nå økt vekt på ny publikumsserviceteknologi og kompetanse og utvikling innenfor dokumenttjenester, informasjon og kommunikasjon. Publikum har store forventninger til tilgjengelighet og god servicekvalitet. Hektiske arbeidsdager med nye og krevende utfordringer som sak/arkiv (ePhorte), Innbyggerportal og flere endringer har preget virksomheten i 2009.

Enhet : Plan- og utviklingsavdelingen

Plan- og

utviklingssjef : Knut Johansen

Visjon : Godt grunnlag for andres beslutninger

Hovedmål : Plan- og utviklingsavdelingen gir rett støtte i rett tid, og er en viktig premissleverandør for gode beslutningsgrunnlag

Sentrale nøkkeltall – Plan- og utviklingsavdelingen					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	14 148 747	14 209 709	14 350 290	140 581	99
Inntekter	-2 973 004	-2 763 827	-1 964 290	799 537	144
NETTO	11 175 743	11 445 882	12 386 000	940 118	92
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	95,53	93,66			
Totale årsverk (faste)	17,9	20,90			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	3	-			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	0,28	0,23			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Plan- og utviklingsavdelingens mindreforbruk på ca 1,0 mill kr skyldes i hovedsak;

- Reduserte utgifter til plan (kommuneplan, ATP, områdeplaner) som følge av endret framdrift og utsettelse, bl.a. på grunn av sykefravær
 - Økte refusjonsinntekter, i all hovedsak sykepengerefusjoner
 - Økte gebyrinntekter innen regnskap og skatt
 - Etterslep av utbetaling fra kompetansefondet (200.000) i forbindelse med UiA-avtale
- Avdelingens reduserte nærvær skyldes i all hovedsak langtidssykmelding. Avdelingen har få ansatte og slike sykmeldinger slår relativt mye ut på nærværprosenten.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Plan- og utviklingsavdelingen har vært i endring i 2009 gjennom en gradvis iverksetting av ny organisering av støttefunksjonene. Politisk sekretariat, IKT, innkjøp og jus har kommet til som ansvarsområder. Avdelingen har i 2009 hatt hovedfokus på analyse av regnskap 2008 og budsjettreguleringer gjennom året for å tilpasse kommunens aktivitetsnivå til vedtatte budsjetttrammer. Økonomistyringen ble krevende ved at det ble vedtatt ytterligere innsparinger gjennom året, i tillegg til det flate kuttet som salderte opprinnelig budsjett. Regnskapsresultatet viser likevel at økonomistyringen i all hovedsak har vært tilfredsstillende i 2009. Prioriteringen av budsjettarbeidet gjennom hele året medførte at arbeid med nye systemer og rutiner innen økonomiområdet ble forsinket. Dette arbeidet videreføres i 2010 i ny organisering.

Kommuneplanarbeidet er videreført i en grundig og omfattende prosess iht planprogram. På grunn av langtidssykfravær har avdelingen ikke kunnet bistå som forutsatt i områdepla-

ner for hhv Campus Grimstad og havneområdet. Planarbeidet for havneområdet er der- ved blitt forsinket, men kom i gang igjen mot slutten av året. Arbeidet i felles IKT-prosjekt er omfattende og krevende. Ny framdriftsplan er vedtatt for flere av systemene som implementeres. Prosjektet slutføres i 2010.

Enhet : HR-avdelingen

HR-sjef : Liv Ingjerd Byrkjeland (fungerende)

Visjon : Den gode arbeidsplass!

Hovedmål : Vi skal ha høy opplevd tjenestekvalitet og være pådriver for organisato- risk utvikling.

Sentrale nøkkeltall – HR-avdelingen					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kro- ner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	9 346 384	9 321 830	8 505 040	-816 790	110
Inntekter	-1 428 528	-1 308 494	-671 740	636 754	195
NETTO	7 917 856	8 013 336	7 833 300	-180 036	102
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	88,28	92,46			
Totale årsverk (faste)	11,7	10,2			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	2,6	3,6			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	0,27	0,35			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Regnskapsmessig er det fremkommet et merforbruk på ca 180.000 kr. Dette skyldes flere forhold, bla økte lønnsutgifter ifb. lønnsoppgjør og ekstraarbeid/overtid for ansatte. Andre driftsutgifter er stort sett fellesutgifter som bl.a. gaver til ansatte ifm overgang til pensjon/25- og 40års jubileer, felles administrativt kjøretøy, og lignende. Nærværstallet for avdelingen har økt fra 2008, men tallet er fremdeles høyt. Fraværet skyldes hovedsaklig langtidssykemelding av ansatt i HR-avdelingen og blant hovedtillitsvalgt.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Avdelingen har i 2009 hatt stort fokus på interkommunale IKT-prosjekter. Avdelingen har hatt prosjektlederansvar for, nytt personal- og lønnsystem (Agresso), Elektronisk rekrutteringsverktøy (Webcruiter), kompetanseverktøy (Dossier) og Ansattportal. Avdelingen har i tillegg vært med i prosjektgruppe for Extence og GRS/Gerica. Avdelingen har gjennomført medarbeiderundersøkelse for hele kommunen, utviklet arbeidsgiverstrategi for Grimstad kommune og etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte. Avdelingen har gjennomført kompetansekartlegging blant alle ansatte. Gjennomført nedbemanning i pleie- og omsorg, og omplassert internt alle overtallige. I løpet av året har avdelingen behandlet 77 attføringssaker, hvorav en har funnet interne løsninger i Grimstad kommune for ca halvparten. Avdelingen har ellers gjennomført lokale forhandlinger for ansatte i hovedtariffavtalens kap.5, ledere og hovedtillitsvalgte. I tillegg gjennomføres fortløpende enkeltforhandlinger i løpet av året. Forhandlingene har vært gjennomført i et positivt samarbeidsklima og i en god tone. Organisasjonsavdelingen har og ønsker å ivareta et høyt, faglig nivå. Ansatte i avdelingen deltar derfor i flere interkommunale felleskonstellasjoner og fellesprosjekt både som ressurspersoner, deltager og som et ledd i egen kompetansebygging.

Enhet :Fellesområdet

Sentrale nøkkeltall – Fellesområdet					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kro- ner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regn- skap)
Utgifter	33 021 712	40 161 468	39 459 500	-701 968	102
Inntekter	-755 199	-8 470 176	-8 191 500	278 676	103
NETTO	32 266 513	31 691 292	31 268 000	-423 292	101
Totale årsverk	1,6	1,6			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Området dekker utgifter til politikere, overformynderi, felles IKT, interkommunalt samarbeid for revisjon, utgifter til personellforsikringer etc. Samlet har fellesområdet et merforbruk på 0,4 mill kr, men det er store innbyrdes variasjoner. Felles IKT-utgifter har et merforbruk på ca 1,9 mill, mens det er mindreforbruk innen overformynderi , politikerkapitlet og diverse felleskostnader.

3.2 HELSE- OG SOSIALSEKTOREN

Kommunalsjef: Ivar Lyngstad

Sentrale nøkkeltall – Helse og sosialsektoren samlet					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kro- ner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regn- skap)
Utgifter	396 374 814	435 396 933	413 696 091	-21 700 842	105
Inntekter	-127 272 219	-131 569 525	-115 031 991	16 537 534	114
NETTO	269 102 595	303 827 408	298 664 100	-5 163 308	102
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	90,09	89,29			
Totale årsverk (faste)	348,54	348,83			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	76,31	65,67			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	94,93	84,13			

Sektorens vurderinger:

Budsjettene for 2009 ble bygd opp på bakgrunn av det faktiske aktivitets- og lønnsnivået per september – oktober 2008. Gjennom rådmannens saldering av budsjettet, budsjettbehandlingen i kommunestyret og budsjettreguleringer inn i 2009, var det faktiske økonomiske resultatkravet på sektornivå ca 12.5 mill. I tillegg fikk sektoren ansvaret for ressurskrevende brukere tilsvarende 2-2.5 mill etter at budsjettet var lagt. Dette innebar at sektoren gikk inn i året med et behov for å redusere kostnadene med opp mot 15 mill kroner.

Det ble på bakgrunn av denne situasjonen iverksatt en rekke tiltak i sektoren og i den enkelte enhet for å tilpasse seg budsjetttrammene. Sektoren reduserte antall stillinger i størrelsesorden med ca 18 årsverk, de aller fleste innenfor pleie og omsorg. Omtrent 50 medarbeidere ble berørt av endringene. Alle fikk nye oppgaver andre steder i kommunen, slik at ingen ble sagt opp. Imidlertid erfarer vi at flere av disse har hatt utfordringer med å mestre nye oppgaver.

Landvik Aldershjem ble som en konsekvens av denne omstillingen lagt ned. I tillegg har en rekke stillinger blitt holdt vakante gjennom deler av året, også lederstillinger. Ser en tiltakene som ble iverksatt inn mot Hjemmetjenesten, Frivolltun, ISF og nedleggelsen av Landvik Aldershjem under ett, ble resultatet at en greide å holde budsjetttrammene. Bo-veiledertjenesten og Feviktun bo- og omsorgsenter klarte ikke å holde sine budsjetter, og en viser her til kommentarer fra enhetslederne.

Gjennom året fikk vi en reduksjon i antall brukere i Hjemmetjenesten (ISF-finansiert) på 2.2 % (fra 655 til 641, inklusive psykiatri). I 2009 hadde vi 90.382 antall timer brukertid bestilt, noe som er en økning på 2.7 % sammenliknet med 2008. Tallmaterialet viser også at antall besøk økte i 2009 sammenliknet med 2008 med 4.9 %. Dette indikerer at terskelen for å få tjenester i kommunen øker, og de som får tjenester har større behov. Samtidig ser vi at en relativ liten andel av de tjenester som gis er hjemmehjelp (praktisk bistand), anslagsvis 5-6 %. Denne andelen har blitt mindre og mindre hvert år. Rapporten "Utredning av fremtidens pleie- og omsorgstjenester i Grimstad med forslag til tiltak" som Ressurssenteret for omsorgstjenester (RO) gjennomførte i år, konkluderer med at vi er restriktive med tildeling av tjenester, samtidig som det er en meget god sammenheng mellom brukernes behov og tildeling av timetildelingen.

I tråd med konsulentfirmaet Agenda sine råd (Evaluering av organisatorisk struktur), har en i løpet av høsten omorganisert Hjemmetjenesten i fire enheter. Prosessen ble lagt opp med stor grad av medvirkning, og ledere, ansatte og tillitsvalgte er godt fornøyd med resultatet.

8 Fra Fevikun

Feviktun bo- og omsorgsenter har gjennom flere år hatt funksjonen som Undervisningssykehjem (USH) i Aust-Agder. Også i 2009 har dette generert en rekke tiltak på kompetanse- og fagutviklingsområdet, i tillegg til ulike forskningsprosjekt. Det er etablert interkommunale fagnettverk i palliasjon (omsorg ved livets slutt) og demens. I høst ble Grimstad også tildelt funksjonen som Undervisningshjemmetjeneste (UHT), noe som gav oss grunnlag for å bygge opp et integrert FOU-miljø som nå blir lagt under Bestillerenheten. Disse to funksjonene som nå ligger i Grimstad, genererer både direkte og indirekte betydelige ressurser inn i videreutvikling av helse og omsorgstjenestene i kommunen.

Som utviklingskommune innenfor demens (Demensplan 2015) har vi i år hatt stor aktivitet innenfor programområdene:

- Utredning og diagnostisering av demens
- Dagtilbud og avlastningsordninger for personer med demens
- Tilbud til pårørende – pårørendeskole og samtalegrupper

Kommunen gjennomførte i 2009 blant annet sin første Pårørendeskole med i alt 47 deltagere. Omtrent 100 medarbeidere i kommunen startet på Demensomsorgens ABC høsten 2008. Dette er et 2-årig internt kompetansehevingsprogram som gjennomføres i tverrfaglige arbeidsgrupper. I tillegg skal det gjennomføres 2-3 seminarer i løpet av året. Denne satsingen vil ha stor betydning for kvaliteten på tjenestene til mennesker med demenssykdommer i årene framover.

I årsmeldingen for 2008 ble det pekt på at små ressurser innenfor ergoterapi og fysioterapi i liten grad gir oss muligheter til å jobbe forebyggende og helsefremmende gjennom gode rehabiliteringstjenester til de eldre. Vi klarer heller ikke på en tilfredsstillende måte å følge opp det økte behovet for tekniske hjelpemidler. Denne situasjonen har forsterket seg betydelig gjennom dette året. En alvorlig konsekvens av denne situasjonen er at personer som kunne ha bodd hjemme betydelig lengre, søker om plass på sykehjem. Dette øker presset på våre institusjonsplasser.

I juli åpnet NAV Grimstad, og økonomisk sosialhjelp og introduksjonsordningen for flyktninger er delegert til statlig ledelse av kontoret. Grimstad har fått et flott og moderne kontor som nå skal fylles av et godt tjenestetilbud for kommunens innbyggere. I siste halvår ble det jobbet hardt med å få brukere inn på kvalifiseringsprogrammet, og her har NAV lyktes godt i sitt arbeid. Ser en Sosial- og barneverntjenesten og NAV Grimstad under ett, har en klart å holde budsjetttrammene i 2009.

Kjøkkentjenesten har gjort mye spennende utviklingsarbeid i 2009. Blant annet har de jobbet mye med økologisk og "kortreist" mat. Dette har resultert i at enheten nå maler sitt eget korn i kjelleren på Fevikun, og baker godt og sunt brød til alle våre enheter i pleie- og omsorg, og til kantinene våre. Kjøkkentjenesten har også hatt flere viktige oppdrag i forbindelse med arrangementer i kommunen, eksempelvis Kortfilmfestivalen.

Helse- og sosialsektoren har gjennom hele 2009 deltatt i KS-prosjektet "Samarbeid om etisk kompetanseheving". Målsettingen har vært å legge til rette for, og oppøve evnen til etisk refleksjon på den enkelte arbeidsplass. Det har vært gjennomført en rekke tiltak for både ledere og ansatte, og erfaringene fra dette arbeidet er meget positivt.

I varierende grad har det vært måloppnåelse på de ulike områder i sektoren i 2009, jf enhetenes årsmelding. Den økonomiske omstillingen har ført til at enhetene har gjort nye prioriteringer, og en del planlagte aktiviteter som skulle bidra til og nå fastsatte mål har ikke blitt gjennomført. Det er også nokså åpenbart at kvaliteten på flere av sektorens områder har gått ned på grunn av at nødvendige budsjetttilpasninger er iverksatt. Dette gjelder særlig innenfor pleie- og omsorg. I tillegg har en registrert at omstillingen har vært krevende for de ansatte, noe et økende sykefravær i enkelte enheter kan være en indikasjon på.

Selv om 2009 har vært et krevende år med økonomiske omstillinger i sektoren, har en maktet å holde et tydelig fokus på utviklingsarbeid. Sektoren har i sum klart å hente betydelige eksterne ressurser til sin virksomhet, noe som har gitt rom prosjektarbeid/prosjektstillinger og for fag- og kompetanseutvikling. Det er også spennende å registrere at kommunen i økende grad blir involvert i ulike forskningsprosjekt.

Enhet : Fellesområdet helse og sosial

Kommunalsjef: Ivar Lyngstad

Sentrale nøkkeltall – Fellesområdet helse og sosial					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	1 310 151	1 257 834	1 593 000	335 166	79
Inntekter	-13 384 000	-393 975		393 975	
NETTO	-12 073 849	863 859	1 593 000	729 141	54

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Fellesområdet har et mindre forbruk på i overkant av kr. 700.000,-. Dette skyldes blant annet tilskudd til prosjekt og kompetansehevende tiltak som ikke fullt ut er benyttet i år, og som er satt på bundne fond. I tillegg er det ubenyttede midler til juridisk bistand, opplæring/kurs, administrasjon etc.

Enhet : Sosial- og barnevernstjenesten

Enhetsleder : Vidar Gabrielsen

Visjon : Tilpassede løsninger

Hovedmål : Ha en veldrevet enhet som bidrar til at mennesker får mulighet til et verdig liv

Sentrale nøkkeltall – Helse og sosial					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	58 405 256	53 419 663	58 178 920	4 759 257	92
Inntekter	-7 836 387	-9 962 433	-5 260 920	4 701 513	189
NETTO	50 568 869	43 457 230	52 918 000	9 460 770	82
Nærvær (Prosentandel som er	87,33	91,02			

tilstede på jobb)					
Totale årsverk (faste)	27,6	20,1			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	13,8	15,08			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	0,35	0,36			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Sosial og barneverntjenesten som enhet har i 2009 et mindreforbruk på 9,5 mill. Dette går i sin helhet med til å dekke nettoforbruket i NAV. En samlet oversikt for sosial og barneverntjenesten og NAV, viser et merforbruk på kr. 64.000,-. Økte inntekter på 5,2 mill i sosial og NAV, har dekket inn et faktisk merforbruk til sosialhjelp og utgifter til omsorgstilbud i påvente av institusjonsplass. Barneverntjenesten har et merforbruk på ca kr. 550.000,-. Dette har vi også i all hovedsak funnet inndecking for.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Økonomisk sosialhjelp ble i juni 2009 flyttet over til NAV. Flyttingen var godt planlagt og ble gjennomført på en god måte. Vi driver nå videre i et godt samarbeid med NAV.

Antallet brukere i sosial og NAV har økt med 36, og er nå oppe i 500. Renteøkninger er en prisdriver, og det samme er strømprisene. Videre kan det være en forklaring at arbeidsledigheten har gått opp. Vi bruker store ressurser på oppholdstilbud til personer som venter på et behandlingsopplegg, men behandlingsplassene er få, og køene lange for å komme inn til behandling. Sosialtjenesten disponerer 40 sosiale boliger. Våre leietakere er ofte inne i korte perioder, og på den bakgrunn er vi fornøyd med en utnyttelsesgrad på 92,7 % på disse boligene.

Miljøtjenesten består av miljøterapeuter, miljøarbeidere og en stilling som driver med forebyggende helsetiltak. Disse utfører en betydelig innsats der folk får botrening, tilsyn og hjelp i dagliglivets gjøremål. Uten dette tilbudet, ville det ikke vært mulig å holde åpent slik vi i dag gjør i Ekelunden. I tillegg har vi innleid tilsyn i Charlottenlund, der vi har tilbud til personer med behov for ettervern etter et behandlingsopphold.

Jobbsentralen klarte i 2009 å komme i posisjon i forhold til det nye kvalifiseringsprogrammet i NAV, og fikk status og godkjenning som "statlig" tiltak, og ble også kursholder for denne gruppen. Vi hadde i fjor inne 10 personer i dette KVP-tiltaket, samt at vi har fått en VTA-plass (Varig tilrettelagt arbeid). Utviklingen har vært positiv i forhold til kontakten med det private næringsliv. Vi har avtaler om praksisplasser og kontrakter med Mesta og NCC om vedlikehold og tilsyn med rasteplasser langs den nye E18. Jobbsentralen er i omstilling, og vil være en aktør å regne med i arbeidet med å få mennesker kvalifisert og klare for arbeid og en tryggere ramme i livet. Dette er helt i tråd med vår interne målsetting: "faste rammer og strighte avtaler".

Barneverntjenesten har hatt en økning i antall *alvorlige* meldinger i 2009. Vi har gjennomført 163 barnevernundersøkelser, og har hatt 159 barn i tiltak. Kommunens barneverntjeneste har 64 barn i tiltak uten for hjemmet, og tilsynsansvar for 70 barn. Dette betyr at Grimstad er den største fosterhjemskommunen i Aust Agder. Tiltaket MOT ble i 2009 organisert inn under barneverntjenesten med en halv stilling. I tillegg til dette er prosjektet "Tidlig intervensjon" også plassert i barneverntjenesten. Her har fokus vært på ungdomskontrakter og grupper for foreldre som sliter med ungdommene sine. Barneverntjenesten er også, i samarbeid med helse, med på å drive PMTO (et rådgivingsprogram for foreldre). Tiltaksgruppen i barnverntjenesten ble utvidet med en hjemmekonsulent i 60 % stilling. Dette er tiltakspenger for å styrke det forebyggende arbeidet i barneverntjenesten. I løpet av høsten 2009 var det en stor øking av saker som skal behandles i fylkesnemnda. Dette medfører at Grimstad kommune ønsker å overta omsorgen for 14 barn første halvår 2010. Barneverntjenesten kommer i løpet av første kvartal av 2010 melde behov for ekstrabevilgning i forhold til evt. omsorgsovertagelsene. Denne

økte aktiviteten og den pressede bemanningssituasjonen gjorde at vi endte på en økonomisk sprekk på 0,55 mill kroner inneværende år. Vi hadde i 2009 tilsyn fra Fylkesmannen, og fikk 1 avvik. Avviket er lukket.

Enhet : NAV

Enhetsleder : Finn Henningsen

Sentrale nøkkeltall – NAV					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter		13 543 134	99 210	-13 443 924	13 651
Inntekter		-4 018 787	-99 210	3 919 577	4 051
NETTO		9 524 347		-9 524 347	
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)		93,63			
Totale årsverk (faste)		6,6			
Totale årsverk (tidsbegrenset)		2			

Enhets vurderinger:

Kommentar til tallene:

Utgiftene til sosialhjelp har økt i 2009, men det har også inntektene. Dette gjør at vi totalt sett kommer ut med et resultat omtrent i balanse. Brukertallene har gått noe opp, og vi har nå 36 flere brukere enn det var i 2008. Antall økning av brukere er ikke urovekkende når vi ser blant annet på sammenhengen med arbeidsmarkedet. På tross av utfordringene en har hatt som følge av sammenslåing av kontorene og etablering i nye lokaler, har NAV Grimstad maktet omstillingene på en god måte.

Nytt av året er kvalifiseringsprogrammet, som virkelig støtter opp om NAV sin visjon: "Vi gir mennesker muligheter". Dette programmet har både gitt økonomi og muligheter til mennesker med spesielle behov, slik at de får mulighet til å kvalifisere seg for ulike typer arbeid. Antall brukere vi har på kvalifiseringsprogrammet per 31.12.09 er 31, som også var måltallet. Arbeidet med kvalifiseringsprogrammet er utfordrende, og ikke minst krevende, dersom vi skal lykkes med å motivere brukerne og skaffe dem jobb.

Enhet :Boveiledertjenesten

Enhetsleder : Signe Ann Jørgensen

Visjon : Humor og mestring – hånd i hånd

Hovedmål : Boveiledertjenesten skal yte tjenester til mennesker som på grunn av sin funksjonshemming har behov for tilrettelagt hjelp, for å kunne fungere i dagliglivet.

Vi skal bidra til at familier og personer med store omsorgsbelastninger pga funksjonshemming, får nødvendige tjenester, slik at de kan takle hverdagen bedre. Vi kan bidra med bistand, slik at personer kan få en meningsfull fritid.

Vi skal bidra til at familier med store omsorgsbelastninger, på grunn av barn og ungdom med funksjonshemming, får nødvendige tjenester slik at de kan takle hverdagen bedre. Vi skal bidra til gode mestringsopplevelser og et så godt liv som mulig.

Sentrale nøkkeltall – Boveiledertjenesten					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	60 986 256	74 135 335	70 280 937	-3 854 398	105
Inntekter	-16 538 169	-19 284 599	-20 267 490	-982 891	95
NETTO	44 448 087	54 850 736	50 013 447	-4 837 289	110
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	88,44	86,17			
Totale årsverk (faste)	59,49	64,15			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	4,96	7,02 (2.3lærling)			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	20,97	21,17			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Forbruk timelønn: I dette tallet inngår vakante stillinger med 6 årsverk. Som tidligere rapportert har boveiledertjenesten mange små deltidsstillinger som det er svært vanskelig å rekruttere fast ansatte til. Turnover er også stor i disse stillingene. Ferievikar utgjør 5 årsverk og sykevikar 6 årsverk.

Nærvær: På tross av god oppfølging av sykemeldte, et godt arbeidsmiljø og gode tilrettelegginger, er nærværet for lavt. Jobben er, spesielt på enkelte arbeidsplasser, svært krevende. Ofte ser en at kombinasjonen av en krevende hjemmesituasjon og en krevende jobb gir seg utslag i sykefravær. Dette i kombinasjon med mange små og flere ubesatte stillinger gir en ekstra belastning på de som er på jobb, noe som igjen fører til sykefravær.

Negativt budsjettavvik: Endrede/nye retningslinjer for refusjonsordningen for særlig ressurskrevende tjenester resulterer i en reduksjon av inntekter på nærmere 3 millioner kroner sammenlignet med fjoråret. I tillegg til at refusjonssatsen er redusert med 5 % (ca 1 mill kroner), er også grunnlaget for hva som kan tas med i kravet skjerpet og innslagspunktet ble økt mer enn anslått prisvekst (ca 2 mill kroner). I regnskapet er inntektsført 14,5 mill. Slik beregningen ser ut nå og under forutsetning av revisor/statens godkjenning, så blir inntekten 15,5 mill kroner. Det betyr i tilfelle at det faktiske negative avviket for 2009 er på ca 3,8 mill kroner, som igjen betyr at det negative avviket ville vært på ca kr. 800.000 dersom refusjonsordningen ikke hadde blitt endret. Fordi regnskapet ble avsluttet før rapporteringen ble ferdig, har det ikke vært mulig å inntektsføre dette i 2009-regnskapet. Eventuelle merinntekter vil derfor bli inntektsført i 2010.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Tjenesten får lite klager. Likevel er det slik at fylkesmannen gjennom tilsyn har avdekket avvik. Disse er fulgt opp og tjenesten har en god dialog med fylkesmannen. Vi erfarer gjennom ansvarsgruppemøter og andre møter med brukere/foresatte at Boveiledertjenesten og ansatte i tjenesten har tillit.

Enhet :Kjøkkentjenesten

Enhetsleder : Harald Birkenes

Visjon : Kjøkkentjenesten, vi er her for din mage!

Hovedmål : Kjøkkentjenesten gir tjenester innenfor sine hovedleverandørområder: catering, møtemat og mat til eldre i kommunen

Sentrale nøkkeltall – Kjøkkentjenesten					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	12 287 141	12 661 340	12 004 880	-656 460	105
Inntekter	-4 561 452	-5 208 427	-4 310 380	898 047	121
NETTO	7 725 689	7 452 913	7 694 500	241 587	97
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	92,09	93,09			
Totale årsverk (faste)	12,31	13,8			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	4,3 (0,8 lærling)	2,3 (0,3 lærling)			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	1,88	2,13			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Utgifter og inntekter gjenspeiler aktivitetsnivået i kjøkkentjenesten. Maskiner og utstyr blir slitt, og må repareres/fornyas. Det gir utslag på høyere utgifter. Vi kjøper også inn mer mat/råvarer, og det genererer større inntekter. Godt arbeidsmiljø gir høyere nærvær.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Kjøkkentjenesten har det siste året klart å øke produksjon og catering. Dette gir inspirasjon og trivsel for medarbeidere, samt større inntjening. Vi har lyktes med å få bedre kontroll over utgiftene, utfakturering av varer og tjenester har blitt bedre. Grimstad kommune er med i ØKO-løft prosjekt sammen med Arendal kommune. Kjøkkentjenesten har i den forbindelse anskaffet egen mølle hvor vi maler økologisk korn til egen brødproduksjon. Vi samarbeider med lokale bønder om produksjon av råvarer, og oppfyller ønsker om kortreist mat i tillegg.

Enhet :Helsetjenesten

Enhetsleder : Bente Somdal

Visjon : Helsetjenesten – med fokus på muligheter

Hovedmål : Helsefremmende og forebyggende arbeid i fokus

Sentrale nøkkeltall – Helsetjenesten					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	32 171 717	34 468 295	33 012 670	-1 455 625	104
Inntekter	-4 751 068	-5 529 453	-3 841 017	1 688 436	144
NETTO	27 420 649	28 938 842	29 171 653	232 811	99
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	97,2	96,77			
Totale årsverk (faste)	27,5	24,84			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	5,78	4,64			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	0,43	0,30			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Økte inntektene er tilførte prosjektmidler, vertskommunetilskudd asylmottaket og inntekter på vaksinasjon (reisevaksiner og pandemi). Økte utgifter er basistilskudd fastleger og privatpraktiserende fysioterapeuter, innleie av legevikar, interkommunal legevaktavtale, prosjektarbeid, pandemiplanlegging og vaksinasjon. I løpet av 2009 ble det opprettet 0,2 % stilling for helsesøster på asylmottaket, 50 % stilling i flykningehelsetjenesten og 50 % stilling miljøtjenester flyktninger - fullfinansiert av tilførte midler.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Brukerperspektivet - gi likeverdige og tilrettelagte tilbud med høy kvalitet.

Medarbeiderperspektivet - medarbeidere med høy kompetanse, vilje til å se muligheter og til å gjøre hverandre gode.

Prosesser, rutiner og verktøy - som sikrer gode og riktige tilbud. Åpen og tydelig dialog med hverandre, brukere og samarbeidspartnere.

Økonomi - god økonomistyring, samsvar mellom økonomisk ramme og oppgaver.

Gjennom familiesenteret, helsesøster- og jordmortjenesten, fysio- og ergoterapitjenesten og folkehelsearbeidet prioriteres tidlig innsats overfor barn/unge/familier, endringsarbeid for de som ønsker å endre livsstil, tilrettelegging av hjemmesituasjon og gjenvinning av tapt funksjon. Brannstasjonen legesenter har høy bevissthet om å gi rett hjelp til rett tid. Ressurssituasjonen er vanskelig spesielt for jordmor og ergoterapeut. Hard prioritering av arbeidsoppgaver og tildeling av tjenester i enheten er en stor utfordring, ikke minst i et etisk perspektiv. Vi har ingen brukerundersøkelser å vise til i 2009. Det jobbes systematisk med kompetanseheving innen prioriterte områder og kompetansen utnyttes godt i enheten. Det var meget god score på medarbeiderundersøkelsen og målet om 96 % nærvær er nådd. Det har i 2009 blitt utarbeidet rutiner for tverrfaglig samarbeid for å ivareta brukerne best mulig, innen flere fagområder. Dette bidrar til måloppnåelse. Målet om god økonomistyring er nådd og resultatet er et regnskap i balanse, til tross for økte utgifter i pandemiarbeidet. Begrenset innkjøp og vakante stillinger i deler av året bidro til dette.

Enhet :Hjemmetjenesten

Enhetsleder : Inger Johanne Bolstad

Visjon : Vår kompetanse – din trygghet

Hovedmål : Våre tiltak og tjenester skal gi brukeren mulighet og evne til å selv utvikle og ivareta egne livsfunksjoner.

Sentrale nøkkeltall – Hjemmetjenesten					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	87 979 082	96 413 078	96 098 700	-314 378	100
Inntekter	-57 281 008	-62 176 684	-58 502 400	3 674 284	106
NETTO	30 698 074	34 236 394	37 596 300	3 359 906	91
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	90,63	89,54			
Totale årsverk (faste)	110,12	112,56			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	21,41 (0,5 lærling)	23,46			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	36,14	32,81			

Enhetens vurderinger:Kommentar til tallene:

Hjemmetjenesten må i 2009 ses i sammenheng med både Landvik Aldershjem, Bestillerenheten og delvis Frivolltun. Landvik Aldershjem og en avdeling på Frivolltun ble lagt ned. Det ble opprettet en korttidsavdeling som organisatorisk ble lagt inn under hjemmetjenesten på Frivolltun og bemannet med 3 årsverk. Hjemmetjenesten ble tilført 5,5 nye årsverk. Det vil si at innsparingen ble på totalt ca. 7 årsverk.

Mindreforbruket i Hjemmetjenesten, på Frivolltun og på Landvik Aldershjem må ses i sammenheng med overforbruket i Bestillerenheten og de områdene som hører inn under ISF. Dette utgjør til sammen et minus på kr.430.000,-. Ressurskrevende brukere har utløst et merforbruk på til sammen ca.1,850 mill. (somatisk ca. 1,6 mill kroner, psykiatri kr. 250.000,-). Rehabiliteringsavdelingen har hatt et merforbruk på kr.100.000,- til tross for at avdelingen var stengt i 8 uker sommeren 2009. Dette har sammenheng med nødvendigheten av ekstra bemanning hele døgnet våren 2009 på grunn av ressurskrevende brukere. Brukerstyrt personlig assistent (BPA) fikk kr.100.000,- mindre enn budsjettet. Samtidig viser aktivitetsavviket (ISF) en økning på 4 %.

Det positive årsresultatet for hjemmetjenesten har blant annet sin forklaring i at ledige stillinger ble holdt vakante. Sykevikar for ledere ble begrenset til et minimum. Det var også et problem at det utover i 2009 var vanskeligere å rekruttere vikarer. Ansatte gjorde en stor innsats for å få det til og "gå rundt". Forbruk timelønn er omregnet til 32 årsverk. Her ligger mye ekstrabemanning i forhold til ressurskrevende brukere. 2009 har vært krevende for mange ansatte og det har også vist seg i mindre nærvær og dermed også mer utgifter til sykevikarer.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

2009 var et spesielt krevende år i Hjemmetjenesten. Nedleggelse av Landvik Aldershjem, nedbemanning i sektoren og omorganisering av Hjemmetjenesten medførte mange utfordringer for alle ansatte. I omorganiseringsprosessen ble alt personale involvert. Dette ble opplevd som positivt. Ellers førte mange vakante stillinger og innføring av flere nye IT-verktøy til stor arbeidsbelastning for teamsykepleierne. Det var til tider stort press på lederne i sektoren. Det ble på grunn av dette mindre fokus på utvikling og arbeidsmiljø i 2009. Resultatoppnåelse og måloppnåelse i forhold til økonomi ble det viktigste. Til tross for mange utfordringer har det vært gjennomført en grunnleggende opplæring i etisk refleksjon for alle ledere. Det har vært fokus på etikk og etisk refleksjon i avdelingene. Det har i tillegg vært tilbud om etiske refleksjonsverksteder for alle ansatte. Sommeren 2009 ble det opprettet et tverrfaglig, ambulant team i rehabilitering.

Koordinator for demensomsorgen og koordinator for palliativ omsorg har bidratt stort til at brukerne av disse tjenestene har fått gode tjenester. Det gjelder også i forhold til veiledning og oppfølging av personale/pårørende. Mange av personalet har deltatt på studieopplegget Demensomsorgens ABC. Koordinator for frivillige har i samarbeid med "Livsglede for eldre" arrangert mange kultur- og naturopplevelse for våre brukere.

Grimstad kommune fikk også sommeren 2009 tildelt funksjonen som Undervisningshjemmetjeneste (UHT). Høsten 2009 ble denne etablert og fra 2010 organisert sammen med Undervisningssykehjemmet (USH) i en FoU-avdeling i Bestillerenheten. USH og UHT er engasjert i flere prosjekter i samarbeid med KS og andre kommuner, både når det gjelder kompetanseheving, nettverk, frivillige og rehabilitering. I tillegg har USH/UHT en funksjon som koordinator for de faglige nettverkene og for nettverket av kommuner i Aust-Agder.

Enhet :Feviktun bo- og omsorgssenter

Enhetsleder : Anna Særnmo

Visjon : I trygge hender

Hovedmål : Feviktun er ressurscenter for innovativ eldreomsorg hvor høy kompetanse, kvalitet og kultur skaper trygghet og livsglede

Sentrale nøkkeltall – Feviktun bo- og omsorgssenter					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	41 177 634	45 518 781	42 244 020	-3 274 761	108
Inntekter	-11 241 781	-13 323 109	-11 087 220	2 235 889	120
NETTO	29 935 853	32 195 672	31 156 800	-1 038 872	103
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	89,7	85,71			
Totale årsverk (faste)	50,79	50,51			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	11,25 (1,1 lærling)	11,24 (0,3 lærling)			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	14,83	13,38			

Enhetens vurderinger:

Feviktun er godkjent som "Undervisningspsykehjem for Aust Agder" (USH). USH for Aust Agder knytter i stor grad arbeidet opp mot tre satsingsområder: demens, lindrende behandling og omsorg og aktiv omsorg. Utviklingsarbeidet gjennomføres på flere nivåer: egen organisasjon, kommune, fylke og helseregion, og det koordineres med utgangspunkt i interkommunale og regionale nettverk. En viktig del av målsetningen til USH er utvikling av et akademisk miljø innen kommunale helse- og omsorgstjenester. Dette innebærer:

- Initiert og deltakelse i ulike forsknings- og fagutviklingsprosjekt.
- Utvikling av tjenester basert på forskningsbasert kunnskap.
- Bevisst og målrettet samarbeid med etablerte akademiske fagmiljø, hvorav UiA med regionale Senter for Omsorgsforskning står i en særstilling.

Interkommunale fagnettverk er opprettet innen demens, palliativ omsorg og aktiv omsorg og mestring. Hovedmålsettingen er:

- Styrking og rekruttering av kompetente medarbeidere gjennom å stimulere til fagutvikling og forskning samt utvikling av gode læringsmiljøer.
- Bedret kvalitet på tjenestene til brukerne

Kommentar til tallene:

2009 ble et meget krevende år for enheten. Det ble totalt et merforbruk på 3%. Fra april ble det innført strenge krav til å leie inn vikarer ved sykdom og ferieavvikling. Det ble permanent overbelegg med 3 pasienter på korttidsplass. Nye pasientutfordringer som det ikke var tatt høyde for i budsjettet, medførte en stor økonomisk belastning. Den krevende omstillingen førte til en redusert bemanning på 3,5 årsverk som iverksett 1 oktober. Helårsvirkningen vil ikke tre i kraft før i 2011. Som et resultat av gjentatte omstillinger og økt belastning på alle ansatte ble året turbulent. Fra april sank nærværet betraktelig. På tross av fokus på nærvær og tett samarbeid med NAV og arbeidslivssenteret fortsatte det lave nærværet gjennom resten av året.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Som Undervisningspsykehjemmet for Aust-Agder har det vært jobbet godt i forhold til mandatet, både utad i fylket og inn i egen enhet. Selv om det representerer en svært

krevene rolle å ha, i omstillingstider, er måloppnåelsen god på relevante og viktige områder. Dette vil være med på å gjøre tjenestene bedre innen eldreomsorgen

Temadager: Interkommunale temadager høsten 2009 for ansatte i Aust- og Vest-Agder. Tiltaket er et samarbeid med HovedUSH, USH for Aust- Agder og UiA, som på bakgrunn av søknad om praksismidler har gitt tilskudd til gjennomføring av disse

- Lindrende behandling og omsorg for pasienter i siste stadium av demens
- Prosjektarbeid som metode i fagutvikling
- Eldreomsorg og demens

Interkommunale fagnettverk: Med utgangspunkt i USH´s satsing innen flere store fag-område er det opprette fagspesifikke nettverk, hvor alle kommuner i Aust Agder kan delta. Det er holdt 1-2 møter per semester. Samarbeid med Dahlske videregående skole og USH som har undertegnet samarbeidsavtale om ny fagskoleutdanning med oppstart høsten 2009 " Eldreomsorg med vekt på demens"

"Sammen om læring og mestring": Et samarbeidsprosjekt mellom USH og UiA, tildelt midler fra Aust Agder utviklings- og kompetansefond. Prosjektet rettet seg mot eldre sykehjemsbeboere med en demenslidelse. Nettverksbygging og kulturaktiviteter som inkluderte en reise til Spania. Forsker fra Uia deltok sammen med studenter. Arbeidet munner ut i en forskningsrapport. Prosjektets hovedmål er et å få kunnskap om nye måter å gi omsorgstilbud på.

Intravenøs behandling i sykehjem: Et samarbeids- og samhandlingsprosjekt mellom undervisningssykehjemmene i regionen og sykehuset i Telemark. Tildelt midler fra Helsedialog i 2008. Bakgrunnen er at sykehjemspasienter skal få behandling på lavest mulig behandlingsnivå, så langt det er mulig. Pasientene får da være i kjente omgivelser samtidig som de får optimal behandling så tidlig som mulig av kompetent personell.

Multimediastudenter v/ UiA: Har utarbeidet en Web side for USH og pleie- og omsorg i Grimstad kommune, deres bacheloroppgave, våren 2009. Mål: Rekruttering av fagpersonell. Domene er: www.kreativ-omsorg.no

Prosjekt- "Lavendula Augustifolia": Ett-årig prosjekt for utprøving av resultater av effekten av Lavendel i behandling av søvnforstyrrelser og utfordrende atferd hos personer med aldersdemens. Finansiert av skjønnsmidler og praksisprosjektmidler.

Enhet :Frivolltun bo- og omsorgssenter

Enhetsleder : Eirik Olsen

Visjon : Frivolltun det gode hjem og Frivolltun den gode arbeidsplass

Hovedmål : Frivolltun yter tjenester med høy kvalitet ut fra den enkeltes behov

Sentrale nøkkeltall – Frivolltun bo- og omsorgssenter					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	42 352 900	42 941 015	43 282 710	341 695	99
Inntekter	-9 091 305	-9 054 647	-8 821 310	233 337	103
NETTO	33 261 595	33 886 368	34 461 400	575 032	98
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	87,64	91,12			
Totale årsverk (faste)	46,26	44,33			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	13,42 (2,15 lærling)	2,85 (0,70 lærling)			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	18,03	11,67			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Frivolltun tok i 2009 et stort kutt for helse- og sosialsektoren ved å legge ned en avdeling på vårt sykehjem. Avd. Bølgen som ble lagt ned, hadde 6,5 årsverk og 8 sengeplasser. Vi estimerte et innsparingspotensial i 2009 på denne nedleggelsen på kr. 600 000,-. Vi oppnådde en innsparing på 575 032,-. Regnskapet er i balanse.

Nærvær: selv om vi i 2009 gjennomgikk store endringer i organisering, turnus og bemanning, klarte vi nesten å nå vårt mål om et nærvær på 92 %. At vi omtrent nådde målet må bl.a. tilskrives et særdeles godt arbeidsmiljø, høy arbeidsmoral og et stort engasjement for våre pasienter.

Årsverk: for utgangen av 2008 hadde vi 53,9 årsverk. Ved inngangen til 2010 har vi 46,4 årsverk på Frivolltun.

9 Frivolltun

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Vi arbeider godt og målrettet med våre fire perspektiver, Brukere, Medarbeidere, Prosesser rutiner og verktøy og Økonomi.

Brukere: Grunnleggende behov for mat, medisiner og stell blir ivaretatt. Samtidig får vi flere avvik og redusert tid til terapeutiske tiltak. Kvaliteten på våre tjenester for dekking av grunnleggende behov for pleie og omsorg har blitt redusert i 2009 som en direkte følge av nedbemanning og omorganisering.

Innføring av dobbeltrom: både for pasientene, pårørende og personalet oppleves innføring av dobbeltrom som et tilbakeskritt.

Vi har god dialog og jevnlig møter i brukerrådet.

Enhet : Landvik Aldershjem

Enhetsleder :

Visjon : Landviktun – der livet leves

Hovedmål : Landviktun – et imøtekomende og omsorgsfullt hjem med glade og engasjerte ansatte

Sentrale nøkkeltall – Landvik Aldershjem					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	7 513 122	6 927 824	7 962 780	1 034 956	87
Inntekter	-1 979 584	-1 522 903	-1 878 780	-355 877	81
NETTO	5 533 538	5 404 921	6 084 000	679 079	89
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	90,5	89,29			
Totale årsverk (faste)	6,71	5,3			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	1,4	0,58			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	2,22	2,12			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Landvik Aldershjem ble lagt ned 1.september 2009. To av beboerne ble flyttet til langtidsplass i institusjon, 4 til rehabiliteringsavdelingen og 8 til korttidsavdeling på Frivolltun. Det ble i forståelse med brukerne og pårørende bestemt at de ikke skulle få endret

noe i forhold til oppholdsbetaling. Dette ble regnskapsført også resten av året på Landvik Aldershjem. Mindreforbruket må imidlertid ses i sammenheng med omorganiseringen av hjemmetjenesten også (se Hjemmetjenesten). Utgifter til vikar har vært på et minimum. Bemanningen på avdeling nye Landvik har vist seg å være noe lav (1 på dag og 1 på kveld). En person (ca. 50 %) har vært på arbeidsutprøving/rehabilitering gjennom NAV i tillegg til ordinær bemanning.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Vedtaket om nedleggelse av Landvik Aldershjem førte naturlig nok til både sorg, skuffelse og frustrasjon blant pasienter, pårørende og ansatte på Landvik. Det ble kjørt en prosess med de ansatte sammen med tillitsvalgte, og alle fikk komme med ønsker om hvor de ville jobbe i kommunen. Ingen ansatte på Landvik ble sagt opp. Møter med pårørende og pasienter førte også til å øke forståelsen for at nedleggelse var nødvendig. Både pårørende og ansatte gjorde en kjempejobb i forbindelse med flyttingen.

Enhet : Bestillerenheten

Enhetsleder : Torvald Omland

Visjon : Vår kompetanse – din trygghet

Hovedmål : Vi gir riktige tjenester til riktige brukere til riktig tid

Sentrale nøkkeltall – Bestillerenheten					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	3 767 803	4 233 168	4 107 890	-125 278	103
Inntekter	-11 293	-481 134	-349 890	131 244	138
NETTO	3 756 510	3 752 034	3 758 000	5 966	100
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	97,27	86,76			
Totale årsverk (faste)	6,75	6,75			
Totale årsverk (tidsbegrenset)		0,80			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	0,09	0,19			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

3 av medarbeiderne har vært langtidssykemeldt i 2009. Vikarer er kun delvis blitt satt inn. Sykepengerefusjoner er brukt til delvis å dekke opp nettokostnader på ca. kr. 170.000,- til en bruker i en privat institusjon. Det var ikke budsjettdekning for disse kostnadene.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

IPLOS (Individbasert pleie- og omsorgsstatistikk): På grunn av noen endringer i IPLOS-registreringen har det blitt ekstra mye arbeid med registreringen for 2009. Selv om dette er omfattende arbeid, er det viktig dokumentasjon både i forhold til registrering av Kostratall og brukers behov for hjelp. IPLOS-registrering vil fortsatt være et prioritert satsingsområde i 2010.

Saksbehandling: Saksbehandlingen er meget krevende, men dyktige og fleksible saksbehandlere gjør at ordningen fungerer bra og kvaliteten på sakene blir bedre, tross mye fravær i 2009. På grunn av sykemeldinger har en ikke klart å overholde saksbehandlingsfristen på 4 uker for alle sakene – jfr. Forvaltningslovens krav. Bestillerenheten får få klager på de tjenester som tildeles. Selv om antall registrerte vedtak er noe lavere

enn i 2008, er brukere som får tildelt tjenester mye mer ressurskrevende, og det kreves enda mer dokumentasjon i saksutredningen. I møte med den enkelte bruker har saksbehandler fokus på brukertilfredshet, serviceinnstilling og respekt.

Nærvær: Det har vært et urovekkende lavt nærvær – 86,74 %. Fravær skyldes helt spesielle årsaker blant noen av de ansatte. Det er et meget godt arbeidsmiljø i enheten, så en forventer at nærværsprosenten vil øke igjen i 2010.

Annet: Ansatte i enheten er meget godt fornøyd med etikkstatsingen i Helse og sosialsektoren. Saksbehandlerne "står" daglig ovenfor etiske dilemmaer, så derfor er det viktig at det blir fokusert på dette arbeidet. Samarbeidet med koordinatorene som arbeider innen demensomsorgen, palliativ omsorg og rehabiliteringsteamet blir meget viktig for ansatte i Bestillerenheten. Bestillerenheten har et godt samarbeid med de andre enhetene og spesialisthelsetjenesten.

Enhet : ISF (Innsatsstyrt finansiering)

Enhetsleder: Torvald Omland

Sentrale nøkkeltall – ISF (Innsatsstyrt finansiering)					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	48 423 752	49 877 466	44 830 374	-5 047 092	111
Inntekter	-596 172	-613 374	-613 374		100
NETTO	47 827 580	49 264 092	44 217 000	-5 047 092	111

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Resultatet må sees i sammenheng med enhetene Hjemmetjenesten, Landvik aldershjem og delvis Frivolltun bo- og omsorgssenter. Det ble ikke foretatt budsjettjustering mellom disse enhetene i forhold til innsparingskravene som ble vedtatt av kommunestyret som følge av nedleggelse av Landvik aldershjem og andre strategiendringer. Hovedforklaringene finnes under enheten Hjemmetjenesten i denne årsmeldingen. Inntektene gjelder betaling for hjemmehjelpstjenester.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Antall brukere i hjemmetjenesten (gruppe 1, 3, 4 og Berge gård – eksklusive psykiatri) var 474 i snitt i 2007. I 2008 var antallet 480 og i 2009 468. Antall brukere har altså vært forholdsvis stabilt i den siste toårsperioden. En av grunnene til reduksjon i antall brukere fra 2008 til 2009 skyldes overføring av brukere fra gruppe 3 og 4 (ISF-finansiert) til gruppe 2 (Omsorgsboligene ved Frivolltun – ikke ISF-finansiert). Antall timer bestilt av Bestillerenheten var i 2007 på totalt 79025. I 2008 var antallet 82359 og i 2009 84966 (eksklusive psykiatri). Økningen fra 2007 til 2008 var altså på 4,2 %. Økningen fra 2008 til 2009 var på 3 %. Dersom en hadde tatt med også de brukerne som ble overført fra gruppe 3 og 4 (ISF-finansiert) til gruppe 2 (ikke ISF-finansiert) høsten 2009, ville volumøkningen vært enda høyere. Økningen fra 2007 til 2009 var på 7,5 %. Fra første halvår 2009 til andre halvår 2009 økte antall timer bestilt med 10,5 %.

Hjemmetjenestene i gruppe 1, 3, 4 og Berge gård har vært finansiert via InnsatsStyrtFinansiering (ISF) i 2007, 2008 og 2009. Psykiatritjenesten har vært finansiert via ISF i 2007 og 2008. ISF krever en viss stabilitet i forhold til organisering og hvilke tjenester som finansieres og hva som blir holdt utenom finansieringen. Etter sommeren 2009 skjedde det store endringer i organisasjonen som følge av nedleggelse av Landvik aldershjem, stenging av rehabiliteringsavdelingen på Berge gård i 8 uker og oppbyggingen

av gruppe 2 (42 delvis bemannede omsorgsboliger ved Frivolltun bo-og omsorgssenter). Ved Frivolltun bo- og omsorgssenter ble antall sykehjemsplasser redusert fra 56 til 48. Disse 8 plassene er erstattet med 8 midlertidige aldershjems plasser (avdeling Landvik). Alle endringene førte til at ISF finansieringen ikke ble særlig hensiktsmessig de siste månedene i 2009.

Antall brukere som fikk hjelp av psykisk helsearbeidere var 159 i 2007, 180 i 2008 og 173 i 2009.

3.4 KULTUR- OG OPPVEKSTSEKTOREN

Kommunalsjef: Bjørn Kristian Pedersen

Sentrale nøkkeltall – Kultur og oppvekstsektoren samlet					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kro- ner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regn- skap)
Utgifter	450 925 057	484 789 614	464 016 485	-20 773 129	104
Inntekter	-201 098 586	-221 965 742	-198 569 485	23 396 257	112
NETTO	249 826 471	262 823 872	265 447 000	2 623 128	99
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	92,17	92,63			
Totale årsverk (faste)	424,19	444,21			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	98,18	84,51			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	12,75	12,03			

Sektorens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Kultur- og oppvekstsektoren besto i 2009 av 18 tjenesteenheter hvorav 10 skoler og 5 barnehager. Sektoren hadde et samlet *mindreforbruk* på **2.6** mill kroner (1.0%). De åtte grunnskolene hadde til sammen et *mindreforbruk* på 2.0 mill kroner, mens de fem kommunale barnehagene hadde et samlet *merforbruk* på kr. 45 000,-. Utbetalt tilskudd til private barnehager er kr. 900 000,- større enn budsjettet p.g.a økning i antall barn. Dette er utlignet ved at mottatt skjønnskudd fra staten er 1.1 mill kroner over budsjett. Kostnadene til barnehagebarn med ekstra behov er ca. 2 mill kroner høyere enn budsjettet. Dette er varslet gjennom regnskapsrapportene gjennom året og tatt høyde for i budsjett for 2010, kfr. årsmeldingen fra Veilednings- og utviklingstjenesten.

Kultur- og oppvekstsektoren har i de kvartalsvise regnskapsrapportene varslet et sannsynlig *merforbruk* i sektoren på 3 - 4 mill kroner. Dette forutsatt tilnærmet/full innkjøpsstopp og kontinuerlig fokus i hele sektoren for å holde vikarbruk på et minimum og gjennom å holde stillinger vakante der det har vært mulig. Det har vært fullt fokus på at alle tjenesteenheter som har hatt mulighet til det, har styrt mot et størst mulig *mindreforbruk* for å kompensere for de tjenesteenhetene som ikke har hatt samme mulighet for å holde sine rammer. At sektoren har fått et positivt regnskapsresultat, skyldes ikke minst justert regnskapsføring på flyktningområdet. Tidligere år har *mindreforbruk* på flyktningområdet blitt overført til fond ved årets slutt slik at regnskapet har gått i null. I 2009 er det ikke foretatt avsetning til fond. *Mindreforbruket* til Kvalifiseringstjenesten på 3.7 mill kroner skyldes primært økte inntekter fra integreringstilskuddet p.g.a økt familiegjenforening og bosetting av enslige, mindreårige flyktninger.

Regnskapet til Langemyr skole blir hvert år gjort opp i null. Et eventuelt *merforbruk* skal belastes eier- og bruker kommunene etter antall elever i skolen. I 2008 hadde skolen et *merforbruk* på 2.2 mill kroner som ble avsatt i balansen. *Merforbruket* skulle primært dekkes inn gjennom redusert forbruk eller økte inntekter i 2009. Dette har ikke skolen maktet i 2009 og *merforbruket* har økt med kr. 700 000,-. Det blir en utfordring for skolen i 2010 å ta inn igjen det samlede *merforbruket* som er avsatt i balansen.

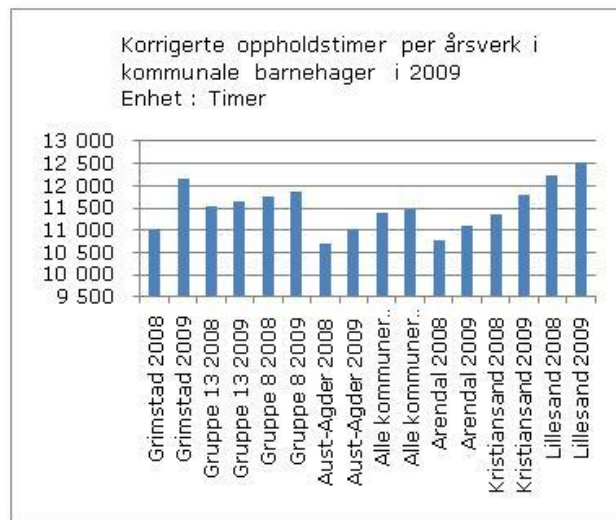
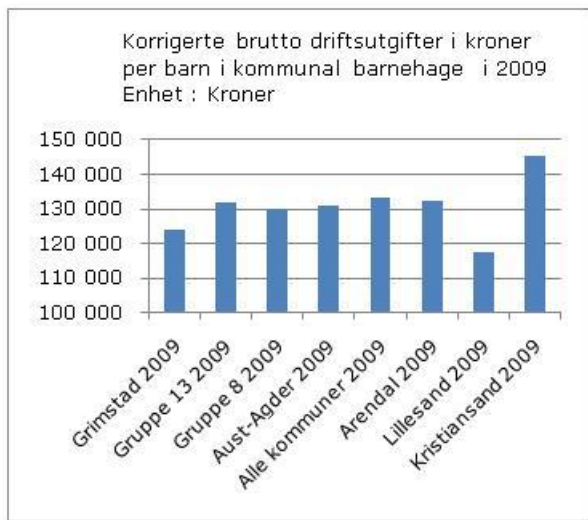
Avvik mellom budsjett- og regnskapstallene for sektoren både på utgifts- og inntektssiden skyldes i hovedsak følgende forhold; 1) spillemidler fra staten som overføres til kommunen og videreformidles til mottaker (ikke budsjettet da størrelsen på spillemidlene ikke er kjent på budsjetteringstidspunktet), 2) større integreringstilskudd til flykt-

ninger enn budsjettet p.g.a stor økning i familiegjenforeninger medfører økte utgifter til bosetting, 3) flere elever på Langemyr medfører økte utgifter og tilsvarende økte inntekter gjennom refusjon fra eier- og brukerkommunene og 4) økning i antall barnehagebarn gir økt statstilskudd og tilsvarende økte overføringer via kommunen til barnehagene. Det er tilnærmet balanse mellom avvik på inntekts- og utgiftssiden hensyntatt at samlet mindreforbruk i sektoren primært skyldes økt integreringstilskudd.

Barnehage:

I 2008 hadde Grimstad kommune et samlet merforbruk på barnehageområdet på 10 mill kroner. Det regnskapsmessige merforbruket var på 5.7 mill kroner siden 4.3 mill kroner ble hentet fra fond avsatt fra statlige skjønnsmidler i 2006 og 2007. Tilskuddene til private barnehager økte med 13 mill kroner fra 2007 til 2008. Agenda Utvikling & Utredning AS analyserte regnskapsresultatet på oppdrag fra kommunen for å finne årsaken til hvorfor barnehageutgiftene økte så sterkt fra 2007 til 2008 og kom med forslag til hva som må gjøres for at et slikt budsjettavvik ikke skjer igjen. Siden tilskuddet til private barnehager er tett koplet til kostnadsnivået i de kommunale barnehagene har innsatsen for å redusere kostnader i kommunens egne barnehager hatt stort fokus i sektoren gjennom hele 2009. Kommunestyret vedtok i september 2009 bl.a å øke antall barn pr. årsverk i kommunale barnehager fra 6.7 høsten 2008 til 7.4 høsten 2009.

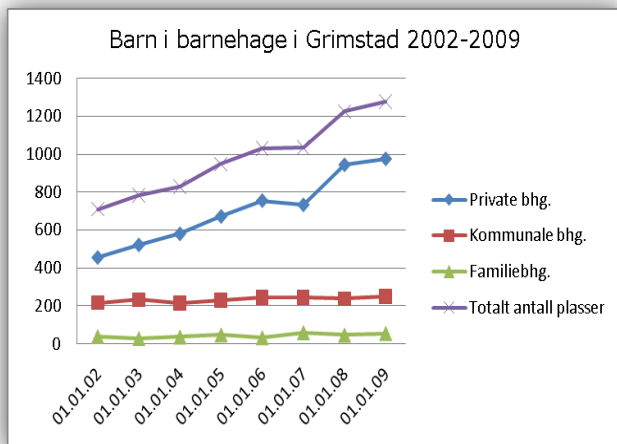
I Agendas rapport ble det påpekt at brutto driftsutgift i 2008 pr. barn i kommunale barnehager var ca. kr. 17 000,- høyere enn gjennomsnitt for kommunegruppe 8 og kr. 8 000,- høyere enn for kommunegruppe 13. Rapporten viste også at antall oppholdstimer pr. årsverk i Grimstad var ca. 500 timer mindre enn gjennomsnitt for kommunegruppe 13 og 700 timer mindre enn gjennomsnitt for kommunegruppe 8.

Foreløpige KOSTRA-tall for 2009 viser at tiltakene for å få ned kostnadene i de kommunale barnehagene har hatt effekt. I 2009 var brutto driftsutgifter pr. barn i kommunale barnehager ca. kr. 6000 mindre i Grimstad enn gjennomsnittet for kommunegruppe 8 og ca. kr. 8 000,- mindre enn gjennomsnittet for kommunegruppe 13. Antall oppholdstimer pr. årsverk viser at de kommunale barnehagene i Grimstad hadde 300 oppholdstimer mer pr. årsverk enn gjennomsnittet for kommunegruppe 8 og 500 oppholdstimer mer enn gjennomsnittet for kommunegruppe 13. Antall oppholdstimer pr. årsverk i Grimstad har økt med 1100 timer fra 2008 til 2009 i følge foreløpige KOSTRA-tall.

Selv om tallene synliggjør god effekt av innsparingstiltakene, er det viktig å være oppmerksom på at talletidspunktet for barn er 15. desember. I Grimstad hadde vi flere barn i kommunale barnehager på slutten av året enn tidlig på året og dette slår ekstra positivt ut for vår del m.h.t kostnader. KOSTRA-tall for kommunalt tilskudd til private barnehager pr. oppholdstime viser ikke samme positive retning som tallene over. Her vil effekten

av tiltakene i de kommunale barnehagene først komme i 2010 siden grunnlaget for tilskudd i 2009 bl.a er kommunens regnskapstall for 2008.

Grimstad hadde full barnehagedekning både i 2008 og i 2009. Dekningsgraden både for barn 1-3 år og for barn 4-5 år er høyere i Grimstad enn for sammenlignbare kommuner. Diagrammet til venstre viser at antall barn i barnehage økte med 53 fra 2008 til 2009. I desember 2009 var det 1278 barn som gikk i barnehage i Grimstad. Økningen var fordelt med 31 barn i private barnehager og 11 barn hver i familiebarnehager og kommunale barnehager.

(NB! datoene på diagrammet skal være 15/12 og ikke 1/1)

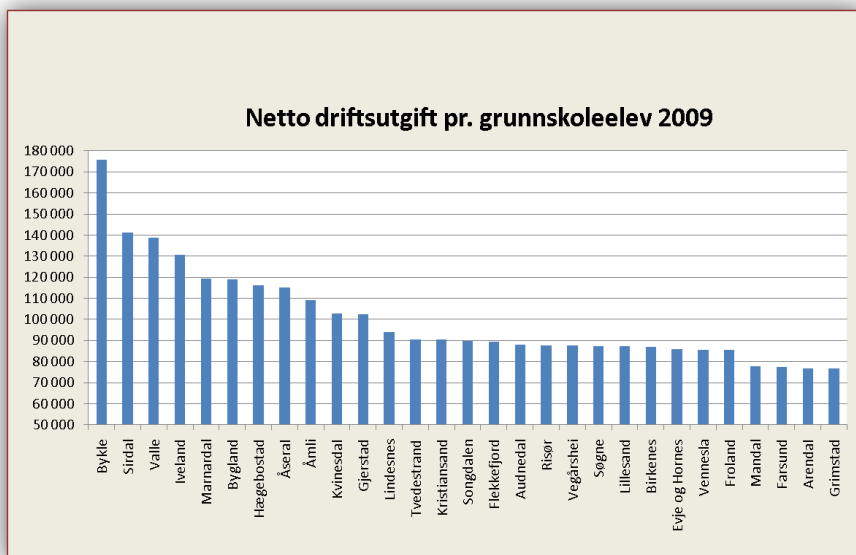
Skole:

Hovedsatsingsområdene i Grimstadskolen er: 1) Systematisk arbeid med grunnleggende leseopplæring, 2) Hjem – skole samarbeid og 3) Tidlig intervensjon.

Gjennom hele 2009 har det vært arbeidet aktivt innen satsingsområdene på den enkelte skole og på kommunenivå. Samtlige lærere i Grimstad deltar på et toårig etterutdanningsprogram i leseopplæring i regi av Pedagogisk senter i Kristiansand. Fem lærere er i gang med videreutdanning i leseopplæring/norsk. Øvrige kompetanseutviklingstiltak er gjennomført i.h.t *Kommunal tiltaksplan for kompetanseutvikling 2009*.

Fylkesmannen i Aust-Agder gjennomførte i 2009 to tilsyn med Grimstad kommune på grunnskoleområdet; etter kap. 5 i Opplæringsloven om spesialundervisning, og etter §8-2 i Opplæringsloven om inndeling av elever i grupper. Begge tilsynsbesøkene resulterte i at kommunen fikk avvik. Arbeidet med å lukke avvikene er godt i gang og kommunestyret vil få tilsynssakene til behandling våren 2010. Det mest utfordrende avviket å lukke vil være å dokumentere at elever som trenger spesialundervisning får utarbeidet sakkyndige vurderinger innen rimelig tid. PP-tjenesten i Grimstad har i dag 514 elever pr. fagårsverk, mens Aust-Agder har 361 og landet har i gjennomsnitt 393.

Agenda gjennomførte i 2009 et helhetlig utredningsprosjekt av undervisningstjenestene i kommunen. Utredningen omfattet grunnskolen, spesialundervisning, voksenopplæring og SFO. Hovedformålet med utredningen var å finne fram til de kostnadskuttene som

”smerter minst” på kort og lang sikt. De foreslåtte innsparingene er innarbeidet i 2010-budsjettet. Diagrammet til venstre viser driftsutgiftene pr. grunnskoleelev i kommunene på Agder i 2009 (i følge foreløpige KOSTRA-tall). Grimstad har lave kostnader pr. elev, men har også en mer kostnadseffektiv skolestruktur

enn mange andre kommuner. Agenda utarbeidet også en ny ressursfordelings-modell mellom skolene for å sikre en mest mulig rettferdig fordeling av budsjettmidlene. Modellen blir tatt i bruk fra 2010 med høstvirkning.

I 2009 ble det gjennomført to brukerundersøkelser i grunnskolen. Den ene omfattet elever, foreldre og lærere i grunnskolen. Resultatene var for de fleste spørsmålene nær landsgjennomsnittet. Elevene i Grimstad er imidlertid klart mer fornøyd med de fysiske forholdene ved skolen enn gjennomsnittet av elevene ellers i landet. Tidligere har elevene i Grimstad hatt en dårligere score på spørsmål om elevmedvirkning. I 2009-undersøkelsen er vi kommet opp på landsgjennomsnittet på dette området. Høsten 2009 ble det for første gang gjennomført en brukerundersøkelse for SFO. Resultatene viser score på landsgjennomsnittet eller noe over på alle spørsmål bortsett fra ett; på fysisk miljø er resultatet dårligere enn gjennomsnittet for landet. På spørsmål om "respektfull" behandling er resultatet litt over landsgjennomsnittet.

Kultur:

I 2009 var det 150 år siden Knut Hamsuns fødsel og 150-årsjubileet ble markert med bl.a. nasjonale arrangementer i Hamsun-kommunene Lom/Vågå, Hamarøy og Grimstad. Den lokale Hamsun-komiteen i Grimstad ble ledet av ordfører Hans Antonsen. Grimstad Bys Museer var sekretariat og kontaktpunkt for programmet som inneholdt en rekke arrangementer og strakk seg over hele året fra januar til oktober. Kommunestyret vedtok 2. februar 2009 at plassen foran biblioteket i Storgata skal hete Knut Hamsuns plass. 19. juni ble en byste av Knut Hamsun avduket utenfor biblioteket. Bysten var en gave fra Hamsuns barnebarn Anne Marie Thurmann-Moe.

Aktiviteten i Agder Teater – Fjæreheia økte betydelig i 2009. Det nye driftsselskapet, Fjæreheia Drift AS, eid av Grimstad kommune, Aust-Agder fylkeskommune, Agder Teater AS og Kastellet Kultursenter AS, sørget for hele 28 arrangementsdager i steinbruddet. Fjæreheia Drift AS har som mål å etablere en selvberende virksomhet i løpet av en tre-års prøveperiode hvor 2009 var det første året.

10 Barnebokfestivalen

Barnebokfestivalen ble gjennomført for 3. gang i 2009. Kommunen inngikk ny 5-årsavtale med Kristiansand Kino Drift AS om driften av Grimstad kulturhus. Fagskolen var under oppussing det meste av året og p.t er kulturskolen flyttet inn i flotte lokaler på Fagskolen og har for første gang egne øvingsrom til musikk og billedkunst. Kulturtjenesten hadde ansvar for revisjon av Plan for idrett og fysisk aktivitet og utarbeidet også ny plan for Den kulturelle skolesekken, kfr. årsmeldingene fra biblioteket og kulturtjenesten.

Enhet : Fellesområde Kultur og oppvekst

Kommunalsjef: Bjørn Kristian Pedersen

Sentrale nøkkeltall – Fellesområdet Kultur og oppvekst					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kro- ner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regn- skap)
Utgifter	21 801 913	21 533 434	20 598 768	-934 666	105
Inntekter	-4 366 693	-3 942 077	-4 347 000	-404 923	91
NETTO	17 435 220	17 591 357	16 251 768	-1 339 589	108

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Fellesområdet i budsjettet til Kultur- og oppvekstsektoren skal bl.a. dekke utgifter til Grimstads elever på Langemyr skole, skyssutgifter til alle skolene og oppgjør for gjesteelever og overføringer til private skoler (Hesnes Montessoriskole) til bl.a spesialundervisning. Kommunestyret vedtok i juni 2009 å øke budsjettet for driftstilskudd til private barnehager med 7.3 mill kroner hvorav 3.3 mill kroner ble forutsatt finansiert gjennom intern omfordeling/innstramming i Kultur- og oppvekstsektoren. Kommunalsjefen valgte å ikke fordele de 3.3 mill kroner på enhetene, men budsjettregulere på fellesområdet. Det ble innført tilnærmet innkjøpsstopp i enhetene og lagt føringer på at alle enheter skulle bidra gjennom så positive regnskapsresultat som mulig ved årets slutt. Merforbruket på fellesområdet må derfor også ses i sammenheng med mindreforbruket i tjenesteenheter.

Kostnadene til frukt og grønt til skoler med ungdomstrinn ble kr. 400 000,- mindre enn budsjettet siden frukt og grønt ikke ble innført fra starten av året. Budsjetterte kostnader, kr. 300 000,- til nytt fag på ungdomstrinnet (Utdanningsvalg) ble ikke benyttet da samarbeidet med videregående skole ikke kom i gang på høsten som forutsatt. Kommunens kostnader til Langemyr (budsjett kr. 12.0 mill) ble mindre enn budsjettet da elevtallet i vårsemesteret var lavere enn på høsten. Kostnadene til skoleskyss (budsjett kr. 6.04 mill) og gjesteelever ble om lag som budsjettet.

Dersom innsparingskravet på 3.3 mill kroner ikke var blitt lagt på fellesområdet, ville regnskapstallene vist et *mindreforbruk* på 2.0 mill kroner i stedet for et *merforbruk* på 1.3 mill kroner.

Enhet :Grimstad barnehage

Enhetsleder : Sissel Nytnun

Visjon : Lek og lær med liv og lyst

Hovedmål : Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter, i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

Sentrale nøkkeltall – Grimstad barnehage					
	Regnskap 2008 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Regnskap 2009 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Budsjett 2009 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	3 930 659	4 189 479	4 009 881	-179 598	104
Inntekter	-3 041 063	-3 358 198	-3 352 485	5 713	100
NETTO	889 596	831 281	599 040	-173 885	126
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	94,13	94,24			
Totale årsverk (faste)	8,1	7,90			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	0,3	0,80			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	1,04	0,47			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Driftsutgiftene inneholder en feilføring på ca 40 500 kr, og korrigert budsjettavvik (merforbruk) er dermed kr. 133 423. Når en sammenligner regnskapstallene for 2008 og 2009, ser en at det har vært en reduksjon i utgiftene på nær 100 000 kr. For kommunen vil dette resultere i en innsparing på nær 400 000 kr. Innsparingen er et resultat av me-

rinntak av barn. Barnehagen har ikke valgt å si opp ansatte, da dette er et drastisk tiltak.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Vi har lite fravær, har bare brukt 33,2% av vikarbudsjetten. Tolket dette som at ansatte trives på jobben. Våre brukere er fornøyde, og vi merker at de anbefaler Grimstad barnehage til venner og familie. Vi klarer ikke å tilby plass til alle som spør. Foreldrene viser stort engasjement mht barnehagens ens framtid. Vi har fått kompetansemidler fra Fylkesmannen for vårt prosjekt kommunikasjon og litteratur. Vi arbeider tverrfaglig med barneboklitteratur, spesielt kommer dette til uttrykk gjennom de estetiske fagene.

11 Grimstad barnehage på tur

Enhet : Hausland barnehage

Enhetsleder : Gro Lisbeth Rieber Berg

Visjon : Barnet skal bli den beste utgaven av seg selv

Hovedmål : Vi har fokus på glede i alt vårt arbeid. Glede fremmer læring og utvikling på alle områder.

Sentrale nøkkeltall – Hausland barnehage					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	7 445 658	7 410 247	7 494 877	84 630	99
Inntekter	-6 078 869	-6 256 272	-6 215 573	40 699	101
NETTO	1 366 789	1 153 975	1 279 304	125 329	90
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	92,01	83,46			
Totale årsverk (faste)	10	8,88			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	3,9	0,4			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	2,03	1,34			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Fra regnskapet 2008 har Hausland hatt en innsparing på kr. 212 815. Enheten har arbeidet hardt og bevisst gjennom hele året å få bort et varslet budsjett merforbruk på over kr. 700 000. Til slutt er regnskapet 2009 blitt en pluss på kr 125 330. Utgiftene er redusert da vi i høsthalvåret har hatt mulighet til å bruke lærling i stedet for og besette 40% stilling. Vi har hatt muligheten til å få mer statstilskudd p.g.a. endringer i barnegruppen. Lærlinger er brukt som vikar. Hausland har hatt 2 lærlinger i 2009. Vi har også hatt personer på arbeidspraksis fra NAV. Enheten har nærmest ikke hatt innkjøp av utstyr og inventar i 2009. Nærværprosenten på 83,46 % skyldes 2 ansatte i langtidssykemelding som ikke er jobbrelatert. Nærværprosenten på korttidsfravær er høy.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Brukere: Trivsel og utvikling hos barnet. Inkludere foreldre i barnehagen.

Medarbeidere: Kompetanseutvikling. Ledelse/medbestemmelse. Godt arbeidsmiljø. Engasjement og involvering. Nærvær.

Prosesser verktøy: Tilstrekkelig informasjon, dokumentasjon til foreldrene.

Bruker/medarbeiderdialog. Bruker / medarbeider medvirkning. Bruke "de langsiktige planene" i planarbeid. "Alle med" observasjon

Økonomi: Godt økonomisk planarbeid, styring og kontroll. Dialog omkring ressursbruk
Måloppnåelsen er tilfredsstillende.

Medarbeiderundersøkelsen: Arbeidstakere oppfatter at arbeidsplassen har et godt om-dømme og de er fornøyde med muligheten for medvirkning. Nærmeste ledere behandler medarbeiderne med respekt.

Kommunestyrets vedtak med flere barn pr årsverk, i tillegg til andre innsparinger vi har hatt i år, har gitt en meget høy arbeidsbelastning på ansatte ved enheten. Flere barn i gruppene gir økt støy i barnehagene. Enheten har tatt støymålinger. Vi har hatt fokus på støydependende tiltak gjennom fagdag med NAV og hjelpemiddel sentralen.

Økonomien i 2009 har gitt lite rom for kompetanseutvikling for ansatte. Vi har fått til litt på ordinære personalmøter. Alle ansatte er fått opplæring i Dossier samt Qm+.

Enhet :Tønnevollskogen barnehage

Enhetsleder : Heidi Lunden

Visjon : Vår organisasjon – hele mennesket i fokus

Hovedmål : Vi vektlegger trygghet, trivsel, utfordring som grunnlag for læring og utvikling av barn og voksne.

Sentrale nøkkeltall – Tønnevollskogen barnehage					
	Regnskap 2008 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Regnskap 2009 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Budsjett 2009 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	8 908 546	6 995 114	7 560 060	564 946	93
Inntekter	-6 821 745	-5 578 748	-6 109 192	-530 444	91
NETTO	2 086 801	1 416 366	1 450 868	34 502	98
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)		86			
Totale årsverk (faste)		8,50			
Totale årsverk (tidsbegrenset)		3,35 (0,15 lærling)			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)		0,43			

Enhets vurderinger:

Kommentar til tallene:

Knøttet og Groosåsen barnehager ble 1.august 2009 til Tønnevoldskogen barnehage som et ledd i å effektivisere kommunens barnehagedrift. I flg. regnskapstallene 2009 ser det ut som et vellykket tiltak til tross for at det kun har 5 mnd virkning i 2009, sammenlignet med regnskapstall for 2008. Skarpt fokus på budsjetttrammer har resultert i at vi har holdt oss under oppsatt budsjett og for å oppnå dette har vi vært ekstremt nøkterne i forhold til innkjøp av utstyr og til drift. Stykkprisen gikk fra 2008 til 2009 ned med 50 øre pr. korrigerede oppholdstime og inntektene har til enhver tid sammenheng med alderen og antall på barna.

Nærværsprosenten har sammenheng med liten personalgruppe hvor få medarbeidere gir store utslag, spesielt langtidsfravær. Fraværet er ikke jobbrelatert, men vi har likevel stort fokus på å bedre nærværet.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Våre hovedmål er trygghet, trivsel og utvikling og læring. Dette gjelder både barn, foreldre og personal og vi arbeider med dette for øyet i alle sammenhenger. Selv om det

ikke er gjennomført brukerundersøkelse i 2009, får vi muntlige bekreftelser på at vi lykkes i vår målsetning. Vi har hatt fokus på å etablere gode rutiner og samkjøre de to personal og barnegruppene, samt de nye barna som startet i høst. Kommunen overtok bygget Elisabethstua i et makebytte med SiA som overtok det tidligere Groosåsen bygget, og vi fremstår i dag som en velfungerende barnehage med 4 avdelinger.

Enhet :Storgaten barnehage

Enhetsleder : Anne Gurine Hegnar

Visjon : Mangfold til berikelse

Hovedmål : En inspirerende og velfungerende barnehage til beste for barn og foreldre

Sentrale nøkkeltall – Storgaten barnehage					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	4 532 957	4 873 434	4 600 465	-272 696	106
Inntekter	-3 417 822	-3 912 564	-3 843 124	69 440	102
NETTO	1 115 135	960 870	757 341	-203 529	127
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	82,19	77,85			
Totale årsverk (faste)	7,4	5,40			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	1,7	4,95			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	1,76	1,31			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

I forhold til 2008regnskapet har barnehagen en innsparing på kr.154.265. Når vi tar i betraktning et svært godt lønnsoppgjør som det ikke er var tatt høyde for, viser det at vi har hatt en god innsparing på driften. Innkjøp har vært holdt på et minimum. I forhold til budsjett 2009 har vi likevel et merforbruk. Lavere stykkpris og det at to barn flyttet fra kommunen i aug. gav mindre inntekter(plassene besatt da det da var full barnehagedekning.) Vi har fra august hatt mulighet for å ha en vakant stilling, slik at antall voksne har stått i forhold til antall barn, men fikk lavere statstilskudd. Fra og med nov.og des. utvidet vi barnetallet med 5 nyankomne flyktninger. Det gav oss igjen økte inntekter og barnetall i samsvar med den nye bemanningsnormen. Det vil først få full effekt i 2010. Endringen var mulig pga frigjorte arealer i 2.etg. Storgaten barnehage har som den eneste barnehagen en økt budsjetttramme på kr.105.462 øremerket tospråklig ass. på 2110 som er lagt til i totalregnskapet.

Antall faste årsverk var 7.8 som i 2008. I tillegg kommer 45,33% tospråklig ass og norsk ped. til nyankomne flyktnings barn som dekkes av Fylkesmannen etter søknad. To 100% langtidssykemeldinger gir stort utslag på nærvær%. Fraværet er ikke jobbrelatert. Svineinfluensaen slo ut 7 pers., men gav lite vikarbruk, da det falt sammen med tidspunkt for mindre barnetall.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Barnehagen har evaluert halvårlig i forhold til styringskartet. Brukerundersøkelse var det ikke i 2009, men foreldrene har kommet med innspill på møter. Prosessene og verktøyene vi bruker fungerer. Vi jobber aktivt for å styrke det enkelte barns selvfølelse i et flerkulturelt miljø. Evaluering av enkeltbarn viser at vi har gode arbeidsmetoder som gir resultater. Foreldrene gir tilbakemelding om at vi møter dem med respekt og åpenhet.

Barnehagens 3 årige prosjekt "Det flerkulturelle møtet" ble avsluttet i vår og inngår nå som en fast del av barnehagen i tråd med foreldrenes ønsker. NAFO(nasjonalt senter for flerkulturell opplæring) har veiledet personalet og alle har fått økt kompetanse. Barnehagen har fått midler til kompetanseheving fra Fylkesmannen på nytt prosjekt "pedagogisk ledelse og språkstimulering i et flerkulturelt miljø". Barnehagen er nå utpekt av NAFO til Aust-Agders fokusbarnehage og har dermed forpliktet oss på kompetanse-spredning.

Enhet :Eide barnehage

Enhetsleder : Jorun Palm

Visjon : Eide barnehage: en verden av muligheter!

Hovedmål : Gi barna gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

Sentrale nøkkeltall – Eide barnehage					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	4 115 003	4 279 446	4 451 353	172 207	96
Inntekter	-3 459 930	-3 678 501	-3 678 393	108	100
NETTO	655 073	600 945	773 260	172 315	78
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	98,61	97,01			
Totale årsverk (faste)	6,6	9			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	1,29	-			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	0,47	0,50			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Eide barnehage fremstår nå som en ny, stor, moderne barnehage, med 56 lekelystne barn i alderen 1-6 år. Etter utvidelsen i august har vi fått tre nye medarbeidere, som sammen med resten av teamet står for et variert og innholdsrikt pedagogisk tilbud for barna. På grunn av krav om reduserte kostnader på barnehageområdet har Eide barnehage et mindreforbruk på kr 172.316,- i 2009. Det forklares med merinntak av barn og redusert bemanning. Vi har kun gått til innkjøp av det nødvendigst e til driften. Foreldrebetaling og statstilskudd er som budsjettert. Nærværet er i år igjen høyt. De ansatte har god helse, samarbeider godt og trives i jobben.

Resultatvurdering og måloppnåelse: I styringskart har vi fokus på:

1. Gi barna gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.
2. Tilby barna et variert og utfordrende læringsmiljø.
3. Godt arbeidsmiljø for alle ansatte.
4. En velorganisert og velutstyrt barnehage.
5. God økonomistyring og effektiv ressursbruk.

Vi har et godt samarbeid med barnas foreldre og de gir oss gode tilbakemeldinger på omsorgen for det enkelte barnet. Kommunestyrets vedtak om flere barn pr årsverk førte til høy arbeidsbelastning på de ansatte, som har strukket seg langt for å opprettholde kvaliteten og ivareta sikkerheten på tilbudet. Flere gir nå uttrykk for stort arbeidspress.

12 Fra åpning Eide barnehage

Resultatet på medarbeiderundersøkelsen var meget bra. De ansatte i Eide barnehage svarer over landsgjennomsnittet på de fleste områdene i undersøkelsen. Målet om en velutstyrt barnehage er ikke oppnådd enda.

Det er gjennomført tilsyn etter Lov om barnehager og forskriften miljørettet helsevern i barnehage og skole i 2009. Konklusjon: flott bygg, en veldrevet barnehage, med gode rutiner og engasjerte ansatte! Nå er det full barnehagedekning i Eide, men vi har fortsatt ledig kapasitet. En økning i antall ansatte og mindre barnegrupper vil kunne bidra til større trygghet, bedre kvalitet og økt trivsel hos de ansatte i barnehagen.

Enhet :Fevik skole

Enhetsleder : Brit Eskedal

Visjon : God skole for alle

Hovedmål : Fevik skole er en inkluderende, god og felles skole for alle, der barn og voksne gis like muligheter

Sentrale nøkkeltall – Fevik skole					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	23 209 647	25 403 944	24 919 052	-484 892	102
Inntekter	-3 145 949	-3 736 279	-3 142 760	593 519	119
NETTO	20 063 698	21 667 665	21 776 292	108 627	100
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	93,75	93,69			
Totale årsverk (faste)	34,31	38,28			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	8	7,14 (0,30 lærling)			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	0,50	0,81			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Fevik skole kommer ut med et regnskap i 2009 som viser et mindreforbruk på 108.627 kr. Skolen viser et merforbruk i lønn på kr. 594 922,81. Dette skyldtes to svært ressurskrevende gjesteelever. På inntektssiden fikk vi refundert kr. 656 720 fra de to kommunene slik at reelt sett balanserte vi på lønnsiden. Når det gjelder nærvær og årsak til den lave prosenten, skyldes dette i stor grad to langvarige sykefravær. En person er fortsatt sykemeldt. Årsakene til sykemeldingene har ikke noe med arbeidssituasjonen/arbeidsmiljø å gjøre. Økningen i totale årsverk skyldes hovedsakelig de to ressurskrevende elevene.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

For elevene var målene:

Elevene skal få bedre ferdigheter i matematikk: På nasjonale prøver for 5. trinn gikk vi fra 2.0 til 2.1. Fylket er 1,9 og for hele landet 2,0. Vi gjennomfører årlige kartleggingsprøver i matematikk for alle trinn og kan følge med på resultatene. Disse kan variere noe fra trinn til trinn. Her trenger vi bedre totaloversikt.

Bedre leseferdighetene på 4. og 5.trinn: På nasjonale prøver for 5. trinn gikk vi fra 2.2 til 2.1. Fylket er 1,9 og hele landet er 2.0. Vi er ikke fornøyde med å få et lavere resultat. For 4. trinn har vi lesekurs a 6t/u både høst og vår for de elevene som ikke tilfredsstillt kravene i kartleggingsmateriellet. Resultat vil bli målt våren 2010.

For medarbeiderne var målet:

Fevik skole har tydelige, engasjerte voksne med høy faglig kompetanse: Alle lærerne har deltatt i prosjektet Ny Fevik skole. Dette innebærer pedagogisk organisering både for elever og for voksne. I tillegg deltar vi i det kommunale leseprosjektet. På medarbeiderundersøkelsen 2007 og 2009 var snitt for Fevik skole henholdsvis 5,2 og 5,5 når det gjaldt samarbeid og trivsel med kollegene. Kommunen hadde 4,9 og 5,1. Når det gjaldt stolthet over egen arbeidsplass var snitt for Fevik skole 5,1 og 5,3. Kommunen hadde 4,6 og 4,8.

Fevik skole organiseres slik at de voksne får brukt og utviklet sine evner og ferdigheter: I medarbeiderundersøkelsen 2007 og 2009 var resultatet for faglig og personlig utvikling økt fra 4 til 4,1 i kommunen 3,9 og 4,3. Alle har hatt medarbeidersamtale.

Enhet :Eide skole

Enhetsleder : Espen C Svendsen

Visjon : Med barnet i hovedrollen

Hovedmål : Gjenkjenne våre verdier, GLEDE, MOT, KOMPETANSE, KULTUR i arbeidet med å nå målene i Kunnskapsløftet. Optimalisere undervisningstilbudet i Eide. Tilby et allsidig, variert, stimulerende og utfordrende læringsmiljø

Sentrale nøkkeltall – Eide skole					
	Regnskap 2008 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Regnskap 2009 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Budsjett 2009 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	11 499 689	11 323 388	11 880 668	557 280	95
Inntekter	-1 395 926	-784 540	-797 975	-13 435	98
NETTO	10 103 763	10 538 848	11 082 693	543 845	95
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	94,26	96,23			
Totale årsverk (faste)	14,83	15,24			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	3,52	0,60			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	0,20	0,06			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Tallene er som forventet og varslet. I august varslet vi at vi ville få ubrukte midler på budsjett for 2009. Høsten 2009 drev vi i tillegg, etter oppfordring fra rådmann, ekstra nøkternt og fikk dermed et større beløp med ubrukte midler enn vi først antok. Vi gleder oss over at nærværet er økt også i 2009, en konsekvens av friske og lojale ansatte med høy arbeidsmoral i en hektisk hverdag.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Som omtalt i media ("Bruker Eide som mal" og "Fra bunn til topp") så var 2009 et meget godt år for Eide skole. Medarbeiderundersøkelsen gav gode resultater. Brukerundersøkelse og SFO-undersøkelse viste at vi har de mest fornøyde foreldrene med høyest svarprosent. Nasjonale prøver viste

13 Fra "Write an opera"

oss at vi hadde gått frem for tredje år på rad og lå over gjennomsnittet for kommune, fylke og nasjon. Det som gleder aller mest er vel kanskje scoren foreldrene i SFO og skole gir oss på "Respektfull behandling".

I vårt styringskart har vi fokus på:

- BRUKERE; Oppleve trygghet, respekt og likebehandling ved innlæring
- MEDARBEIDERE; Glade, modige og kompetente medarbeidere
- PROSESSER; RUTINER OG VERKTØY; Gi riktig hjelp ved bruk av kartlegging
- ØKONOMI; Eide skole skal ha god økonomistyring og effektiv ressursbruk

Måloppnåelsen er tilfredsstillende.

Kontroll på økonomien, nærværet øker fortsatt, resultater på nasjonale prøver og foreld-reundersøkelser er de beste vi har oppnådd.

Enhet :Jappa skole

Enhetsleder : May-Elin Sunde Lien

Visjon : Sammen om fremtiden

Hovedmål : GLØD – vi viser engasjement og har godt humør

NYSKAPENDE – vi ser mulighetene

LAGSPILLER – vi gjør hverandre gode

TYDELIG – vi har en klar dialog med respekt for hverandre

Sentrale nøkkeltall – Jappa skole					
	Regnskap 2008 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Regnskap 2009 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Budsjett 2009 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Avvik kro- ner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regn- skap)
Utgifter	21 748 493	23 440 059	23 120 620	-319 439	101
Inntekter	-2 825 761	-3 261 013	-2 710 020	550 993	120
NETTO	18 922 732	20 179 046	20 410 600	231 554	99
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	88,66	93,64			
Totale årsverk (faste)	26,05	29,42			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	9,47	8,46			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	0,85	0,65			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Skolen har et samlet mindreforbruk på vel kr. 231.000,-. I hovedsak skyldes det at lønnskostnadene fratrukket lønnsrelaterte inntekter (NAV-refusjoner og frikjøp) har et merforbruk i forhold til budsjett på kr. 265.000,-. Og at annen drift unntatt lønn har et samlet mindreforbruk på kr. 496.000,-. Skolen har i 2009 valgt å prioritere lærertetthet og bemanning generelt overfor elevene, da vi mener at dette har stor betydning for elevenes skoleresultater og trivsel. Jappa skole – sammen med andre enheter i kommunen - ble i 2009 pålagt innsparinger. Skolen begrenset derfor innkjøpene av utstyr og undervisningsmaterieell sterkt. I tillegg ble det spart i bruk av vikarressurser så langt skolen fant det forsvarlig. Ut fra at elevtallet har økt til 299 i dag, vil det ikke være tilfredsstillende med ytterligere kutt i økonomiske rammer sett fra et brukerperspektiv.

Nærværet viser en god økning, og en nærmer seg målsetting på 95%. Årsaken til at målsettingen ikke helt er nådd skyldes stort fravær og sykmeldinger på tre medarbeidere. Årsak til fraværet skyldes ikke arbeidsmiljøet/arbeidssituasjonen.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

I samarbeid med FAU er det utarbeidet gjensidige forventninger mellom hjem-skole. En innføring av hjem-skole samarbeid er gjennomført for 1.trinnsforeldre (Foreldreskolen). Resultatet fra nasjonale prøver viser en forbedring fra året før, men ikke i så stor grad som ønsket.

Deltakelse i kommunalt leseprosjekt. Det drives målrettet arbeid med arbeidsmiljøet og tilbakemeldingene på trivsel og samarbeid i kollegiet er gode.

Jappa skole har i 2009 innført "Verdiplakaten" - atferdsprogram ved skolen som bygger på visjonen. Tilbakemeldingene er positive fra alle trinn, både fra elever og lærere. FAU har også uttalt seg positivt til tiltaket, og har registrert gjennom egne barn at dette har en positiv betydning i forhold til elevenes skolemiljø.

Enhet : Frivoll skole

Enhetsleder : Inger Sofie Jahr

Visjon : Mot i brystet, vett i panna, stå i bein og armer

Hovedmål : Frivoll skole skal være en inkluderende, en god og felles skole for alle, der barn og unge gis like muligheter til å mestre eget liv og få realisert sine ønsker og framtidsdrømmer

Sentrale nøkkeltall – Frivoll skole					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	12 413 524	13 181 910	12 807 895	-374 015	103
Inntekter	-1 295 933	-1 606 792	-1 242 580	364 212	129
NETTO	11 117 591	11 575 118	11 565 315	-9 803	100
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	97,36	93,55			
Totale årsverk (faste)	18,42	20,49			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	1,87	0,9 (0,5 lærling)			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	0,28	0,64			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Enheten har holdt sine budsjetttrammer til tross for faglige og organisatoriske utfordringer som vi har vært nødt til å løse i løpet av skoleåret. Det har resultert i mindre innkjøp og fornyelse av læremidler og lærebøker enn det vi ser som nødvendig. Svært mange refusjoner, både fra kommunen sjøl og NAV, kommer i desember og det er vanskelig å ha skikkelig oversikt over budsjettbalansen ved årsslutt.

Enheten har et svært lavt korttidsfravær.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Enheten har i år hatt lærling, og vi har et godt samarbeid med NAV om utplassering av mennesker som har behov for arbeidstrening.

Brakerundersøkelsen på skolens SFO viser svært høy tilfredshet med tilbudet. Medarbeiderundersøkelsen viser at målrettet arbeid med arbeidsmiljøet over flere år har resultert i høy trivsel og gode tilbakemeldinger på alle områder.

Enhet :Landvik skole

Enhetsleder : Bent Sætra

Visjon : God skole for alle

Hovedmål : Landvik skole fremmer personlig og faglig utvikling og gir elevene tro på egne muligheter

Sentrale nøkkeltall – Landvik skole					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	24 866 538	26 342 659	26 039 137	-303 522	101
Inntekter	-3 192 492	-3 815 049	-3 306 170	508 879	115
NETTO	21 674 046	22 527 610	22 732 967	205 357	99
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	90,13	94,28			
Totale årsverk (faste)	38,14	37,9			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	5,15 (0,3 lærling)	2,80 (0,3 lærling)			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	0,63	0,64			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Enheten kommer ut med et regnskapsresultat som viser et mindreforbruk på kr 205.000 (avvik på 0,9 %). Lønnsbudsjettet (iberegnet sykepengerefusjoner) viser et merforbruk på kr 280.000, mens inntekter / andre refusjoner ble høyere enn forventet. Med bakgrunn i pålegg fra kommunalsjef/rådmann om nøktern drift for ytterligere innsparinger i sektoren er dette et akseptabelt resultat. Ut fra elevtall driver skolen på et absolutt minimum i forhold til pedagogtetthet, og når skolen har måttet redusere antall årsverk med 2,6 for å holde rammene, er resultatet ikke tilfredsstillende sett fra et brukerperspektiv. Skolen har svært lav pedagogtetthet og ser derfor fram til at økonomisk ramme etter ny ressursmodell trer i kraft. Det har ikke vært samsvar mellom oppgavene og tildelte ressurser. Nærværet viser en fin økning, og målsettingen på 95% er nesten nådd.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

- Ansvar og roller mellom skole og hjem er avklart og målet nådd. "Foreldreskolen" – en innføring i hjem/skole samarbeid for 1. trinnsforeldrene – er gjennomført med 3 samlinger og skal bli et årlig samarbeidstiltak.
- I nasjonale prøver kom vi ut på landsnitt/kommunesnitt og nådde ikke målsettingen om å gjøre det like bra som året før da skolen hadde høyest score i kommunen og lå over landssnittet.
- Brukertilfredshet og medarbeidertilfredshet ligger på gjennomsnittet, og her har vi en mer ambisiøs målsetting.

Den største begivenheten i 2009 var at vi til skolestart kunne ta i bruk byggetrinn 1 med nytt undervisningsareal til 1 årstrinn og en komplett personalavdeling. Det har gitt et merkbart løft, og nå ser brukere og medarbeidere fram til at byggetrinn 2 starter opp slik at skolen igjen har undervisningsareal i forhold til antall elever.

Enhet :Holviga skole

Enhetsleder : Valter Tinderholt

Visjon : God skole for alle

Hovedmål : Grimstadskolen er en inkluderende, god og felles skole for alle, der barn, unge og voksne gis like muligheter til å mestre eget liv og få realisert ønsker og framtidsdrømmer

Sentrale nøkkeltall - Holviga skole					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	36 923 361	38 856 694	38 767 590	-89 104	100
Inntekter	-2 251 491	-2 974 807	-2 898 010	76 797	103
NETTO	34 671 870	35 881 887	35 869 580	-12 307	100
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	93,13	95,09			
Totale årsverk (faste)	48,27	47,4			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	14,20 (0,5 lærling)	11,1 (1,3 lærling)			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	1,12	1,10			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Holviga skole hadde et merforbruk på 0.03 % i 2009 av et budsjett på 35 869 580 kr. Vi har måttet kutte i leirskoleopplegg og i planlagt innsats i kommunens satsningsområder. Antall årsverk gikk ned fra 62,47 til 58.5. Dette avspeiler en strammere organisering av spesialundervisninga og færre flytende vikartimer. Nærværprosenten har gått opp fra 93.13 til 95.09 %, noe som vitner om bedre arbeidsmiljø for våre 76 ansatte.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Holviga skole oppnådde meget gode resultater ved 10 klasse avsluttende eksamen våren 2009. I matematikk hadde klassen som var oppe et snitt på 4.3 mot snitt for Grimstad kommune på 3.6, for Aust Agder på 3.3 og hele landet 3.4. I engelsk hadde de to klassene et snitt på 4.0 mot henholdsvis 3.9 for Grimstad, 3.6 for AA og 3.8 for landet. Gjennomsnittlig grunnskolepoeng for 10 klasse 2009 var 40.0 mot 39.7 for hele Grimstad. Ved nasjonale prøver 8 klasse hadde Holviga skole et snitt på 3.5 i regning, 3.2 i engelsk og 3.5 i lesing. For Grimstad hele kommune var snitta 3.0, 3.0 og 3.0 Dvs Holviga skole suverent på toppen. På 5te trinn var våre resultater på 5te plass av skolene i Grimstad med 1.8 i regning, 1.9 i engelsk og 1.8 i lesing. Hele kommunen hadde 1.9, 1.9 og 2.0. Det satses spesielt for å rette opp dette.

Holviga skole har i 2009 blitt en partnerskole for UIA mht praksisopplæring av lærerstudenter.

Enhet : Fjære skole

Enhetsleder : Hallgeir Berge

Visjon : God skole for alle

Hovedmål : Grimstadskolen er en inkluderende, god og felles skole for alle, der barn, unge og voksne gis like muligheter til å mestre eget liv og få realisert ønsker og framtidsdrømmer

Sentrale nøkkeltall – Fjære skole					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kro- ner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regn- skap)
Utgifter	46 529 060	48 885 593	48 147 392	-738 201	102
Inntekter	3 382 609	5 323 085	4 007 670	1 315 415	133
NETTO	43 146 451	43 562 508	44 139 722	577 214	99
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	95,58	93,06			
Totale årsverk (faste)	60,12	58,2			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	10,24 (2 lærling)	15,88 (0,3 lærling)			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	0,56	0,60			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Skolen har et positivt driftsresultat. Til tross for at vi har slått sammen klasser på to trinn, er netto lønnsutgifter høyere enn budsjettet. Dette kommer av at skolen har fått flere gjesteelever, har hatt økning i spesialundervisningen, har en lærer på videreutdanning i norsk (50% permisjon m/lønn) og at korttidsfraværet har økt. Skolen har også holdt igjen på driftsmidler (bøker, inventar m.m.). Inntektene er større enn budsjettet. Dette kommer av flere elever i SFO, flere gjesteelever, refusjoner på frikjøp og tilskudd fra NAV. Skolen har siste år hatt flere langvarige sykefravær.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Kommunens satsingsområder: Grunnleggende leseopplæring, tidlig inngripen og skole-hjemsamarbeid: Alle klasser fra og med 3. til 7. trinn gjennomfører en periode med repetert lesing. I tillegg tilbys i begrenset omfang intensive lesekurs for 1.-7. trinn. P.g.a. reduserte rammer og økt spesialundervisning har ikke skolen klart å øke bemanningen i de minste klassene i forhold til tidlig inngripen.

Nasjonale prøver: Skolen hadde framgang (2,1 → 2,2) i lesing på 5. trinn, mens regning (2,0 → 1,7) hadde tilbakegang og engelsk lå på samme nivå som året før (1,8). På 8. trinn hadde skolen tilbakegang i både lesing (3,2 → 2,8), engelsk (3,1 → 2,9) og regning (3,2 → 2,9). Skolen har dermed ikke nådd sine mål om framgang i alle fag på NP. Eksamenskarakterene i de skriftlige fagene lå litt under landsgjennomsnittet, mens gjennomsnittskaracteren på muntlig eksamen var over.

Organisasjon: Fjære skole ble splittet i Fjære barneskole og Fjære ungdomsskole fra 1. januar 2010.

Bygningsmessige utfordringer: Barnetrinnet har fremdeles trange kår med små klasserom, få grupperom, trange arbeidsrom for personalet og dårlig innelima. Det er derfor positivt at skolen snart kan flytte inn i en ny paviljong og at det er bevilget penger for å utbedre innelimaet.

Enhet :Grimstad ungdomsskole

Enhetsleder : Svein Pedersen

Visjon : Demokrati, nærhet og ansvar

Hovedmål : Grimstadskolen er en inkluderende, god og felles skole for alle, der barn, unge og voksne gis like muligheter til å mestre eget liv og få realisert ønsker og framtdrømmer

Sentrale nøkkeltall – Grimstad ungdomsskole					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	27 771 245	27 528 086	27 781 960	253 874	99
Inntekter	-2 303 842	-1 618 727	-1 513 360	105 367	107
NETTO	25 467 403	25 909 359	26 268 600	359 241	99
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	92,58	92,2			
Totale årsverk (faste)	33,20	33,15			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	8,3	10,61			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	0,11	0,16			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Enheten har et mindreforbruk på 359.241 kr. Dette skyldes harde prioriteringer grunnet pålagt innkjøpsstopp. Antall årsverk har i en periode ligget noe over grunnbemanningen fordi enkeltelever har hatt delvis akutte oppfølgingsbehov. Skolen har i 2009 hatt en grunnbemanning på 39,6 årsverk.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Grimstad ungdomsskole har fått et løft ved å ta i bruk renovert og nytt skolebygg (byggetrinn 1). Bygget gir nye muligheter, og mål om bedre undervisningsmiljø, bedre trivsel og større grad av kulturell utfoldelse er nådd i høy grad. Skolens bibliotek er nå bemannt og fulldigitalisert med websøk og mulighet for nasjonale lånekort. Skolens nye kantiner har i løpet av 2009 utviklet menyen til blant annet å inneholde tilbud om varmrrett hver dag.

Læringsplattformen It's learning er i løpet av 2009 videreutviklet til et sterkt pedagogisk virkemiddel. Skolen har i 2009 innført nye rutiner for samarbeid skole-hjem.

Den økonomiske situasjonen har ikke gitt mulighet for å oppnå et tilfredsstillende nivå for undervisning og oppfølging av alle elevene.

Enhet :Langemyr skole

Enhetsleder : Dag Røyseland

Visjon : Mening og mestring for alle

Hovedmål : Skolen skal bidra til læring, personlig utvikling og livskvalitet ved verdige opplæringsvilkår for barn og unge med særskilte behov

Sentrale nøkkeltall – Langemyr skole					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	37 855 840	42 354 915	35 957 400	-6 397 515	118
Inntekter	-37 855 840	-42 354 915	-35 957 400	6 397 515	118
NETTO	0	0	0	0	0
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	89,66	90,71			

Totale årsverk (faste)	59,75	67,32		
Totale årsverk (tidsbegrenset)	18,03	10,73 (0,24 lærling)		
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	2,39	1,24		

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Skolen dro med seg overforbruk fra 2007 på kr. 700.000 og 2008 på kr. 2,2 mill. Dette overforbruket lykkes ikke skolen å dekke inn i 2009. Selv med økte inntekter og lavere bemanning pr elev ble det et overforbruk på kr. 700.000. Samlet overforbruk er søkt dekt inn i reduserte kostnader for 2010 – kr. 2 mill frem til 1. juli og resten frem til årsskiftet. Tiltak er allerede iverksatt gjennom ytterligere reduksjon i årsverk.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Brukere: Skolen har utviklet og innført ny IOP for å styrke tilbudet til elevene. Ansatte får jevnlig tilbud om veiledning for ytterligere å styrke elevenes tilbud. Foreldre samarbeidet er godt, og engasjementet i skolens fremtid gjennom deltakelse i utredninger og budsjettkommentarer øker. Lokalitetene bør bedres.

Medarbeidere: Medarbeiderne trives på skolen. Medarbeiderundersøkelsen viser score på over snittet på innhold i jobben, mulighet for faglig utvikling og stolthet over egen arbeidsplass. Sykefraværet er imidlertid for høyt. Nesten 10%. Samarbeidet med NAV er godt, og flere ansatte får god hjelp av NAVs ulike tilbud.

Prosesser og verktøy: Skolen har jobbet aktivt med så vel pedagogisk plattform som kompetanseplan. Med hjelp blant annet fra masterstudenter fra UiA er enkelte rutiner forbedret og deltakelsen er større.

Økonomi: Skolen må ha økt fokus på utgiftssiden. Omfattende endringer/omorganisering er under utarbeiding og iverksettes 2010.

Enhet : Veiledning- og utviklingstjenesten

Enhetsleder : Olga Røed Johnsen

Visjon : Fra mulighet til mestring

Hovedmål : VUT er en tjeneste hvor barn, unge og voksne gis like muligheter

Sentrale nøkkeltall – Veiledning- og utviklingstjenesten

	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kro- ner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regn- skap)
Utgifter	104 525 836	126 072 180	122 129 946	-3 942 234	103
Inntekter	-85 493 150	-97 557 010	-95 884 663	1 672 347	102
NETTO	19 032 686	28 515 170	26 245 283	-2 269 887	109
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	99,18	97,35			
Totale årsverk (faste)	11,65	17,1			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	3,3 (0,3 lærling)	4,5 lærling)			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	0,90	0,15			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Det negative regnskapsresultat i Veiledning og utviklingstjenesten (VUT) skyldes barnehageområdet. Med bakgrunn i underskuddet i 2008, ble det tilført ekstramidler til drift i 2009. Det ble utbetalt ca kr 900.000 mer til de private barnehagene enn budsjettet, men dette ble kompensert med økt skjønnstilskudd på ca 1.1 mill mer enn budsjettet. Avviket mellom budsjett og regnskap på ca 2,2 mill. skyldes derfor økt behov for tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne.

VUT har i kommentarene til 3.kvartalsrapport i 2009 signalisert at det ville bli et merforbruk i 2009 på ressurser til barn med ekstra behov. Vi antydte ca 2,7 mill. I 2009 var det tilrådinger på 40 barn i 16 barnehager (kommunale og private) i tillegg til fire førskolebarn på Langemyr skole. Fire barn hadde utsatt skolestart. Budsjettressursene til disse tiltakene var de samme som i 2008.

På øvrige ansvarsområder har enheten et mindreforbruk. Stram økonomisk styring og bevissthet på å holde rammene har vært i fokus. Barnehetetjenesten ble overført til VUT pr 01.01.2009. Dette, samt etablering av en ny stilling som PP rådgiver gjør at antall årsverk har økt.

Fraværet vurderes ikke som alarmerende, og holdes under kontroll.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

PP tjenesten hadde 588 aktive saker ved årets utgang. På tross av at vi fikk styrket enheten med ett årsverk i 2009, sliter vi med lav bemanning i forhold til oppgavene. Det viste også tilsynet fra fylkesmannen. Vi fikk avvik i forhold til opplæringsloven på at vi ikke klarer å utarbeide sakkyndige vurderinger innen rimelig tid, og at vi ikke har dokumentert kravet til klarhet i vurderingene. Arbeidet med å lukke avvikene er i gang. Satsing på kompetanseheving i leseopplæring er etablert. Alle skolene deltar i etterutdanningsprogram i regi av Pedagogisk senter i Kristiansand og 5 lærere er i gang med videreutdanning i leseopplæring/norsk. Øvrige tiltak i Kommunal plan for kompetanseutvikling er gjennomført.

På IKT-området i skole og barnehage er nytt administrativt system innført. I samarbeid med IKT Agder er det arbeidet med å fjerne "flaskehals" for trafikk-kapasitet på skole-nettet samtidig som en minsker unødig trafikk.

Enhet : Kvalifiseringstjenesten

Enhetsleder : Ingrid Tønnesen

Visjon : Kvalifiseringstjenesten – Mestring gir læring og vekst

Hovedmål : Gi mulighet for kunnskap og vekst. Være brobygger mellom enkeltmennesker og kulturer

Sentrale nøkkeltall – Kvalifiseringstjenesten					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	29 089 188	26 898 239	22 566 230	-4 332 009	119
Inntekter	-22 961 139	-24 435 523	-16 388 230	8 047 293	149
NETTO	6 128 049	2 462 716	6 178 000	3 715 284	40
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	94,04	94,75			
Totale årsverk (faste)	19,15	21,81			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	1,48	1,45			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	0,63	0,25			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Mindreforbruket på 3,7 mill skyldes at det i 2009 har kommet 22 flyktninger på familie-gjenforening, i tillegg til 37 som er bosatt. Integreringstilskuddet utbetales for hele året, selv om bosetting skjer sent på året. I tillegg fikk kommunen i 2009 et ekstratilskudd i forbindelse med bosetting av 5 enslige mindreårige flyktninger (av 37), som det ikke var budsjettet med. Tidligere år har det vært mulig å overføre til fond et evt overskudd på flyktningeregnskapet. I 2009 har det ikke vært foretatt fondsavsetning, noe som vil gi utfordringer i forhold til ressursbehov framover.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Delmål: Brukere: Kvalifiseringstjenesten bedrer brukernes livsmestring og gir mulighet for kunnskap og vekst. 2009 har vært et år med stor vekst i antall elever (økning på ca 40 elever) Antall elever som gikk opp til norskprøve økte med 18 i løpet av 2009, men prosentvis andel av bestått ble redusert.

Delmål: Medarbeidere: Kvalifiseringstjenesten har et godt arbeidsmiljø med trivsel og muligheter for utvikling. Vi har gode møteplasser for ansatte. I 2009 flyttet Kvalifiseringstjenesten til Frivoll. Det har vært svært positivt for arbeidsmiljøet å få mer plass og bedret arbeidsforhold både for elever og ansatte. Nærværet har hatt en økende tendens i 2009, og det jobbes kontinuerlig med tiltak som kan bedre opplevd medarbeidertilfredshet.

Delmål: Prosesser og verktøy: Kvalifiseringstjenesten har prosesser og verktøy som sikrer god og riktig tjenesteproduksjon i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Introduksjonsprogrammet ble fra juni 2009 overført til NAV. Det er for tidlig å se noen resultater av denne omorganiseringen. 2009 ble et år der den nye organiseringen og samarbeid med NAV måtte finne sin form, noe det fremdeles jobbes med. På grunn av innkjøpsstopp og beskjed om nøkternhet, har nødvendig utstyr til klasserommene måttet vente.

Delmål: Økonomi: Kvalifiseringstjenesten forvalter kommunale og statlige midler på en god måte Kvalifiseringstjenesten har god kontroll på innkreving av statlige tilskuddsordninger. Imidlertid har det vært en utfordring å budsjettere riktig, da familie-gjenforeninger og innvandring forøvrig har vært uforutsigbart.

Enhet :Bibliotektjenesten

Enhetsleder : Brit Østerud

Visjon : Grimstad bibliotek – utsikt til innsikt

Hovedmål : Grimstad bibliotek er informasjonssenteret der alle får gratis tiltang til ulike medier som gir gode opplevelser. Et fysisk og digitalt rom som formidler kunnskap og kultur, og er en aktiv samfunnsinstitusjon

Sentrale nøkkeltall – Bibliotektjenesten					
	Regnskap 2008 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Regnskap 2009 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Budsjett 2009 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Avvik kroner <small>(Avvik mellom budsjett og regnskap)</small>	Avvik % <small>(Avvik mellom budsjett og regnskap)</small>
Utgifter	5 265 827	5 439 062	5 438 370	-692	100
Inntekter	-255 701	-297 537	-259 370	38 167	115
NETTO	5 010 126	5 141 525	5 179 000	37 475	99
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	99,46	91,01			
Totale årsverk (faste)	6,70	6,70			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	-	-			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	-	0,36			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

I forhold til budsjett har det blitt kjøpt inn mindre bøker enn forutsatt pga. kjøpestopp, fastlønn er budsjettert for lavt og vi har merinntekt på overdagspenger pga nye satser og økt purrefrekvens. Samtidig har portoutgiftene økt. Inntektene på purringer vil trolig flate ut etter hvert som brukerne venner seg til nye rutiner Biblioteket er dårlig utrustet på inventarsiden og har et stort etterslep på IKT-investeringer. Dette er vanskelig å rette opp innenfor dagens budsjett.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Utlånet for 2009 fremgår av tabellen. Biblioteket har en mediebestand på 69288 hvorav tilvekst på 3650. Vi hadde totalt 3562 aktive lå-
nere med et besøk på 70 000. Vår nettside hadde 22 500 besøk. Utlån til barn har gått ned. For hovedbiblioteket ser vi den negative effekten av

Avdeling	Voksne	Barn	Totalt
Hovedbibliotek	33651	20356	54007
Filial	13104	28154	41258
Samlet utlån	46755	48510	95265

at det kun kan være 10 personer i barneavdelingen/2 etg. samtidig. Biblioteket har deltatt aktivt i gjennomføringen av barnebokfestivalen, litterære kafeer og deltatt i planlegging av Hamsun-året samt er en av satsingen på "leser søker bok". Personalet er kurset videre i satsingen e-bib Agder, har deltatt i satsingen Biblioskopet, samt at vi har hatt intern kursing i ikt og i bibliotekkonseptet "Opening the book".

Det viktigste målet for 2009 var å planlegge og igangsette bygging av nytt bibliotek. Dette målet er ikke nådd og er utsatt i 3 år. Biblioteket har delvis nådd sine mål for daglig drift. Målet på sikt om nytt bibliotek er ikke nådd.

Enhet :Kulturtenesten

Enhetsleder : Karin Glomsaker

Visjon : Begeistring, fellesskap, kreativitet: Kultur for swingende!

Hovedmål : Kulturtenesten skal gi alle mulighetene til å delta i og motta kulturopplevelser

Sentrale nøkkeltall – Kulturtenesten					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	18 492 073	19 781 731	15 744 521	-4 037 210	126
Inntekter	-7 552 631	-7 474 105	-2 915 510	4 558 595	256
NETTO	10 939 442	12 307 626	12 829 011	521 385	96
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	95,14	95,37			
Totale årsverk (faste)	9,3	8,45			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	1,2	1,8			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	-	0,05			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Avviket mellom regnskap og budsjett både for inntekter og utgifter skyldes i hovedsak viderefremføring av spillemidler til idrettslagene. Mindreforbruket skyldes vakanser som følge av sykemelding og ubesatt stilling. Fraværet skyldes en langtidssykemelding. Antall årsverk i budsjettet var 7,73 årsverk på kulturskolen, 1 årsverk kultur/psykisk helse, 2

årsverk kulturkontor (inkl. enhetsleder). Turistkontoret ble 01.07.09 overført fra OSS, men er ikke med i regnskapet fra kulturtjenesten

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Brukerperspektiv:

- Kulturtjenesten har hatt fokus på tilbudet til innbyggerne, men pga ressursituasjonen har vi ikke mulighet til verken å utvide antallet eller utvikle tilbudene til innbyggerne videre. Spesielt kommunens tilbud til ungdom burde vært bedre.
- Kulturtjenesten har vært ansvarlig for/medvirket til ulike arrangement; UKM, Barnebokfestivalen, Stryk på Sørlandet, Lørdagsskolen (talentprogram kulturskolen), Kortfilmfestivalen, Litterære kaféer, Kulturminnedagen, Kultur- og miljødagene, bandseminar, Den kulturelle spaserstokken, Treffstedet/kulturtilbud for mennesker med dårlig psykisk helse, Verdensdagen psykisk helse, Riksteatrets forestillinger, kulturskolekonserter, med mer. Samarbeidspartnere er lag og foreninger, Grimstad bys museer, Grimstad kulturhus, UiA, andre kulturskoler, Grimstad idrettsråd mfl.
- Det er utarbeidet ny "Plan for idrett og fysisk aktivitet – folkehelse og friluftsliv 2010-2013" i samarbeid med Grimstad idrettsråd. Det er også utarbeidet en ny plan for "Den kulturelle skolesekken i Grimstad". Dette er arbeidskrevende for en liten administrasjon.
- "Fagskolen" med bandcontaineren blir den nye arenaen til Kulturskolen, med undervisningsrom tilrettelagt for kunst og musikk, og med felles arbeidssted for de 17 lærerne. Det er 400 elever fordelt på musikk og billedkunst, men vi har 60 på venteliste (tilsvarer 1 årsverk).
- Turistkontoret har hatt ekstra fokus på destinasjonsutvikling og ny nettside. Brosjyrer, byvandring og guidede turer til fots og på sykkel, utvikling og tilrettelegging for sykkelturisme, booking av Solrik, gruppetilbud, med mer.
- Hamsunåret 2009 i Grimstad ble markert med opplesning av Hamsuns romaner, avduking av byste og oppkalling av Knut Hamsuns plass ved Biblioteket, utstillingen Hamsuns postkasser, Agder Teaters "Blomster og blod – en Marie Hamsun monolog", kunstutstilling med Nina Sundbye og Ørnulf Opdahl, Ibsen- og Hamsundager med et stort og variert program. Den nasjonale festforestillingen i Grimstad var 18/9 i Fjæreheia.
- Fjæreheia Drift as er et samarbeid mellom Grimstad kommune, Aust-Agder fylkeskommune, Agder Teater as og Kastellet Kultursenter as. Målet er å bidra til økt antall kulturarrangement på teaterscenen i steinbruddet, og dette har en i stor grad lyktes med.

Medarbeiderperspektiv: Medarbeiderundersøkelsen ga et snitt totalt for kulturtjenesten på 4,7. Fysiske arbeidsforhold (3,7) og faglig/personlig utvikling (3,8) får lavest score. Fagskolen vil bedre fysiske forhold. Nærværet er omtrent som ambisjonsnivået (95%). Kapasiteten i administrasjonen gjør det vanskelig å prioritere arbeidet høyere.

Prosesser, rutiner og verktøy: Vi har ikke hatt kapasitet til å ha spesielt fokus på dette.

Økonomiperspektiv: Kulturtjenesten har hatt fokus på økonomi, og hadde et mindre-forbruk ved årets slutt.

3.4 TEKNISK SEKTOR

Kommunalsjef: Åge Løsnesløyken

Sentrale nøkkeltall – Teknisk sektor samlet					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kro- ner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regn- skap)
Utgifter	178 149 759	202 481 123	206 013 524	3 532 401	98
Inntekter	-145 366 325	-101 822 482	-107 374 024	-5 551 542	95
NETTO	32 783 434	101 136 806	98 639 500	-2 019 141	102
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	92,12	92,53			
Totale årsverk (faste)	121,52	123,46			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	4,1 (0,5 lærling)	5,37			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	20,27	21,89			

Sektorens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Regnskapet for 2009 viser et resultat på – 2,0 mill. kr. Forklaringer knyttet til regnskap 2009 fremkommer under den enkelte enhet, men hovedårsakene til overforbruket ligger primært i følgende forhold:

- Kostnader fra flere år tilbake som har vært ført på prosjekter (knyttet til prosjektledelse av Sykkkelbyen Grimstad, husleie i forbindelse med skoleutbygging mm.), er i forbindelse med årsoppgjøret overført til driftskostnader i 2009. Dette utgjør for sektoren samlet ca. 3,1 mill. kroner.
- Renholdstjenesten innenfor Bygg- og Eiendom viser et overforbruk i forhold til budsjett på 2,3 mill. kr.

Ledige stillinger og langtidssykemeldinger har gitt reduserte lønnkostnader innenfor Forvaltningstjenesten og Bygg- og Eiendom, men har i sin tur medført noe manglende måloppnåelse og redusert gjennomføring av oppgaver.

Personal

Teknisk sektor har i 2009 vært sterkt preget av en situasjon med sykemeldinger og ledige stillinger i flere sentrale funksjoner. Kommunalsjefen var sykmeldt store deler av høsten (Enhetsleder Bygg- og Eiendom fungerte som kommunalsjef fram til jul). Enhetsleder Forvaltning var sykmeldt fra sommeren og ut året (Fagansv. plan har fungert som enhetsleder fram til april 2010). Enhetsleder Bygg- og Eiendom ble overflyttet til nye oppgaver innenfor Rådmannens stab i september (Enhetsleder på Kommunalteknikk fungerte som leder for to enheter fram til 15. mars 2010). Fagansvarlig byggesak sluttet i sin stilling sommeren 2009 (En av byggesaks saksbehandlere har fungert som fagansvarlig fram til 1. mai 2010). Fagansvarlig eiendom har vært sykmeldt siden september. Tallene for 2009 viser også et betydelig sykefravær innenfor renholdstjenesten. Denne situasjonen har skapt en svært krevende hverdag for mange av medarbeiderne innenfor teknisk sektor med store arbeidsbelastninger og usikkerhet for de ansatte på enhetene.

Fokus mot plan- og byggesak

Også i 2009 har det vært fokus rettet mot saksbehandlingstiden for byggesaker, og restanselister har vært presentert i hvert møte i Teknisk Utvalg. Innenfor dette området har det vært en positiv utvikling, og ved årsskiftet 2009/2010 kunne det presenteres restanseliste på et svært akseptabelt nivå.

Utfordringene mht. restanser er større innenfor planavdelingen. Ny fagansvarlig, Heidi Sten-Halvorsen, ble tilsatt i 2009, men hun måtte ganske snart gå inn i oppgaven som fungerende enhetsleder. Med en langtidssykemeldt på planavdelingen og store oppgaver knyttet til kommuneplanen, Campus-planen og havneplanen, har restansene innenfor planavdelingen ikke blitt redusert i løpet av året.

En kunne ha forventet at finanskrisen skulle gi et utslag på antall saker innenfor plan- og bygg. Det synes ikke å ha vært tilfelle, siden saksmengden ligger på om lag samme nivå som året før.

I 2009 har ansatte på Forvaltningsenheten brukt ressurser for å være oppdatert i forbindelse med innføringen av ny plan- og bygningslov, samt innføring av nytt sak-arkivsystem.

Klima- og energiplan

Det siste halvannet året har det vært arbeidet med en klima- og energiplan for Grimstad kommune. Planen ble vedtatt i kommunestyret 22.02.2010.

Havnearbeidet

Det ble i 2009 utarbeidet et strateginotat for fremtidige småbåthavner. Videre ble arbeidet med servicekaia på Holvika og Sandum brygge påbegynt.

Ledningsnett for kloakk

I mediene har det vært fokusert på at mange kommuner i landet har et svært gammelt ledningsnett for vann og kloakk, og at det er enorme kostnader som ligger foran mht. oppgraderinger. På dette området er Grimstad kommune i en annen situasjon ved at en har hatt fokus på oppgraderinger i de årlige handlingsplanene. Det er like fullt en milepæl at hovedkloakksaneringen av ledningsnettet ble fullført i 2009. Anleggsarbeidene med nytt renseanlegg startet opp høsten 2009.

14 Faksimile fra Grimstad Adresstidende

Sykkelbyen Grimstad

Sykkelbyen Grimstad gir positive bidrag til Grimstads befolkning og til Grimstad kommune både når det gjelder folkehelse, flere sykkelstier, fellesskapsturer og positiv omtale.

Nye brannbiler og oljelekkasje

Brann- og feiertjenesten fikk i 2009 to nye brannbiler. I tillegg til behovet for å fornye bilparken, har de nye bilene også tilført faglig utvikling for de ansatte. I forbindelse med at Full

City gikk på grunn utenfor Langesund, var mannskaper fra Grimstad engasjert i oppryddingsarbeid. Vår strandlinje ble mindre forurenset enn andre kommuners, men et betydelig arbeid ble likevel lagt ned.

Tiltakspakken

Teknisk sektor fikk tildelt 13,4 mill. kr. i statlig tiltakspakke. I samsvar med kommunestyrets vedtak er disse midlene benyttet innenfor Bygg- og Eiendomstjenesten, Kommunaltekniske tjenester og Kirkelig fellesråd. Egen sluttrapport om tiltakspakken ble gitt til Kommunestyret 22.03.2010.

Enhet : Fellesområdet Teknisk sektor

Kommunalsjef: Åge Løsnesløyken

Sentrale nøkkeltall – Fellesområdet Teknisk sektor					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	1 063 970	1 074 957	949 440	-125 517	113
Inntekter		-66 439	-66 440	-1	100
NETTO	1 063 970	1 008 518	883 000	-125 518	114

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Fellesområdet for teknisk sektor inneholder totale lønnskostnader for kommunalsjefen, samt nødvendig innkjøp av PC-utstyr. Inntekter på 66.000 kr er refusjon av sykkelønn.

Enhet :Forvaltningstjenesten

Enhetsleder : Torgeir Neset (sykemeldt i perioden juli – ut året)

: Konst. enhetsleder Heidi Sten-Halvorsen

Visjon : Grimstad – en stolt og åpen kommuneorganisasjon

Hovedmål : Kommunen som organisasjon skal gjøre Grimstad til et attraktivt sted for innbyggere og næringsliv. De kommunale tjenestene skal legge til rette for samhandling mellom økonomi, kompetanse og kultur i utvikling av det gode sted

Sentrale nøkkeltall – Forvaltningstjenesten					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	12 440 653	13 724 594	14 178 600	454 006	97
Inntekter	-6 687 938	-8 865 077	-7 481 600	1 383 477	118
NETTO	5 752 715	4 859 517	6 697 000	1 837 483	73
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	89,96	93,64			
Totale årsverk (faste)	17,2	16,8			
Totale årsverk (tidsbegrenset)		1,5			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	0,37	0,27			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Enheten presenterer et overskudd på 1,8 mill. kroner. En halv million i reduserte utgifter handler primært om reduserte lønnskostnader i forbindelse med langtidssykemeldinger, og redusert bruk av konsulenter. Økte inntekter er i hovedsak økte gebyrinntekter innenfor byggesak i forhold til budsjett.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Enheten har i 2009 arbeidet med noe redusert mannskap (stillinger ledig og langtidssykemeldinger). Det har vært konstituerte ledere både i enhetslederstillingen og som fag-

ansvarlig byggesak gjennom halvparten av året. Enheten har også vært sterkt involvert i innføringen av nytt sak/arkiv-system. Dette har også krevd betydelige ressurser.

Restansesituasjonen innenfor byggesak er meget tilfredsstillende. Planavdelingen har pådratt seg betydelige restanser, både fordi enheten har manglet ressurser og fordi avdelingen sitter med store oppgaver knyttet til havneplanen, Campus-planen og ikke minst kommuneplanen.

Enhet : Brann og feiertjenesten

Enhetsleder : Tore Olsen

Visjon : Vår organisasjon – Vår effektivitet – Din sikkerhet

Hovedmål : Skape trygghet og yte god service for innbyggerne

Sentrale nøkkeltall – Brann og feiertjenesten

	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kro- ner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regn- skap)
Utgifter	16 891 007	14 697 000	13 898 480	-798 520	106
Inntekter	-5 146 057	-3 149 673	-2 155 480	994 193	146
NETTO	11 744 950	11 547 327	11 743 000	195 673	98
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	95,69	96,7			
Totale årsverk (faste)	19,6 (1 lærling)	19,6			
Totale årsverk (tidsbegrenset)		1 (1 lærling)			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	2,80	2,02			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Enheten har holdt seg innenfor sin budsjetttramme gjennom en nøktern drift hele året. En del oppgaver som er utført, har medført både utgifter og inntekter og må sees i sammenheng med avviket for disse postene. Oljevernaksjonen mot "Full City" med kr.200.000,-, salg av boligalarmer kr. 100.000,-, kurs i varmt arbeid kr. 100.000,-, øvelsesbrenning av hus hvor eier dekker kostnader, er eksempler på dette.

Nærværet har økt med 1%. Det har gjennom hele året vært en stabil bemanning.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

De fire perspektivene; *Bruker, Medarbeider, Prosesser og verktøy* og *Økonomi* blir jevnlig vurdert opp mot de delmål som er satt på styringskortet. Den grunnleggende beredskapen med profesjonelle medarbeidere skal brukerne til enhver tid møte. Det er krevende når ferie, permisjoner og fravær skal håndteres innenfor budsjett. I tillegg skal driftsoppgaver for andre enheter håndteres uten at det går ut over egne krav til trening, øvelse og tilsynsaktiviteter. To nye brannbiler har ført til faglig og personlig utvikling av medarbeiderne.

15 Øvelse med brann i fyrverkericontainer

Enhet : Kommunaltekniske tjenester

Enhetsleder : Svein Flo

Visjon : Kommunalteknisk enhet – skal på en sikker, effektiv og miljøvennlig måte, ivareta kommunens eiendeler, rettigheter og plikter

Hovedmål : Enheten skal, ved hjelp av samarbeid mellom de ulike fagområder, gjennom hele året gi kommunens innbyggere, tilreisende og næringsliv

- 1) Sikkerhet og trygghet for at kommunen leverer optimale tjenester innen vann, avløp og rennvasjon.
- 2) Tilrettelegge for effektiv og trygg ferdsel på land og til vanns
- 3) Gjennom tilrettelegging og drift, gi et variert tilbud for utendørsidrett, rekreasjon- og friluftsliv. Både på land, langs vann og vassdrag, og på sjøen

Sentrale nøkkeltall – Kommunaltekniske tjenester					
	Regnskap 2008 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Regnskap 2009 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Budsjett 2009 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	26 965 495	31 688 562	29 996 569	-1 691 993	106
Inntekter	-6 713 294	-7 446 266	-7 296 569	149 697	102
NETTO	20 252 201	24 242 296	22 700 000	-1 542 296	107
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	94,92	96,48			
Totale årsverk (faste)	34,66	37,86			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	2,7 (0,5 lærling)	1,03			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	6,88	7,10			

- Økonomien som presenteres i tabellen er Kommunalteknikk (eksl. VAR og Havn)
- Nærvær og årsverk presenteres i tabellen inkl. VAR og Havn

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Enheten er blitt belastet med kr. 675.000 for feilføring prosjektlederlønn for sykkelbyprosjektet for 3 år tilbake i tid. I tillegg er det belastet feilføringer med kr. 411.000 av flommidler flere år tilbake i tid. Begge disse feilføringene var belastet investeringsprosjekter, men må belastes drift. Dette fremkom etter 31.12.09. Kommunen har av Jerv overtatt restverdien av kunstgressbanen i Holvika. Dette skal tilbakebetales Jerv som fradrag på baneleie. Dette er ikke kompensert i budsjettet for 2009 og medfører kr. 234.000 i økte utgifter. Ved juletider kom uvanlig mye snø, noe som medførte ca. kr. 500.000 utover budsjettet i brøyteutgifter.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

I tillegg til ordinære innsparingskrav har enheten blitt belastet med 2 mill kr for rundkjøring Terje Løvås vei (til Campus). Dette har medført at drift og vedlikehold har blitt hardt rammet. Spesielt gjelder dette vei og park.

Når det gjelder handlingsplan for trafikksikkerhetstiltak, ble det ikke satt av investeringsmidler for 2009. Kun enkelte mindre driftstiltak er utført.

Sykkelbyprosjektet har gjennomført diverse aktivitetstiltak, samt detaljplanlegging av sykkelfelt langs Grooseveien.

Arbeid med tribune/idrettsbygg på Levermyr ble startet opp, ferdig våren 2010.

Badebrygge Groos ble ferdigstilt før badesesongen.

Sentrale nøkkeltall – Selvfinansierende tjenester					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	54 100 365	56 064 986	60 673 291	4 608 305	92
Inntekter	-41 843 046	-56 658 074	-60 673 291	-4 015 217	93
NETTO	12 257 319	-593 088	0	593 088	

Kommentar til tallene:

P.g.a. de negative fond for VA fra 2008 måtte ikke årsregnskapet for VA gå i minus. Dette har medført at driftsbudsjettene ble svært stramme. Bruk av driftspersonell på prosjekt er også brukt, for å redusere kostnadene på driftsbudsjettet. Økte inntekter er også medvirkende årsak til det positive driftsresultatet. I tillegg ble også kloakkgebyrene for 2009 vedtatt økt midt i året. For at avgiftstrykket til abonnentene ikke skulle økes, ble renovasjonsgebyret redusert tilsvarende. Mindreinntekten for renovasjon ble dekket inn av fond.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

De lave driftsbudsjettene for VA har medført at vedlikeholdet er blitt skadelidende. Planlegging av renseanlegget i Homborsund har pågått gjennom året. Sanering av kloakknettet har pågått nesten kontinuerlig siden tidlig på 1980-tallet. Hovedsaneringen ble avsluttet sommeren 2009 i Groosåsen Søndre. I tillegg har det pågått noen mindre prosjekter.

Sentrale nøkkeltall – Havn					
	Regnskap 2008 (tall i 1000 kr)	Regnskap 2009 (tall i 1000 kr)	Budsjett 2009 (tall i 1000 kr)	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	3 613 562	4 579 307	4 914 716	335 409	93
Inntekter	-4 429 488	-3 796 348	-4 914 716	-1 118 368	77
NETTO	-635 926	782 959	0	-782 959	

Kommentar til tallene:

Det negative driftsresultatet for 2009 har sammenheng med:

- Økte avdrag og renter i forhold til tidligere år på ca kr 600.000
- Mer konsulenthonorar kr 980.000 fordi arbeid knyttet til plan- og bygningsloven er en driftskostnad, og kan ikke føres som en investering som tidligere praktisert.

For 2010 er det gjort tiltak for å redusere avdrag- og rentekostnader samt besørge finansiering av planlagt konsulentbistand. Til regnskapet kan ellers bemerkes:

- Tilskudd til Grimstad Min By for sommerdriften av gjestehavnen, kr 350.000 er motregnet i mottatt oppgjør fra GMB. Dette medfører at både utgifter og inntekter framkommer med kr 350.000 mindre enn budsjettet.
- Mindreinntekter i døgnleie og salgsinntekter i gjestehavnen utgjør kr 150.000
- Mindreinntekt trafikkhavn utgjør kr 90.000
- Fellesområde for Havn skal fordele enkelte kostnader på de ulike ansvarsområdene innenfor havn. Disse kostnadene er ikke tilfredsstillende regnskapsmessig fordelt og medfører et inntektsavvik på 450.000.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

- Det har blitt utarbeidet strateginotat for småbåthavner i Grimstad kommune. Notatet skal danne grunnlag for innspill til kommuneplanen.

- Ny "liggekai" for fiskere er ferdigstilt.
- I sentrum småbåthavn ble to av de gamle flytebyggene skiftet ut med nye og tatt i bruk.
- På grunn av Dampskipskaiens tilstand ble to midlertidige flytebrygger lagt ut langs hver side av kaien for å opprettholde kaikapasiteten i gjestehavnen. Tillatelsen ble gitt for tre år.
- Rehabilitering av Sandum brygge ble påbegynt.
- Servicekaien i Holvika småbåthavn ble påbegynt.
- Søknad om forlengelse av servicekaien i Holvika småbåthavn, som også vil gi flere plasser, er sendt forvaltningsavdelingens planavdeling.

Enhet :Bygg- og eiendomstjenesten

Enhetsleder : Øyvind Takle, fram til september 2009

Fung. enhetsleder Svein Flo, september – ut året

Visjon : Vår organisasjon – Vi skaper trivsel og komfort

Hovedmål : 1) Bygg og eiendom skal til enhver tid bidra til å levere bygg- og eiendomstjenester, hvor brukernes behov står i fokus.
2) Våre leveranser skal leveres til rett tid og innenfor gitt økonomiske rammer

Sentrale nøkkeltall – Bygg- og eiendomstjenesten					
	Regnskap 2008 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Regnskap 2009 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Budsjett 2009 <small>(tall i 1000 kr)</small>	Avvik kroner (Avvik mellom budsjett og regnskap)	Avvik % (Avvik mellom budsjett og regnskap)
Utgifter	63 074 707	80 651 717	81 402 428	216 644	99
Inntekter	-80 726 502	-21 840 605	-24 785 928	-2 945 323	88
NETTO	-17 651 795	58 811 112	56 616 500	-2 194 612	104
Nærvær (Prosentandel som er tilstede på jobb)	89,18	87,99			
Totale årsverk (faste)	49,05	48,19			
Totale årsverk (tidsbegrenset)	2,83	2,83			
Forbruk timelønn (omregnet til årsverk)	10,21	12,49			

Enhetens vurderinger:

Kommentar til tallene:

Budsjett og regnskap 2009 for Bygg- og Eiendomstjenesten er krevende å presentere, Det ble gjort store endringer i budsjetteringsrutinene fra 2008 til 2009. Årsaken til nedgangen i inntekter fra 80 mill. i 2008 til 21,8 mill. i 2009, er at internhusleien i kommunen ikke lenger føres som inntekt for Bygg- og Eiendomstjenesten, men er overført til finansområdet. Årsaken til økningen i utgifter fra 2008 til 2009 er i hovedsak økning i utgiftsrammen i forbindelse med tiltakspakken (se også punktene nedenfor). Svikten i inntekter i regnskap 2009 skyldes at man ved oppbygging av budsjettet la til grunn en målsetting om økte inntekter innenfor de fleste inntektsområder (arrangementsinntekter, utleie, husleie osv.). Denne målsettingen har en ikke klart å oppfylle. Det er videre store avvik mellom budsjett og regnskap som ikke fremkommer av tallene overfor:

- Tidligere års leie av Frivoll vgs. i forbindelse med utbygging av Grimstad ungdomsskole, som ble ført som en kostnad i utbyggingsprosjektet, er korrigert inn som en driftskostnad for 2009. Dette utgjør ca. 2 mill. kr.
- Netto reduserte lønnskostnader på enheten som følge av langtidssykemeldinger og vakante stillinger, utgjør for 2009 ca. 1,7 mill. kr. Det fremkommer et merforbruk in-

nenfor renhold på 2,3 mill. kr, mens det er et mindreforbruk på enheten for øvrig på til sammen 4,0 mill. kr.

- Videre ligger det interne fordelingsposter i budsjettet som ikke er blitt benyttet. Disse "blåser opp budsjettet" og gir et avvik både på inntekts- og utgiftssiden med om lag 700.000 kr.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Bygg- og Eiendomstjenesten har i 2009 foretatt betydelige omdisponeringer innenfor budsjetttrammen for å dekke opp et stort overforbruk innenfor renhold. Dette er i hovedsak dekket opp ved redusert vedlikehold og reduserte lønnskostnader innen enheten for øvrig. Bygg- og Eiendomstjenesten har deler av året hatt vakanser i flere stillinger.

Enheten har i liten grad maktet å følge opp de målsettinger som budsjettet legger opp til mht. økte inntekter, men har oppnådd tilnærmet budsjettbalanse ved reduserte kostnadene. Pålegg fra revisor i forbindelse med årsoppgjøret om at ca. 2 mill. fra tidligere års prosjekter måtte tas inn som driftskostnader i 2009-regnskapet, er imidlertid ikke dekket inn.

Enheten har klart å gjennomføre tiltakspakken på en tilfredsstillende måte.